

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

здобувача Черниша Тимофія Сергійовича

(ПІБ)

академічної групи 072-21-1 (денна форма навчання)

(шифр)

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему «Аналіз фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»: оцінка показників та напрями покращення (на прикладі АТ КБ «ПриватБанк»)»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	доц. Букреєва Д.С.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Федорова О.Г.			

Дніпро
2025

**Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри

економічного аналізу і фінансів

(повна назва)

О.В. УСАТЕНКО

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2025 року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр**

здобувачу **Чернишу Тимофію Сергійовичу** академічної групи **072-21-1**
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
(код і назва спеціальності)

на тему: **«Аналіз фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»: оцінка показників та напрями покращення (на прикладі АТ КБ «ПриватБанк»)»**

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від **01.05.2025р. №330-с**

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	05.05.2025- 06.05.2025
Розділ 1	Теоретичні основи аналізу фінансової стійкості банків	07.05.2025- 13.05.2025
Розділ 2	Комплексний аналіз фінансової стійкості та конкурентних позицій АТ КБ «ПриватБанк» на банківському ринку	14.05.2025- 20.05.2025
Розділ 3	Напрями підвищення фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»	21.05.2025- 27.05.2025
ВИСНОВКИ	Узагальнення результатів дослідження, формулювання основних висновків і рекомендацій	28.05.2025- 29.05.2025
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	30.05.2025- 01.06.2025

Завдання видано

_____
(підпис керівника)

Д.С. Букресва
(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання **21.04.2025 р.**

Дата подання до екзаменаційної комісії **02.06.2025 р.**

Завдання прийнято до виконання

_____
(підпис студента)

Т.С. Черниш
(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Черниш Т.С. – Аналіз фінансової стійкості ПриватБанку: оцінка показників та напрями покращення (на прикладі АТ КБ «ПриватБанк»). – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – НТУ «Дніпровська політехніка», Дніпро, 2025.

Мета кваліфікаційної роботи – здійснити оцінку фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» за основними показниками та розробити обґрунтовані напрями її покращення з урахуванням сучасних економічних умов.

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, а також методи, застосовані в роботі.

У першому розділі проаналізовано теоретичні основи поняття фінансової стійкості банку, її структуруючі елементи, методи оцінювання та нормативні підходи в Україні й за кордоном.

У другому розділі проаналізовано фінансову стійкість АТ КБ «ПриватБанк», зокрема: конкурентні позиції на ринку, структуру активів і пасивів, дотримання нормативів НБУ, показники прибутковості та ділової активності.

У третьому розділі сформульовано практичні рекомендації для зміцнення фінансової стійкості банку, зокрема щодо зменшення концентрації депозитів фізичних осіб, підвищення ефективності управління ресурсами, а також впровадження цифрових технологій і рішень на основі штучного інтелекту.

Результати дослідження можуть бути використані в стратегічному плануванні ПриватБанку та інших українських банків з метою підвищення надійності та стабільності.

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, БАНК, ПРИВАТБАНК, АНАЛІЗ, КАПІТАЛ, ЛІКВІДНІСТЬ, NSFR, ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

ABSTRACT

Chernysh T.S. – Analysis of the financial stability of JSC CB “PrivatBank”: assessment of indicators and areas for improvement (based on the example of JSC CB "PrivatBank"). – Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 072 Finance, Banking and Insurance. – Dnipro University of Technology, Dnipro, 2025.

The aim of the qualification paper is to assess the financial stability of JSC CB "PrivatBank" based on key indicators and to develop well-founded directions for its improvement, taking into account current economic conditions.

The introduction substantiates the relevance of the topic, defines the aim, objectives, object and subject of the study, as well as the methods applied in the research.

The first chapter analyzes the theoretical foundations of the concept of financial stability of a bank, its structural elements, assessment methods, and regulatory approaches both in Ukraine and abroad.

The second chapter presents an analysis of the financial stability of JSC CB "PrivatBank", including its competitive market position, the structure of assets and liabilities, compliance with NBU regulations, as well as profitability and business activity indicators.

The third chapter offers practical recommendations to strengthen the financial stability of the bank, in particular, by reducing the concentration of individual deposits, improving resource management efficiency, and implementing digital technologies and AI-based solutions.

The results of the study can be applied in the strategic planning of PrivatBank and other Ukrainian banks to enhance reliability and stability.

FINANCIAL STABILITY, BANK, PRIVATBANK, ANALYSIS, CAPITAL, LIQUIDITY, NSFR, DIGITAL TECHNOLOGIES, ARTIFICIAL INTELLIGENCE

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1	10
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВ	10
1.1. Сутність фінансової стійкості банку та її основні елементи	10
1.2. Фінансові показники, рейтингові системи та економічні нормативи банківської діяльності	21
1.3. Етапи становлення та трансформації банківської системи України	32
1.4. Міжнародна практика забезпечення фінансової стійкості банків	35
Висновки до розділу 1	39
РОЗДІЛ 2	41
КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» НА БАНКІВСЬКОМУ РИНКУ	41
2.1. Загальна характеристика ринку АТ КБ «ПриватБанк» та його конкурентна позиція на профільному ринку	41
2.2. Порівняльна характеристика структури та динаміки активів, зобов'язань і капіталу АТ КБ «ПриватБанк» та банків-конкурентів	51
2.3. Аналіз фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» на основі балансових показників	65
Висновок до розділу 2	78
РОЗДІЛ 3	80
НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	80
3.1. Рекомендації зі зниження концентрації депозитів фізичних осіб і оптимізації капіталу банку	80
3.2 Напрями підвищення фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» та прогнозування показників	84
3.3 Впровадження технологій ШІ та цифрових рішень для вдосконалення управління ризиками та оптимізації балансу	90

	6
Висновок до розділу 3	95
ВИСНОВКИ	97
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	99
ДОДАТКИ	108

ВСТУП

Фінансова стійкість банківських установ є ключовим чинником забезпечення стабільності та розвитку національної фінансової системи. У сучасних умовах зростаючої глобалізації, економічної нестабільності та посилення конкуренції на фінансових ринках питання зміцнення фінансової стійкості набувають особливої актуальності. Надійність банків визначає довіру клієнтів і інвесторів, що безпосередньо впливає на стабільність економіки країни. Особливу увагу варто приділяти банкам, які займають провідні позиції на ринку, зокрема АТ КБ «ПриватБанк», який відіграє значну роль у функціонуванні банківської системи України.

Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю комплексного аналізу фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» з урахуванням сучасних викликів, зокрема цифровізації, посилення регуляторних вимог, а також динаміки ринкових умов. Розробка ефективних напрямів підвищення фінансової стійкості банку є важливою складовою підтримки його конкурентоспроможності та довгострокового розвитку.

Метою дослідження є аналіз фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» та розробка практичних рекомендацій щодо її підвищення.

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено **завдання**:

- досліджено теоретичні основи фінансової стійкості банків;
- проаналізовано стан і тенденції розвитку банківської системи України;
- проведено комплексний аналіз фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» та оцінено його конкурентні позиції;
- запропоновано напрями удосконалення системи управління ризиками з використанням сучасних технологій.

Об'єктом дослідження є процес забезпечення фінансової стійкості банківської установи в умовах сучасного ринку.

Предметом дослідження є теоретико-методичні підходи аналізу фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк», методи оцінки та інструменти

управління фінансовою стійкістю АТ КБ «ПриватБанк» як провідного учасника українського банківського сектору.

Методи дослідження. У процесі виконання кваліфікаційної роботи було застосовано комплекс методів наукового дослідження, зокрема: системний підхід, комплексний та порівняльний аналіз, статистичні й економіко-математичні методи. Крім того, використовувалися сучасні інформаційно-аналітичні ресурси.

Інформаційна база дослідження складається з відкритих джерел, офіційних звітів АТ КБ «ПриватБанк», нормативної документації Національного банку України, статистичних даних, а також сучасних електронних ресурсів, що забезпечують доступ до актуальної інформації про фінансовий стан та діяльність банку. Дослідження ґрунтується на офіційних фінансових звітах банку, нормативно-правових актах регулятора, аналітичних матеріалах спеціалізованих платформ, а також на публікаціях вітчизняних і зарубіжних авторів з тематики банківської справи.

Прикладна цінність. Отримані результати мають прикладне значення, що підтверджується позитивною оцінкою з боку представників банку на матеріалах якого виконувалось дослідження.

Апробація результатів дослідження. Результати проведеного дослідження були презентовані на XXV Всеукраїнській щорічній студентській науково-практичній конференції за міжнародною участю «Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології». Тема тезисів: «Застосування штучного інтелекту у сфері фінансових послуг», у якій розкрито сучасні тенденції інвестування у фінтех-проекти з елементами штучного інтелекту, а також проаналізовано можливості його застосування для зміцнення фінансової стійкості банківських установ, зокрема у сферах аналітики, управління ризиками, автоматизованого трейдингу та покращення якості клієнтського обслуговування.

Особливу увагу приділено ролі інтелектуальних систем у своєчасному виявленні потенційних фінансових загроз, побудові адаптивних моделей ризик-менеджменту та підвищенні ефективності прийняття управлінських рішень.

Особистий внесок. У межах виконання кваліфікаційної роботи автором сформульовано практичні рекомендації щодо підвищення рівня фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» з урахуванням сучасних викликів та можливостей цифровізації.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 120 сторінок, включаючи 24 таблиць, 12 рисунків та 6 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВ

1.1. Сутність фінансової стійкості банку та її основні елементи

Фінансова стійкість банку є одним із провідних аспектів його функціонування, що відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності банківської системи та всієї економіки країни загалом. В умовах глобальної фінансової нестабільності, стрімкого розвитку фінансових інструментів та постійної трансформації ринкового середовища зростає актуальність дослідження сутності цього поняття, а також факторів, що на нього впливають. Забезпечення фінансової стійкості банків є важливою умовою збереження довіри клієнтів, підтримання платоспроможності банківських установ і попередження кризових явищ у фінансовому секторі.

Фінансова стійкість банку розглядається як його здатність стабільно виконувати функції фінансового посередника в умовах як сприятливого, так і несприятливого економічного середовища. Вона включає здатність банку своєчасно та в повному обсязі виконувати свої зобов'язання перед вкладниками, кредиторами та іншими контрагентами, а також витримувати негативні внутрішні й зовнішні впливи, зокрема фінансові, економічні, політичні чи регуляторні потрясіння. Комплексна оцінка фінансової стійкості охоплює такі ключові показники, як рівень капіталізації, ліквідність, прибутковість, якість активів, структура пасивів та ефективність системи управління ризиками [1].

У науковій літературі відсутнє єдине трактування поняття «фінансова стійкість банку». Різні автори пропонують власні підходи до його розуміння, що в більшості випадків базуються на взаємозв'язку з такими категоріями, як ліквідність, надійність, платоспроможність та економічна безпека. Часто фінансову стійкість ототожнюють із ліквідністю та платоспроможністю банку, розглядаючи її як здатність установи своєчасно виконувати свої зобов'язання перед клієнтами та кредиторами. Водночас слід зауважити, що такий підхід є

обмеженим, оскільки не враховує інші важливі аспекти банківської діяльності. На думку окремих дослідників, зокрема А.Я. Кузнєцова [2], для визначення рівня фінансової стійкості недостатньо аналізувати лише показники ліквідності та платоспроможності, оскільки вони не відображають повною мірою здатність банку функціонувати в умовах динамічних змін ринкового середовища.

Зокрема, ліквідність банку характеризує його здатність оперативно перетворювати фінансові або матеріальні активи у грошові кошти з метою виконання поточних зобов'язань. Цей показник є критичним у короткостроковій перспективі, особливо під час кризи довіри чи тимчасової нестачі фінансових ресурсів. Водночас платоспроможність банку визначає його можливість виконувати фінансові зобов'язання повністю і вчасно в довгостроковому періоді, що є показником загальної фінансової надійності установи. Обидва ці показники мають важливе значення для оцінки фінансової стійкості, однак у сукупності з іншими параметрами, зокрема рівнем доходності, структурою активів і пасивів, капітальним резервом, ступенем диверсифікації банківських операцій та якістю корпоративного управління.

Натомість, О. В. Вінниченко [3] акцентує увагу на дещо інших аспектах фінансової стійкості банківської установи. На його думку, ключовими чинниками, що визначають рівень стійкості банку, є збалансованість активів і пасивів, чисельність клієнтської бази, а також якість кредитно-інвестиційного портфеля. Такий підхід безперечно заслуговує на увагу, оскільки він підкреслює важливість відповідності між джерелами формування банківських ресурсів і напрямками їх розміщення, що є суттєвим для забезпечення стабільності поточних і довгострокових операцій банку. Крім того, якість кредитно-інвестиційного портфеля, яка передбачає належну диверсифікацію активів, контроль за ризиками та мінімізацію частки проблемних активів, відіграє важливу роль у збереженні фінансової надійності банківської установи.

Проте цей підхід викликає певні зауваження. По-перше, у наведеній концепції не враховуються такі фундаментальні складові фінансової стійкості, як ліквідність, платоспроможність і прибутковість, які є об'єктивними

показниками загального фінансового стану банку. Знехтування цими параметрами може призвести до неповного або викривленого уявлення про реальний рівень стійкості банку. По-друге, твердження про залежність фінансової стійкості від кількості клієнтів є поверховим, оскільки сама по собі чисельність клієнтської бази не гарантує стабільності. Необхідно враховувати також фінансову надійність, платоспроможність і лояльність клієнтів, характер їхньої взаємодії з банком, обсяги залучених і розміщених коштів, а також тривалість партнерських відносин.

Інший підхід до трактування сутності фінансової стійкості представлений у роботах В. В. Волкової та Ю. М. Нікольчука [4, 5], які розглядають її переважно як перевищення доходів над витратами, тобто фактичну прибутковість банківської діяльності. У цьому контексті фінансова стійкість трактується як здатність банку генерувати стабільний фінансовий результат, достатній для покриття витрат і забезпечення виплати дивідендів. Така позиція ґрунтується на припущенні, що прибутковість є головним показником ефективності та надійності банку. Проте зазначене твердження викликає певні сумніви і вважається спрощеним. Прибуток, хоч і є вагомим підсумковим показником фінансово-господарської діяльності банку, не відображає усього спектру чинників, що формують його фінансову стійкість. Важливим є не лише сам факт отримання прибутку, а й аналіз джерел, за рахунок яких він був сформований, структури доходів (відсоткових, комісійних, операційних тощо), а також особливості його розподілу – спрямування на дивіденди, резерви чи реінвестування в капітал банку.

Таким чином, хоча запропоновані підходи мають право на існування і відображають окремі грані поняття фінансової стійкості, вони не є вичерпними. Для повноцінного наукового аналізу необхідно розглядати фінансову стійкість як багатокomпонентну категорію, яка охоплює не лише прибутковість, збалансованість активів і пасивів, якість обслуговування клієнтів, але й систему управління ризиками, достатність капіталу, рівень ліквідності, стабільність доходів і відповідність стратегії розвитку банку вимогам сучасного фінансового

середовища. Лише комплексний підхід до її оцінки дозволяє об'єктивно визначити поточний і перспективний рівень стійкості банківської установи.

У науковій літературі [7] стійкість банківської установи розглядається як багатогранне явище, що охоплює не лише її фінансовий стан, а й широкий спектр організаційних, функціональних, ринкових та капітальних характеристик. Зокрема можливо розділити компоненти стійкості банку, що дозволяє здійснити більш структурований та комплексний підхід до аналізу цієї категорії, виокремлюючи п'ять взаємопов'язаних компонентів, кожен з яких відіграє ключову роль у загальній системі забезпечення стабільності банківської установи, детальніше таблиця 1.1.

Таблиця 1.1 – Компоненти стійкості банку

Назва	Характеристика
1	2
Фінансова стійкість	Охоплює здатність банку ефективно здійснювати свою фінансову діяльність, зокрема здійснювати управління активами та пасивами, підтримувати належний рівень ліквідності, виконувати свої фінансові зобов'язання у повному обсязі та у встановлені строки. Цей елемент є основою стабільності банку, адже саме фінансова стійкість забезпечує його здатність протистояти кризовим явищам, уникати дефіциту ресурсів і продовжувати функціонування в умовах економічної нестабільності. До ключових індикаторів фінансової стійкості відносять показники прибутковості, ліквідності, достатності капіталу, які відображають загальну ефективність фінансового управління та прийняття рішень.
Організаційна стійкість	Передбачає спроможність банку адаптуватися до внутрішніх і зовнішніх змін, включаючи реформування структури, зміну менеджменту, цифрову трансформацію, оновлення процедур і систем управління. Йдеться про здатність банківської установи ефективно управляти людськими ресурсами, забезпечувати оптимізацію внутрішніх бізнес-процесів, зберігати продуктивність навіть в умовах стресу або організаційної турбулентності. Організаційна стійкість включає також елементи корпоративної культури, які сприяють згуртованості колективу та підвищенню внутрішньої відповідальності персоналу.
Функціональна стійкість	Стосується здатності банку забезпечити безперебійне виконання своїх основних функцій, включаючи обслуговування клієнтів, проведення операцій, підтримку інформаційних систем, виконання внутрішніх процедур і контрольних механізмів. Цей компонент особливо важливий у контексті технічної безперебійності та відповідності процесів актуальним вимогам ринку та очікуванням клієнтів. В умовах цифровізації банківського сектору функціональна стійкість також означає здатність банку швидко реагувати на збої в роботі інформаційних систем, захищати свої канали від кібератак та забезпечувати високий рівень технічної надійності банківських продуктів.

Продовження табл. 1.1

1	2
Комерційна стійкість	Відображає рівень конкурентоспроможності банку на фінансовому ринку. Йдеться про здатність ефективно просувати банківські послуги, задовольняти потреби споживачів, розширювати клієнтську базу, утримувати наявних клієнтів та розвивати нові ринки. Комерційна стійкість залежить від здатності банку адаптувати свою продуктову лінійку до змін ринкового попиту, розробляти інноваційні фінансові інструменти, впроваджувати маркетингові стратегії, які сприяють зростанню доходів та зміцненню бренду. Вона також пов'язана з якістю обслуговування клієнтів і рівнем їхньої довіри до установи.
Капітальна стійкість	Передбачає достатність власного капіталу банку для покриття наявних і потенційних ризиків, включаючи кредитні, ринкові, операційні та інші види ризиків, що виникають у процесі банківської діяльності. Вона також визначає здатність банку відповідати нормативним вимогам регуляторних органів щодо структури і мінімального рівня капіталу. Капітальна стійкість є запорукою довготривалої фінансової надійності банківської установи, оскільки забезпечує її спроможність до самофінансування, поглинання втрат і підтримання необхідного рівня довіри з боку вкладників, інвесторів та ринку в цілому.

Для глибшого розуміння сутності фінансової стійкості банку та особливостей її прояву в умовах нестабільного економічного середовища доцільним є аналіз її видів за різними критеріями. Така класифікація дозволяє не лише систематизувати теоретичні підходи до визначення фінансової стійкості, але й виявити специфіку її формування, оцінки та підтримання в реальних умовах функціонування банківських установ. Різні види фінансової стійкості характеризують ступінь здатності банку забезпечувати виконання своїх функцій за різних обставин, включаючи економічні, організаційні та регуляторні чинники. Поділ фінансової стійкості здійснюється за кількома ключовими ознаками, зокрема за рівнем стійкості, умовами та джерелами її формування, можливістю регулювання, а також за часовим горизонтом забезпечення. Наведена нижче класифікація у таблиці 1.2, узагальнює основні підходи до визначення видів фінансової стійкості банківських установ [8]. Такий поділ є важливим інструментом для аналізу стану банківської установи, оскільки дає змогу не лише фіксувати поточну стійкість, а й прогнозувати її зміни в умовах динамічного фінансового середовища.

Таблиця 1.2 – Види фінансової стійкості банку

Критерій класифікації	Вид фінансової стійкості	Характеристика
За рівнем фінансової стійкості	Нормальний рівень	Банк повноцінно виконує свої функції, ефективно управляє ресурсами та своєчасно реагує на потенційні загрози.
	Недостатній рівень	Спостерігається наявність прихованих кризових явищ, що ускладнюють конверсію ресурсів, кредитування та платоспроможність.
	Кризовий рівень	Банк втрачає здатність виконувати свої функції, показники значно погіршуються, можлива неплатоспроможність або виведення з ринку.
За умовами формування	Формальна (штучна)	Стійкість забезпечується зовнішніми ресурсами (наприклад, державною підтримкою), не має внутрішньої ефективної основи.
	Реальна (органічна)	Стійкість базується на внутрішніх механізмах банку – прибутковості, капіталізації, ефективному управлінні ризиками.
За джерелом формування	Внутрішня	Формується за рахунок внутрішніх ресурсів банку: капіталу, резервів, доходів, управлінських рішень.
	Зовнішня	Визначається чинниками зовнішнього середовища – економічною ситуацією, довірою клієнтів, політикою регулятора.
За можливістю регулювання	Відкрита	Банк має здатність адаптуватися до змін середовища, ефективно управляти фінансовою стабільністю.
	Закрита	Відсутність ефективного механізму реагування на зовнішні зміни, залежність від факторів середовища.
За строком забезпечення	Поточна (короткострокова)	Орієнтована на забезпечення стабільності в короткому періоді, виконання щоденних фінансових зобов'язань.
	Стратегічна (довгострокова)	Забезпечує стабільний розвиток банку в довгостроковій перспективі, включає запобігання кризам і адаптацію до змін економіки.

Фінансова стійкість банку є багатокомпонентним поняттям, що формується під впливом взаємодії різних елементів внутрішнього та зовнішнього середовища [9]. Вона не обмежується лише показниками платоспроможності чи ліквідності, а включає ширший спектр характеристик, які забезпечують стабільність функціонування банку як фінансової інституції. З метою системного уявлення про основні складові фінансової стійкості доцільним є графічне зображення структури цього поняття, рис. 1.1. Воно дає змогу узагальнити ключові напрями, через які реалізується стійкість банківської установи в умовах змінного фінансового середовища.

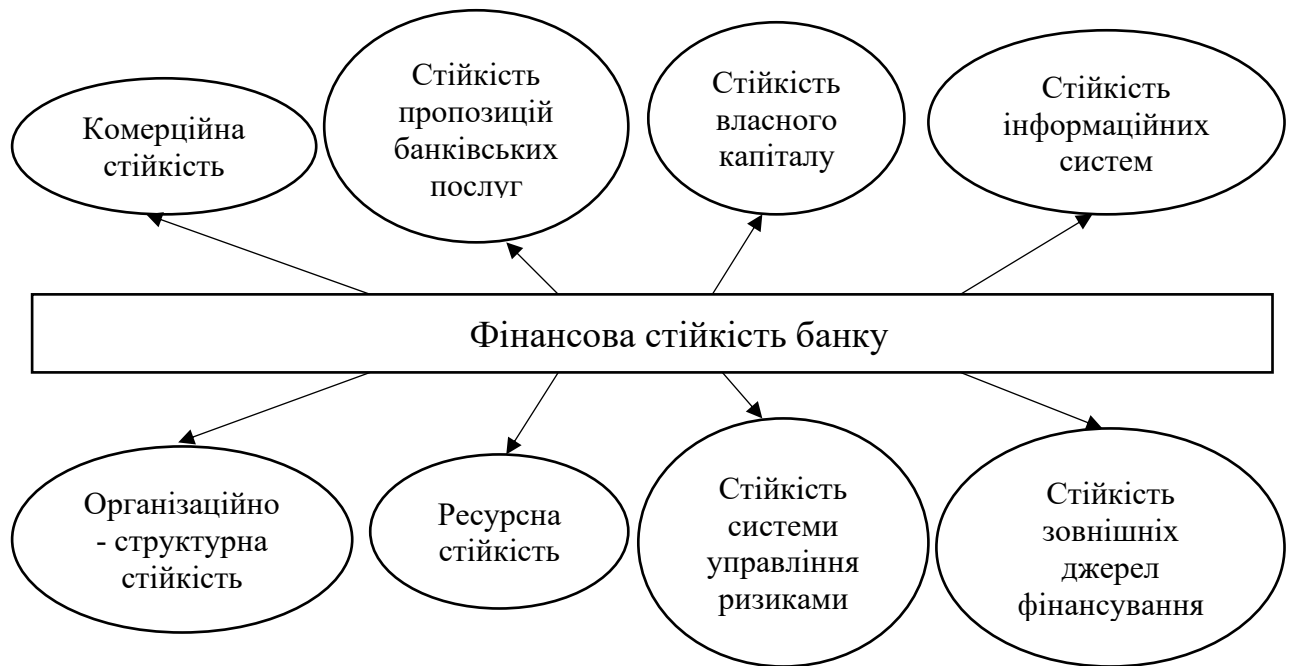

Рис. 1.1 – Структура фінансової стійкості банку

1. Комерційна стійкість [10] банку визначається як здатність фінансової установи утримувати конкурентоспроможність і забезпечувати стабільний прибуток в умовах змінюваного ринкового середовища. Це означає, що банк повинен мати достатньо сильні бізнес-моделі, адаптивні стратегії та ефективну маркетингову політику для збереження та розширення своєї ринкової частки, навіть в умовах економічних, політичних або технологічних змін. Комерційна стійкість включає здатність банку швидко реагувати на зміни попиту на фінансові продукти, ефективно конкурувати з іншими учасниками ринку, а також зберігати стійкість до зовнішніх та внутрішніх кризових ситуацій.

2. Стійкість пропозицій банківських послуг полягає в здатності банку зберігати й розвивати свою пропозицію фінансових послуг, що відповідають вимогам клієнтів, регулюючим вимогам та економічним умовам. Це включає в себе гнучкість і адаптивність банку до змін на ринку фінансових послуг, впровадження нових технологій, а також розширення спектру послуг, які можуть задовольнити потреби різних категорій клієнтів, від фізичних осіб до корпоративних клієнтів. Стійкість цієї пропозиції забезпечується через

інноваційні підходи до розвитку продуктів, розширення каналів дистрибуції та використання новітніх технологій для поліпшення якості обслуговування.

3. Стійкість власного капіталу є однією[11] з основних складових фінансової стійкості банку. Вона характеризується здатністю банку зберігати достатній рівень капіталу для покриття всіх можливих фінансових ризиків, таких як кредитні, процентні та ринкові ризики. Власний капітал також служить для підтримки кредитного рейтингу та виконання регуляторних вимог щодо капіталу, зокрема норм Базельського комітету. Для забезпечення цієї стійкості банк повинен постійно моніторити рівень власного капіталу та розробляти стратегії його зміцнення, включаючи залучення додаткових коштів, управління прибутковістю та оптимізацію витрат.

4. Стійкість інформаційних систем банку полягає в здатності технологічної інфраструктури забезпечувати безперебійну та безпечну роботу банківських послуг. Це включає наявність сучасних програмних рішень для обробки транзакцій, зберігання даних клієнтів, а також захист від кіберзагроз. Високий рівень інформаційної стійкості дозволяє банку підтримувати операційну діяльність навіть у випадку зовнішніх або внутрішніх атак, природних катастроф чи інших кризових ситуацій. Важливими елементами є постійне оновлення систем, впровадження нових технологій захисту даних, а також забезпечення належного рівня інформаційної безпеки.

5. Організаційно-структурна стійкість банку полягає в здатності банку зберігати стабільність внутрішніх організаційних процесів, управлінської структури та корпоративної культури. Вона забезпечує ефективну реалізацію стратегії та цілей банку, адаптацію до змін на ринку, а також підтримку необхідного рівня взаємодії між різними підрозділами. Це включає наявність чітко визначених ролей і відповідальностей, гармонійну взаємодію між департаментами, ефективну комунікацію та підготовленість персоналу до змін [12]. Стійкість цієї складової також забезпечується через надійне управління ризиками та розвиток системи внутрішнього контролю.

6. Ресурсна стійкість банку визначається як здатність банку ефективно використовувати наявні фінансові, людські та технологічні ресурси для забезпечення своєї діяльності. Вона включає оптимізацію витрат, ефективне управління активами і пасивами, а також використання людського потенціалу для досягнення стратегічних цілей. Залучення додаткових ресурсів, таких як інвестиції, кредити чи партнерства, може бути важливим елементом для забезпечення стійкості банку в довгостроковій перспективі.

7. Стійкість системи управління ризиками банку полягає в здатності фінансової установи ідентифікувати, оцінювати та мінімізувати всі можливі ризики, з якими банк може стикнутися. Вона включає в себе розробку комплексної стратегії управління ризиками, яка охоплює як фінансові, так і нефінансові ризики, наприклад, кредитний, процентний, ліквідний, операційний та репутаційний ризики. Система управління ризиками дозволяє банку зберігати стабільність навіть під час негативних змін на ринку або в економіці загалом. Вона повинна бути гнучкою та адаптивною, з чіткими процедурами та моніторингом на всіх рівнях управління.

8. Стійкість зовнішніх джерел фінансування банку визначається здатністю залучати кошти з різних джерел для підтримки ліквідності та фінансування діяльності. Це включає в себе використання депозитів, кредитів, облігацій та інших фінансових інструментів. Стійкість цих джерел залежить від економічної ситуації, довіри інвесторів та клієнтів до банку, а також від макроекономічних умов. Банки повинні мати можливість диверсифікувати свої джерела фінансування, щоб знизити ризик залежності від одного або кількох джерел [13].

Досліджуючи праці вітчизняних економістів, можна зробити висновок, що фінансова стійкість банку є комплексною характеристикою його фінансового стану, яка включає достатність, збалансованість та оптимальне співвідношення фінансових ресурсів і активів при збереженні високого рівня ліквідності та платоспроможності. Водночас вона передбачає здатність до стабільного зростання прибутку, ефективного управління ризиками та мінімізації фінансових

втратах. Фінансова стійкість банку забезпечує його здатність адаптуватися до зміни умов зовнішнього середовища, долати кризові ситуації та зберігати ефективний функціональний стан навіть в умовах фінансових чи економічних потрясінь. Високий рівень фінансової стійкості дозволяє банку не лише ефективно виконувати свою діяльність, але й активно розвиватися, підвищуючи свою конкурентоспроможність на ринку фінансових послуг.

Сутність фінансової стійкості банку полягає у кількох ключових аспектах[14]. По-перше, важливою складовою є збереження і примноження власного капіталу банку, оскільки він є основним джерелом фінансової стабільності. Власний капітал є гарантією виконання зобов'язань перед клієнтами та іншими контрагентами, а також дозволяє банку фінансувати свої операції та інвестиційні проекти. По-друге, підтримка ліквідності є ще однією критичною умовою стійкості банку. Банки повинні мати достатньо ліквідних активів для забезпечення виконання зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами, що дозволяє уникнути фінансових труднощів при раптових виплатах або зміні ринкових умов.

Не менш важливими є рентабельність та платоспроможність банку [15]. Банк має забезпечити сталість своїх доходів, оскільки стабільний прибуток є необхідною умовою для покриття операційних витрат, виплати дивідендів акціонерам та розвитку бізнесу. Платоспроможність, в свою чергу, означає здатність банку виконувати зобов'язання в повному обсязі та у встановлений строк, що є гарантією стабільності в його діяльності та підтримки довіри з боку клієнтів та інвесторів.

На фінансову стійкість банку впливає цілий спектр факторів, як зовнішніх, так і внутрішніх. Економічна ситуація в країні, зокрема економічні кризи, інфляція, безробіття, може значно послабити фінансову стійкість банків. Крім того, жорстка конкуренція на ринку фінансових послуг змушує банки знижувати процентні ставки на кредити та депозити, що може вплинути на їх рентабельність [16]. До того ж, кредитні ризики, зокрема неповернення позик, є важливою

загрозою для фінансової стійкості, оскільки вони можуть призвести до великих фінансових втрат.

Важливим фактором є ризики на ринку цінних паперів, адже зміни вартості цінних паперів можуть вплинути на фінансовий результат банку. Операційні ризики, пов'язані з помилками персоналу, збоями в роботі комп'ютерних систем або стихійними лихами, також здатні призвести до суттєвих втрат. Регулювання та нагляд з боку державних органів, зокрема зміни в законодавстві чи нові вимоги до банків, можуть створювати додаткові обмеження та впливати на фінансову гнучкість банків.

Для забезпечення стабільності банку необхідно вживати низку стратегічних кроків. Ефективне управління ризиками дозволяє знизити ймовірність фінансових втрат, а також адаптуватися до різноманітних змін у зовнішньому середовищі. Підвищення рівня капіталізації є ще однією важливою умовою стійкості, оскільки достатній рівень власного капіталу дозволяє банку покривати можливі фінансові втрати та підтримувати довіру з боку інвесторів [17-18]. Підвищення рентабельності шляхом пошуку нових шляхів збільшення доходів також є важливим чинником забезпечення фінансової стійкості. Банк також повинен ретельно управляти ліквідністю, забезпечуючи наявність достатньої кількості ліквідних активів для виконання своїх зобов'язань. Важливо також зберігати високу якість кредитного портфеля, здійснюючи детальний відбір позичальників та надаючи кредити на вигідних умовах. Дотримання вимог регулювання та нагляду є ще одним ключовим елементом, адже банк має строго виконувати вимоги законодавства, що регулює банківську діяльність, що дозволяє зберігати стабільність і уникати санкцій з боку регуляторів.

Таким чином, фінансова стійкість банку є визначальною умовою його успішного функціонування. Банки, які володіють високим рівнем фінансової стійкості, здатні ефективно адаптуватися до змін на ринку, долати економічні кризи та забезпечувати стабільне зростання. Підвищення рівня фінансової стійкості банків є основою для їхнього розвитку та конкурентної боротьби на ринку фінансових послуг.

1.2. Фінансові показники, рейтингові системи та економічні нормативи банківської діяльності

Фінансова стійкість банківської установи є основоположним фактором, що визначає її здатність забезпечувати стабільну діяльність та розвиток в умовах змінюваного економічного середовища. Вона відображає можливість банку виконувати свої зобов'язання перед клієнтами, акціонерами та кредиторами, підтримувати високий рівень прибутковості, а також оперативно реагувати на зовнішні та внутрішні фінансові зміни, що виникають на ринку. Здійснення регулярного аналізу і оцінки фінансової стійкості є необхідним для виявлення потенційних ризиків та уразливих місць у фінансовій діяльності банку, що дозволяє своєчасно коригувати стратегії управління та розробляти ефективні механізми мінімізації цих ризиків. Цей процес є важливим не тільки для збереження стабільності банку, але й для підтримки його репутації та довіри з боку інвесторів і клієнтів.

Фінансова стійкість є необхідною умовою функціонування здорової та стабільної банківської системи. Вона має вирішальне значення для успіху економічних перетворень та сталого макроекономічного розвитку. В умовах нестабільності, що часто характерні для фінансових систем, особливо в країнах з розвинутою кризовою ситуацією, важливою задачею стає підвищення ефективності роботи кожного банку, що неможливо без належного управління його активами та пасивами. Одним із основних елементів забезпечення фінансової стійкості є здатність кожного окремого банку підтримувати баланс між доходами та витратами, мінімізувати ризики та зберігати ліквідність в умовах мінливих економічних обставин.

Дослідження фінансової стійкості важливе не тільки для самих банків, але й для їх акціонерів, інвесторів і потенційних клієнтів. Адже лише наявність стабільної фінансової стійкості дає змогу зацікавленим сторонам мати впевненість у здатності банку виконувати свої зобов'язання та забезпечувати фінансову надійність. Це, в свою чергу, підтримує репутацію банку і сприяє

залученню нових інвестицій і клієнтів. Крім того, фінансова стійкість банку є критичним чинником, що підтримує довіру вкладників до всієї банківської системи, оскільки нестабільність навіть одного з банків може вплинути на загальний стан банківського сектору.

Серед численних фінансових коефіцієнтів, які використовуються для оцінки фінансової стійкості банків, особливе значення мають інтегральні показники рентабельності, достатності капіталу та ліквідності, оскільки вони безпосередньо відображають здатність установи ефективно функціонувати, витримувати ризики та виконувати нормативи регулятора.

ROA (Return on Assets, рентабельність активів) [19] є одним з базових показників оцінки ефективності банку. Він відображає, який прибуток банк отримує на кожен гривню своїх активів. Високе значення ROA свідчить про здатність установи ефективно використовувати наявні ресурси для генерування прибутку, що прямо пов'язано з її фінансовою стійкістю.

ROE (Return on Equity, рентабельність власного капіталу) [20] оцінює прибутковість банку з точки зору його акціонерів — тобто наскільки ефективно використовується власний капітал. Показник ROE є критичним для стратегічного управління, адже демонструє спроможність банку нарощувати власні кошти без зовнішнього залучення.

Чиста процентна маржа (Net Interest Margin, NIM) [21] є показником якості основної діяльності банку — надання кредитів та залучення депозитів. Вона обчислюється як відношення чистого процентного доходу до середніх активів. Цей коефіцієнт дає змогу оцінити прибутковість основного бізнесу банку та його стійкість до змін процентних ставок. Зниження NIM може сигналізувати про зменшення доходності або зростання вартості залучених ресурсів.

З точки зору регуляторної стійкості, важливими є показники достатності капіталу та ліквідності. Насамперед, це:

Адекватність капіталу [22] (Capital Adequacy Ratio, CAR) — ключовий регуляторний показник, що вимірює здатність банку покривати ризики власним капіталом. Він зіставляє обсяг регуляторного капіталу з ризиково-зваженими

активами. Достатній рівень CAR свідчить про здатність банку витримувати фінансові шоки та зберігати платоспроможність у кризових умовах.

Коефіцієнт покриття ліквідністю (Liquidity Coverage Ratio, LCR) — показує [23], чи має банк достатньо високоліквідних активів для покриття короткострокових зобов'язань протягом 30 днів. Високе значення LCR є ознакою сильної поточної ліквідності, що забезпечує надійність та фінансову стабільність навіть у періоди стресу.

Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (Net Stable Funding Ratio, NSFR) — відображає здатність банку забезпечити фінансування активів за рахунок стабільних джерел протягом одного року. Дотримання нормативу NSFR гарантує, що банк не залежить надмірно від короткострокових зобов'язань, що важливо для довгострокової фінансової стійкості [25].

Загалом, фінансова стійкість банку визначається через ефективне управління фінансовими ресурсами, їх грамотне розподілення та використання для досягнення стратегічних цілей установи. Важливо, щоб цей процес супроводжувався постійним зростанням прибутку та капіталу, забезпеченням платоспроможності та підтримкою кредитоспроможності в межах прийняттого рівня ризику. Стійкість банку є результатом його стабільної прибуткової діяльності, при цьому вона не повинна шкодити ліквідності чи надійності установи. Тому для збереження та покращення фінансової стійкості важливо враховувати всі напрямки діяльності банку та застосовувати інструменти для їх комплексного управління. Структура фінансової стійкості складається з різних елементів, серед яких основними є ефективне управління ризиками, збалансованість активів і пасивів, надійність капіталу та системи контролю за операційною діяльністю.

Вона формується на перетині декількох ключових чинників: достатності капіталу, якісної структури активів і пасивів, ефективного управління ризиками та здатності до своєчасного реагування на економічні виклики. Збалансований баланс, ліквідність, прибутковість і стабільність доходів є обов'язковими умовами для підтримки банком своєї платоспроможності та довіри з боку

клієнтів і партнерів. Крім того, здатність банку відповідати нормативним вимогам і забезпечувати відповідний рівень якості капіталу свідчить про ефективність його внутрішньої фінансової політики та стратегії розвитку.

У контексті сучасної банківської практики [26] особливого значення набувають кількісні методи оцінки фінансової стійкості. Серед них – аналіз показників рентабельності (ROA, ROE), чистого процентного доходу, ефективності використання активів, рівня ліквідності та структури капіталу. Такі показники дозволяють сформувати цілісне уявлення про фінансову динаміку банку та ступінь його адаптованості до змін ринкових умов. Водночас комплексні методи оцінки – зокрема рейтингові системи, статистичні моделі та макропруденційний аналіз – дають змогу оцінити не лише поточний стан банку, а й його здатність до довгострокового функціонування в умовах невизначеності.

Фінансова стійкість виступає не лише запорукою ефективною операційної діяльності банку, а й важливим чинником економічної безпеки держави. Вона забезпечує стабільність грошового обігу, кредитування та інвестиційної діяльності, що має особливу вагу для економіки України в умовах структурної трансформації, зовнішніх викликів та загроз фінансовій стабільності.

Управління нею передбачає не лише аналіз фінансових показників, а й формування ефективною стратегії, що охоплює усі напрями банківської діяльності: кредитну, інвестиційну, депозитну, операційну та ризик-менеджмент. Узгодженість між цими складовими дозволяє банку забезпечити оптимальну структуру прибутків, зберігати ліквідність і кредитоспроможність, а також підвищувати конкурентоспроможність.

Інструменти дистанційного аналізу, такі як системи CAMELS, CAEL, PATROL, ORAP, [27-28] зосереджуються на кількісних показниках, отриманих із публічної фінансовою звітності банку, та дозволяють швидко здійснювати моніторинг фінансового стану великої кількості банків. Ці системи враховують такі критерії, як достатність капіталу, якість активів, рівень управління, прибутковість, ліквідність і чутливість до ринкових ризиків. CAMELS, зокрема,

є однією з найпоширеніших моделей і активно використовується як в українській, так і в міжнародній практиці.

Натомість інсайдерські рейтингові моделі, зокрема ROCA, CAMEO, UBS, BOPEC, застосовуються безпосередньо в межах банку або уповноваженими інституціями під час перевірок [29]. Вони базуються на більш глибокому аналізі внутрішніх процесів, політик, стандартів управління ризиками та корпоративного управління. Такі методики дозволяють ідентифікувати неочевидні загрози, що можуть не відображатися в публічній звітності, але мають критичне значення для довгострокової фінансової стійкості банку.

Використання обох груп методів у комплексі дозволяє отримати об'єктивну та багатовимірну картину фінансового стану банку. Дистанційні системи корисні для регулярного моніторингу та порівняльного аналізу, тоді як інсайдерські — для поглибленої оцінки внутрішніх ризиків та потенціалу управлінських рішень. Такий підхід забезпечує не лише підвищення надійності оцінки, але й створює передумови для своєчасного прийняття ефективних управлінських заходів, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості.

У сучасних умовах зростаючих макроекономічних ризиків і нестабільності на фінансових ринках значення комплексного підходу до оцінки фінансової стійкості зростає. Для банківської системи України, яка функціонує в умовах воєнного стану, нестачі інвестицій та зростаючої потреби у підтримці довіри з боку населення та бізнесу, використання ефективних методів оцінки фінансової стійкості є не лише інструментом контролю, а й стратегічною необхідністю.

Переваги та недоліки методів оцінки фінансової стійкості банківської установи подані в таблиці 1.3.

Коефіцієнтний аналіз ґрунтується на розрахунку низки фінансових індикаторів, які відображають різні аспекти фінансового стану банківської установи. Отримані значення порівнюються з нормативно встановленими або цільовими орієнтирами, що дозволяє виявити відхилення й оцінити ефективність функціонування банку. Завдяки деталізованій структурі фінансової звітності є можливість обчислювати широкий спектр коефіцієнтів — від загальних

показників ліквідності та капіталізації до більш специфічних коефіцієнтів прибутковості, управління ризиками чи структури активів. Такий підхід дає змогу формувати комплексну аналітичну оцінку банківської діяльності та виявляти внутрішні проблеми ще на ранніх етапах їх формування.

Коефіцієнтний аналіз ґрунтується на розрахунку низки фінансових індикаторів, які відображають різні аспекти фінансового стану банківської установи. Отримані значення порівнюються з нормативно встановленими або цільовими орієнтирами, що дозволяє виявити відхилення й оцінити ефективність функціонування банку.

Таблиця 1.3 – Методи оцінки банківської установи

Метод	Опис	Переваги	Недоліки
1	2	3	4
Коефіцієнтний аналіз	Аналіз фінансових показників (ліквідність, рентабельність, платоспроможність, ефективність), розрахованих на основі звітності банку.	Простий у застосуванні. Дає змогу порівнювати різні банки. Чітко відображає кількісні аспекти фінансового стану.	Ігнорує якісні чинники наприклад, репутацію чи якість менеджменту). Може не враховувати вплив зовнішніх подій. Не розкриває глибинні причини проблем.
Рейтингові методи	Методи оцінки з використанням спеціальних моделей (наприклад, S&P, Moody's), які присвоюють банку рейтинг на основі фінансових та нефінансових критеріїв.	Забезпечують порівнянність на міжнародному рівні. Враховують комплекс показників. Часто використовуються інвесторами.	Складні у побудові та розумінні. Можуть мати упередженість або застарілі дані. Залежні від методології рейтингового агентства.
CAMELS	Система оцінки банків за 6 ключовими компонентами: С – достатність капіталу, А – якість активів, М – менеджмент, Е – прибутковість, L – ліквідність, S – чутливість до ризику.	Глибокий і комплексний підхід. Дає цілісну картину стану банку. Поєднує фінансові та нефінансові фактори.	Вимагає великого обсягу внутрішньої інформації. Потребує кваліфікованих експертів. Не завжди придатна для оперативного моніторингу.
Стрестестування	Аналіз чутливості банку до гіпотетичних кризових ситуацій, таких як економічний шок, падіння валютного курсу, дефолти позичальників тощо.	Дозволяє оцінити здатність банку протистояти екстремальним подіям. Підвищує готовність до криз. Використовується в міжнародній практиці.	Високі вимоги до даних і обчислювальних ресурсів. Сценарії можуть бути нереалістичними або неповними. Може не передбачити всі типи ризиків.

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4
Макропруденційний аналіз	Спрямований на оцінку стійкості банків не окремо, а як частини всієї фінансової системи, з урахуванням системних ризиків та взаємозв'язків між банками.	Допомагає запобігти кризам на системному рівні. Враховує взаємодію банків між собою та з економікою. Підтримується регуляторами (НБУ, МВФ).	Потребує високого рівня аналітичної підготовки. Результати можуть бути нечіткими для окремих банків. Складно впровадити в банках малого масштабу
Статистичні моделі	Методи економетрики, регресійного аналізу, машинного навчання для прогнозування ризиків банкрутства, фінансових криз, тощо.	Дають змогу будувати прогнози. Обробляють великі обсяги даних. Забезпечують кількісні оцінки ймовірності ризиків.	Можуть бути непрозорими для користувачів. Потребують високої точності даних. Результати залежать від якості моделі та вибору змінних.

Завдяки деталізованій структурі фінансової звітності є можливість обчислювати широкий спектр коефіцієнтів — від загальних показників ліквідності та капіталізації до більш специфічних коефіцієнтів прибутковості, управління ризиками чи структури активів. Такий підхід дає змогу формувати комплексну аналітичну оцінку банківської діяльності та виявляти внутрішні проблеми ще на ранніх етапах їх формування.

Бально-рейтинговий підхід дозволяє проводити відносну оцінку діяльності банківських установ, у тому числі шляхом визначення їх позицій у загальній системі. Цей метод є корисним як для самих банків, що прагнуть оцінити свою ринкову позицію, так і для контрагентів, які аналізують надійність потенційних партнерів. Рейтингування здійснюється за набором стандартизованих показників, що дозволяє сформуванню узагальнену оцінку фінансової надійності кожного банку. У результаті формується рейтинговий список, у якому банки класифіковані за відповідними критеріями, наприклад, рівнем капіталізації, прибутковістю чи якістю активів. Водночас слід зазначити, що така класифікація є умовною й не завжди здатна повною мірою відобразити реальний фінансовий стан установи, оскільки не враховує якісних або нестандартних чинників.

Рейтинговий підхід CAMELS, широко застосовуваний у міжнародній практиці, а також в діяльності Національного банку України, надає можливість

комплексно оцінити фінансову стійкість банків на основі шести ключових складових: достатності капіталу (C), якості активів (A), ефективності менеджменту (M), прибутковості (E), ліквідності (L) та чутливості до ринкових ризиків (S). Ця система дозволяє регулятору не лише отримати загальну оцінку стану окремих банків, а й виявити потенційні загрози для стабільності всієї банківської системи. Важливо, що CAMELS базується на даних, отриманих під час глибоких інспекційних перевірок, у ході яких аналізується не лише фінансова звітність, а й внутрішні процедури управління ризиками, якість корпоративного управління та стратегічне бачення керівництва банку. Таким чином, цей метод дозволяє забезпечити більш точну і повну картину фінансової стійкості банківської установи.

Економічні нормативи, що регулюють діяльність банків в Україні, є важливим інструментом, що забезпечує стабільність банківської системи та ефективне виконання банками своїх зобов'язань перед вкладниками та контрагентами. Вони сприяють правильному розподілу ресурсів банку, знижують ризики та запобігають втратам капіталу, які можуть виникати через недостатній рівень ліквідності або надмірний кредитний ризик. Ці нормативи є основою пруденційного регулювання в Україні і застосовуються в контексті міжнародних стандартів, зокрема концепцій Базель I, Базель II та Базель III. Розрахунок економічних нормативів здебільшого здійснюється на основі регулятивного капіталу банку, що є важливим показником для оцінки його фінансової стійкості.

Нормативи Н1–Н12 регулюють різні аспекти діяльності банків, починаючи від капіталізації і ліквідності до кредитних та інвестиційних ризиків. Зокрема, норматив Н1 визначає мінімальний розмір регулятивного капіталу банку, що має бути не менше ніж 200 млн грн. Нормативи Н2 та Н3 контролюють адекватність регулятивного та основного капіталу, забезпечуючи необхідний рівень фінансової стійкості банку. Нормативи ліквідності (Н6, LCR, NSFR) гарантують, що банки зможуть своєчасно виконувати свої зобов'язання навіть у разі кризових ситуацій, забезпечуючи необхідний рівень ліквідних активів [30].

Важливим є також контроль за кредитними ризиками. Нормативи Н7, Н8 і Н9 обмежують максимальний розмір кредитних ризиків на одного контрагента та за операціями з пов'язаними особами, що сприяє зменшенню ризику надмірної концентрації активів та збереженню рівноваги у портфелі банку. Водночас нормативи Н11 та Н12 обмежують інвестиції в цінні папери окремих установ, що допомагає банкам уникати надмірної експозиції на окремі ризики.

Враховуючи різноманітність видів банківських установ, для спеціалізованих банків, таких як ощадні чи довірчі, встановлюються окремі вимоги. Це забезпечує більшу гнучкість у регулюванні їх діяльності, дозволяючи враховувати специфіку їх операцій та забезпечити необхідний рівень стабільності. Для філій іноземних банків в Україні також діють певні вимоги до капіталу, ліквідності, кредитних ризиків і інвестицій.

Додатково, банки формують капітальні буфери, такі як буфер запасу (консервації) капіталу та контрциклічний буфер, що є необхідними для підвищення їх здатності реагувати на можливі економічні шоки. Буфери капіталу розраховуються на основі загального обсягу ризику і дозволяють банкам підтримувати фінансову стабільність під час коливань на ринку.

Таким чином, економічні нормативи діяльності банків в Україні мають вирішальне значення для забезпечення стабільності банківської системи, зниження фінансових ризиків та захисту інтересів вкладників і інших учасників ринку. Вони є ключовим інструментом пруденційного нагляду і сприяють розвитку ефективного фінансового середовища[31].

Базою для розрахунку економічних нормативів банку є кілька ключових показників, які визначаються на основі фінансових даних банку та його здатності витримувати фінансові ризики. Зокрема, для різних нормативів використовуються різні бази, що дозволяє адекватно оцінювати фінансову стійкість банку в різних аспектах діяльності.

Нормативи Н2, Н3, Н7, Н8 та Н9:

Для розрахунку цих нормативів основною базою є регулятивний капітал банку. Це капітал, який банк зобов'язаний підтримувати на мінімальному рівні,

щоб покривати ризики, що виникають в процесі його діяльності. Регулятивний капітал включає в себе як основний капітал, так і додаткові резерви, що забезпечують покриття фінансових ризиків.

Норматив Н2 визначає адекватність регулятивного капіталу, що є відношенням регулятивного капіталу до активів банку з урахуванням ризиків. Це дозволяє банку забезпечити фінансову стійкість у випадку фінансових потрясінь.

Норматив Н3 контролює достатність основного капіталу, що є основним елементом фінансової стабільності банку. Він забезпечує покриття основних ризиків, пов'язаних з кредитною та ліквідною діяльністю.

Норматив Н7 регулює максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента, обмежуючи ризик концентрації кредитних зобов'язань у портфелі банку.

Норматив Н8 визначає великі кредитні ризики, які обмежують загальний розмір кредитних зобов'язань банку на одиничного контрагента, сприяючи зниженню ризику банкрутства через великі непогашені кредити.

Норматив Н9 контролює максимальний розмір кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, що дозволяє уникнути надмірної концентрації активів і забезпечує різноманітність кредитних портфелів банку.

Усі ці нормативи спрямовані на забезпечення банку достатнім капіталом для покриття ризиків, що виникають у процесі кредитування, інвестицій та операцій з контрагентами. Тому розрахунок цих нормативів базується саме на регулятивному капіталі, який є основним показником здатності банку покривати потенційні втрати [32].

Нормативи Н4, Н5 та Н6:

Для розрахунку цих нормативів використовується співвідношення активів до зобов'язань банку, що є важливим для оцінки ліквідності банку. Співвідношення активів до зобов'язань дозволяє визначити, чи має банк достатньо ліквідних активів для виконання своїх зобов'язань перед клієнтами та контрагентами.

Норматив Н4 контролює миттєву ліквідність, що є показником здатності банку задовольняти свої короткострокові зобов'язання, використовуючи найбільш ліквідні активи.

Норматив Н5 (який може бути пов'язаний з іншими аспектами ліквідності) також оцінює можливість банку виконувати свої зобов'язання, але на середньостроковій основі.

Норматив Н6 визначає короткострокову ліквідність, що забезпечує оцінку здатності банку підтримувати ліквідність протягом короткострокових періодів, необхідних для обслуговування зобов'язань.

Співвідношення активів до зобов'язань є важливим інструментом для банку, оскільки дозволяє гарантувати виконання зобов'язань навіть у кризових ситуаціях, де може бути високий попит на ліквідні активи.

Нормативи Н11 та Н12:

Для розрахунку цих нормативів використовується статутний капітал банку, що є основною базою для оцінки фінансової стійкості на етапі створення та розвитку банку. Статутний капітал визначає можливості банку для залучення додаткових інвестицій та стабільності його операцій.

Норматив Н11 регулює обмеження на інвестиції в цінні папери окремих установ, щоб уникнути надмірної концентрації ризиків в інвестиційному портфелі банку.

Норматив Н12 обмежує загальну суму інвестування, що дозволяє забезпечити диверсифікацію інвестицій і знизити ризики, пов'язані з потенційними збитками від інвестицій в одні й ті самі активи.

Усі ці нормативи спрямовані на забезпечення стабільності банку шляхом збереження диверсифікації активів і контролю за ризиками, що виникають через концентрацію інвестицій.

Загалом, кожен з цих нормативів дозволяє банкам зберігати фінансову стійкість, управляти ризиками та забезпечувати стабільність їх діяльності в умовах змінного економічного середовища.

1.3. Етапи становлення та трансформації банківської системи України

Існування ринкової економіки в країні передбачає наявність незалежної банківської системи. В Україні розвиток сучасної банківської системи розпочався зі створення незалежної держави. Законодавчою основою для цього стали проголошення Декларації про державний суверенітет України у 1990 році та прийняття Закону України «Про економічну самостійність України» того ж року. Сучасне функціонування банківської системи України базується на Законі України «Про банки і банківську діяльність», ухваленому в 1991 році.[33-34]

Періодизація розвитку банківської системи України є предметом дискусій серед науковців. Одні вважають першим етапом період 1987–1990 років, інші – 1991 рік. Проте початком розвитку банківської системи України можна вважати 1991 рік, коли було проголошено незалежність країни та розпочався процес розбудови органів державної влади.

Перший етап розвитку банківської системи характеризувався хаотичністю реформування, гіперінфляцією та відсутністю належного контролю над діяльністю комерційних банків.

Другий етап розпочався з грошової реформи 1996 року, обміну «перехідних» купоно-карбованців на гривню, і тривав до 1999 року. Цей період був ознаменований поглибленням фінансово-економічної кризи, запровадженням нормативів регулювання діяльності комерційних банків та створенням Фонду гарантування вкладів фізичних осіб[35].

Третій етап охоплює період з 2000 року до першої половини 2008 року, коли відбулося значне вдосконалення банківської системи України. Було прийнято низку нових законодавчих актів, вдосконалено систему управління та нагляду, а також зроблено спроби використовувати облікову ставку НБУ як інструмент монетарної політики. Важливим для банківської системи став 2005 рік, коли на ринок вийшли іноземні банківські групи, які розширювали свої мережі. Це призвело до закриття неефективних відділень та скорочення персоналу. Проте світова фінансова криза 2008–2009 років мала значний вплив

на економіку України, зокрема через значне збільшення кредитування в іноземній валюті, високий рівень доларизації та неефективну систему фінансового моніторингу. У 2009 році ВВП України знизився на 14,1%, а зовнішня торгівля товарами скоротилася. Реакція центрального банку на кризу була недостатньо оперативною, а уряд створив Стабілізаційний фонд для фінансування антикризових заходів. Кредит МВФ відіграв важливу роль у стабілізації економіки[36-37].

Криза 2008–2009 років призвела до стагнації української економіки: зростання ВВП сповільнилося до 0,7% у період 2008–2013 років. Відновлення споживання відбувалося швидше, ніж зростання ВВП, а антикризові заходи уряду зосереджувалися на стимулюванні приватного споживання та підтримці стабільності обмінного курсу.

Криза 2014 року, спричинена внутрішніми факторами, зокрема Революцією Гідності, спонукала Національний банк України до радикального реформування банківської системи. У цей період НБУ зосередився на внутрішній трансформації та розвитку фінансового сектору. Банківський сектор зазнав значних змін: кількість банківських установ суттєво скоротилася, а проблемні та неплатоспроможні банки були виведені з ринку. Для підвищення стабільності фінансової системи НБУ застосовував макропруденційні інструменти, які дали змогу своєчасно виявляти ризики та реагувати на них. У результаті таких кроків рівень інфляції поступово знижувався і досягнув 4,1% у 2019 році [38–41].

Пандемія COVID-19 у 2020 році створила нові виклики для банківської системи України. Проте завдяки раніше здійсненим реформам, а також гнучким та своєчасним діям Національного банку, вдалося уникнути серйозних збоїв. Регулятор послабив низку вимог до банків, що дозволило їм зберегти ліквідність і завершити 2020 рік із прибутком. У 2021 році розпочалося економічне відновлення, в тому числі й банківського сектору. Одним із ключових наслідків пандемії стало прискорення цифровізації банківських послуг, що підвищило стійкість фінансової системи до можливих майбутніх криз [42].

Сьогодення банківської системи України характеризується постійною адаптацією до нових економічних реалій. Початок повномасштабної війни в лютому 2022 року спричинив нову хвилю глибокої економічної та фінансової нестабільності. Банківський сектор зазнав низки серйозних викликів, серед яких — втрата частини інфраструктури на тимчасово окупованих територіях, зниження економічної активності, посилення ризиків платоспроможності та потреба в забезпеченні безперервного функціонування фінансової системи в умовах воєнного стану.

У відповідь на ці виклики Національний банк України вжив комплекс антикризових заходів: фіксація офіційного валютного курсу, запровадження валютних обмежень, відновлення програм підтримки ліквідності для банків, послаблення регуляторних вимог для зменшення навантаження на сектор. Водночас НБУ активізував співпрацю з міжнародними партнерами, включаючи МВФ, Світовий банк, ЄБРР, задля забезпечення макрофінансової стабільності. Попри всі труднощі, банківська система України продемонструвала відносну стійкість. У 2022 році більшість системно важливих банків зберегли достатній рівень капіталізації та продовжили обслуговування клієнтів.

У 2023 році, незважаючи на складні умови, викликані триваючою війною, Національний банк України розпочав поступове повернення до застосування традиційних інструментів монетарної політики. Одним із ключових заходів стало підвищення облікової ставки, що спрямоване на стримування зростання інфляції та збереження стабільності на валютному ринку. Це дозволяло пом'якшити негативні наслідки економічної нестабільності, зміцнити позиції гривні та підтримати довіру учасників фінансового ринку, що є надзвичайно важливим у період невизначеності. Крім того, продовжувалися структурні зміни в банківському секторі, зокрема оптимізація мережі відділень, розвиток дистанційного обслуговування та подальше посилення кібербезпеки.

Періодизація та короткий опис основних етапів розвитку банківської системи України подані у таблиці 1.4 [43].

Таблиця 1.4 – Періодизація розвитку банківської системи України

Період	Основні фактори до початку періоду		Ключові зміни в банківській системі протягом періоду
	Внутрішні	Зовнішні	
1991–1995	Гіперінфляція, перехід до ринкової економіки	Розпад СРСР, економічні зв'язки зникли	Побудова банківської системи, створення НБУ, законодавча база
1996–1999	Створення стабільної банківської системи, дефолт	Азійська фінансова криза	Введення гривні, зміни в регулюванні, створення Фонду гарантування
2000–2008	Помаранчева революція, криза ліквідності	Глобальна фінансова криза	Прийняття нових законів, стабілізація економіки, іноземний капітал
2008–2013	Фінансова криза в Україні, часткове відновлення економіки	Глобальна фінансова криза	Скорочення ВВП, девальвація гривні, криза
2014–2019	Революція Гідності, початок війни на Сході, окупація Криму. Банківська криза та Реформа.		Реформа банківської системи, націоналізація ПриватБанку
2020–2022	Підтримка економіки через онлайн-банкінг	Пандемія COVID-19, глобальна економічна криза	Карантинні обмеження, диджиталізація, макропруденційні інструменти
2022–тепер	Початок повномасштабного вторгнення РФ в Україну	Міжнародна підтримка, санкції проти РФ	Функціонування у воєнному часі, нові практики монетарної політики

Загалом, банківська система України демонструє поступовий перехід від хаотичного становлення до регульованого та адаптивного розвитку, попри численні зовнішні та внутрішні виклики.

1.4. Міжнародна практика забезпечення фінансової стійкості банків

Упродовж останніх десятиліть фінансові кризи стали доволі поширеним явищем як на національному, так і на глобальному рівні. Це спонукало держави активніше контролювати фінансову сферу, зосереджуючи увагу не лише на окремих банках, а на стабільності банківської системи в цілому. Рівень фінансової стійкості банківських секторів у різних країнах суттєво відрізняється, що обумовлено внутрішніми економічними проблемами, зростанням конкуренції та посиленням міжнародних вимог до функціонування банків.

У сучасних умовах важливо адаптувати банківське регулювання до загальноновизнаних міжнародних стандартів. При формуванні та вдосконаленні

національного банківського законодавства держави орієнтуються, зокрема, на рекомендації Базельського комітету з питань банківського нагляду.

Необхідність створення цього комітету виникла після банкрутств низки великих банків, зокрема західнонімецького банку "Херштадт" і американського "Національного банку імені Франкліна" [44], які, попри локальне походження, спричинили суттєві наслідки для фінансових систем інших країн. У відповідь на ці події в 1974 році при Банку міжнародних розрахунків у Базелі було утворено міжнародний наглядовий орган за ініціативи керівників центральних банків провідних економік світу: США, Канади, Японії, Великої Британії, Франції, Німеччини, Італії, Нідерландів, Бельгії, Швейцарії, Люксембургу та Швеції.

Головними цілями Базельського комітету є підвищення стійкості світової банківської системи та узгодження наглядових вимог до банків у різних країнах. Комітет не нав'язує жорстких норм, а надає рекомендації, що сприяє добровільному впровадженню стандартів та ширшому міжнародному визнанню.

Особливе місце в діяльності комітету займає розробка єдиних стандартів банківського нагляду. Для цього формуються методичні вказівки, які слугують орієнтиром для регуляторів країн, що прагнуть забезпечити стабільність банківської системи та відповідність глобальним викликам.

Серед ключових документів, розроблених Базельським комітетом, які відіграли значну роль у формуванні сучасної системи банківського нагляду, слід виокремити низку базових нормативних актів.

До них належать:

1. Базельський конкордат 1974 року;
2. Основні принципи ефективного банківського нагляду (1997 рік);
3. Базель I (1988 р.);
4. Базель II (2004 р.);
5. Базель III (2010 р.).

Особливу увагу привертають останні два документи – Базель II та Базель III, які були спрямовані на посилення стабільності банківських установ, забезпечення їх здатності протистояти кризовим явищам, а також удосконалення

системи управління ризиками та механізмів нагляду за банками. Зокрема, Базель III запровадив нові стандарти ліквідності та підвищені вимоги до капіталу, що дозволяє банківським установам краще адаптуватися до фінансових стресів.

Ефективність банківського нагляду значною мірою залежить від загального економічного середовища. Для досягнення позитивного результату необхідні стабільна макроекономічна політика, наявність ефективної ринкової дисципліни, чітко налагоджені процедури вирішення проблемних ситуацій та система, здатна забезпечити надійність банківської діяльності.

Водночас складність функціонування наглядової системи потребує уніфікованого підходу до визначення змісту, структури та процедур реалізації її функцій. Системна організація банківського нагляду на основі узгоджених принципів сприятиме підвищенню його ефективності та стабільності банківського сектору загалом.

Перші положення Базельської угоди (Базель I) визначали базові засади оцінки капіталу банків та управління кредитним ризиком [46]. Зокрема, визначалося, що банківський капітал складається з основного (статутного) та додаткового компонентів. Одним із ключових принципів було зобов'язання банків підтримувати капітал на рівні, достатньому для покриття кредитних ризиків, із урахуванням коефіцієнтів ризиковості активів. Водночас встановлювався мінімальний поріг співвідношення капіталу до ризикозважених активів — не нижче 8%.

Однак зі зміною економічного середовища та ускладненням банківських операцій ці норми потребували оновлення. Так з'явилася друга редакція – Базель II [46], метою якої стало підвищення стійкості та прозорості банківської системи на міжнародному рівні. Базель II базувався на трьох взаємодоповнюючих елементах: уточненому підході до розрахунку капіталу, посиленні контролю з боку наглядових органів та впровадженні принципів ринкової дисципліни.

Однак глобальна фінансова криза 2008 року виявила недоліки навіть удосконалених стандартів. У відповідь на нові виклики було розроблено угоду Базель III. Цей документ зберіг загальний підхід до розрахунку нормативу

достатності капіталу на рівні 8%, однак підвищив вимоги до якості капіталу: частка статутного капіталу мала зрости до 4,5%, а капіталу першого рівня — до 6%. Крім того, було запроваджено вимогу формувати додатковий буфер у розмірі 2,5% для забезпечення стійкості у періоди економічних потрясінь.

Варто зауважити, що впровадження нових стандартів зустріло певний опір з боку окремих країн, які вказували на складність їх виконання. Наприклад, банки Німеччини та Франції потребували значного часу та ресурсів для приведення своїх показників у відповідність до нових нормативів. Водночас інші держави виступали за ще жорсткіше регулювання.

Попри труднощі імплементації, основними перевагами Базеля III стало посилення стійкості банківського сектору [47], підвищення здатності банків протистояти економічним шокам без зовнішньої підтримки, а також зростання довіри з боку клієнтів і суспільства загалом. Ці реформи стали важливим кроком на шляху до довготривалої стабільності та надійності фінансових інститутів у глобальному масштабі.

У 2012 році, на фоні фінансової нестабільності та коливань на ринках, країни Євросоюзу ухвалили рішення створити власний банківський союз, спрямований на забезпечення фінансової стійкості. Центральним органом, що здійснює нагляд за виконанням вимог, став Європейський Центральний Банк [48].

Основні напрямки реформ у банківському секторі Європи на сьогодні включають такі аспекти:

- підвищення рівня капіталізації та ліквідності банківських установ;
- удосконалення нагляду та регулювання банківської діяльності;
- зменшення залежності від кредитних рейтингів;
- впровадження єдиних стандартів для проведення розрахунків;
- забезпечення неприпустимості існування "занадто великих, щоб збанкрутувати" банків;
- управління ризиками тіньової діяльності банків;

- реалізація ефективних режимів резолюції, які захищають інтереси вкладників;
- підвищення надійності та прозорості фінансових ринків;
- протидія зловживанням на ринку.

Ці рекомендації передбачають застосування строгих правил, що мінімізують загрози ліквідності та платоспроможності банків ще на етапі пруденційного моніторингу. Система нагляду сформована таким чином, що орієнтована на дотримання пруденційних стандартів управління та вимог до фінансової звітності. Ключовим завданням залишається забезпечення належного рівня капіталу.

Проте, в рамках системи нагляду, Європа зіткнулася з труднощами у визначенні органів з резолюції та страхування депозитів, а також із проблемою визначення необхідних ресурсів для виконання цих функцій [49]. Згідно з новими вимогами, основними механізмами, які повинні використовуватися для допомоги банкам з низьким рівнем фінансової стійкості, є:

- часткова передача активів проблемних банків;
- передача «високоякісних» активів до стабільних банків;
- списання зобов'язань, коли держателі облігацій частково або повністю визнають свої втрати;
- надання ліквідності або капіталу через рефінансування банків.

Ці заходи повинні застосовуватися оперативнo, щоб запобігти банкрутству банків та мінімізувати ризики для фінансової системи.

Висновки до розділу 1

У першому розділі було детально розглянуто ключові аспекти фінансової стійкості банку, починаючи з визначення її основних компонентів та видів. Було обґрунтовано, що фінансова стійкість є комплексним поняттям, яке охоплює різні складові — ліквідність, платоспроможність, капіталізацію та рентабельність. Аналіз структури фінансової стійкості банку дозволив

виокремити взаємопов'язані елементи, що визначають здатність банківської установи витримувати зовнішні і внутрішні ризики та забезпечувати безперебійну діяльність.

Велику увагу було приділено інструментам дистанційного аналізу, серед яких системи CAMELS, CAEL, PATROL, ORAP, а також застосуванню фінансових коефіцієнтів. Ці методи є ефективними засобами оцінки банківської діяльності, дозволяють отримати комплексну картину фінансового стану установи та вчасно ідентифікувати потенційні загрози її стійкості. Розгляд методів оцінки банківської установи підкреслив важливість системного підходу, що базується на використанні як кількісних, так і якісних показників.

Окремий розділ присвячено історії становлення та трансформації банківської системи України. Аналіз етапів розвитку вітчизняного банківського сектору дав змогу зрозуміти контекст, у якому функціонують українські банки, і виявити чинники, що впливають на їхню фінансову стабільність. Вивчення цього аспекту є важливим для усвідомлення особливостей регуляторного середовища та викликів, з якими стикається банківська система країни.

Також було проаналізовано міжнародну практику забезпечення фінансової стійкості банків, зокрема стандарти Базельських угод та інші світові регуляторні підходи. Цей аналіз підкреслив необхідність адаптації світового досвіду до українських реалій задля підвищення надійності та конкурентоспроможності українських банків.

Отже, теоретичний фундамент, викладений у розділі, створює необхідні передумови для подальшого глибинного аналізу фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» та розробки практичних рекомендацій щодо її покращення.

РОЗДІЛ 2

КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» НА БАНКІВСЬКОМУ РИНКУ

2.1. Загальна характеристика ринку АТ КБ «ПриватБанк» та його конкурентна позиція на профільному ринку

АТ КБ «ПриватБанк» був заснований [50] в Україні у 1992 році. Засновниками банку були Олександр Дубінський, Геннадій Боголюбов та Ігор Коломойський – українські підприємці та фінансові експерти. У початковому етапі своєї діяльності ПриватБанк був невеликим комерційним банком, але впродовж небагатьох років він виріс у велику фінансову установу.

За декілька років АТ КБ «ПриватБанк» став одним з найбільших банків в Україні. Він активно розвивав свою мережу відділень по всій країні та надавав широкий спектр фінансових послуг своїм клієнтам. Банк зосередився на розширенні своєї присутності на ринку та залученні нових клієнтів.

АТ КБ «ПриватБанк» також активно підтримував малий та середній бізнес в Україні, надаючи їм фінансову підтримку та кредитування. Банк виконував важливу роль у розвитку української економіки та сприяв зростанню підприємств і приватних осіб.

Протягом багатьох років АТ КБ «ПриватБанк» продовжував розширювати свою діяльність і підвищувати свою репутацію на ринку фінансових послуг. Однак, у грудні 2016 року, уряд України прийняв рішення про націоналізацію ПриватБанку через його серйозні проблеми з фінансовим станом. За підтримки уряду було здійснено реструктуризацію банку, з метою стабілізації його фінансового стану та захисту інтересів його клієнтів.

Після націоналізації АТ КБ «ПриватБанк» продовжує свою діяльність як державна фінансова установа, що надає широкий спектр послуг клієнтам. Банк залишається одним з найбільших банків в Україні та продовжує грати важливу роль у фінансовій системі країни.

Згідно статті 18. статуту АТ КБ «ПриватБанк», Банк у своїй діяльності керується Конституцією України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Законами України "Про банки і банківську діяльність", "Про Національний банк України", "Про акціонерні товариства", "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", іншими (законами (України, нормативно-правовими | актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Національного банку та державних органів, прийнятими відповідно до визначеної законом їх компетенції щодо (контролю (за (діяльністю (Банку (як суб'єкта господарювання та суб'єктів режимно-секретної діяльності, положеннями цього Статуту, а також внутрішніми нормативними документами Банку.

АТ КБ «ПриватБанк» – найбільший банк України [51], що рухає країну вперед:

1. Цінує довіру. У найскладніші часи ми залишаємося стабільним та надійним партнером для фінансових справ українців. Нам довіряють понад 19 мільйонів активних клієнтів – фізичних і юридичних осіб, і щодня ми беремо й робимо все, щоб зміцнити вашу довіру.

2. Орієнтуємося на потреби клієнтів. Щодня по всій країні працює понад 1 000 відділень, 5 000 банкоматів і 10 000 терміналів самообслуговування АТ КБ «ПриватБанк». Ми віримо, що інновації мають робити життя легшим та зручнішим. Тож постійно покращуємо наші продукти й сервіси, відповідаючи на найвимогливіші потреби наших клієнтів.

3. Будуємо країну мрії. Наша мета – економічно сильна Україна. АТ КБ «ПриватБанк» є відповідальним роботодавцем і одним із найбільших платників податків у країні. Попри складні часи, ми рухаємо економіку вперед, не зупиняючи кредитування українців та бізнесу. У 2022 році частка банку в роздрібному кредитному портфелі зросла з 26 до 32%, а бізнес отримав 23,8 млрд грн нових кредитів. Працюємо на перемогу й відновлення України.

Корпоративне управління.

Держава використовує свої права як власник Банку, а органи управління Банку діють згідно з найкращими світовими практиками корпоративного управління, зокрема, відповідно до Принципів Організації економічного розвитку та співробітництва щодо корпоративного управління для підприємств з державною часткою (OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises), Принципів корпоративного управління для банків Базельського комітету з банківського нагляду (Corporate governance principles for banks by Basel Committee on Banking Supervision), Рекомендацій Європейської банківської організації щодо внутрішнього управління (Guidelines on Internal Governance by European Banking Authority), в тому обсязі, який не суперечить примусовим нормам чинного законодавства України.

Принципи корпоративного управління, які використовуються, описані у Кодексі корпоративного управління, доступному на веб-сайті.

Повноваження Правління банку, Наглядової ради банку та інших колегіальних органів визначені в Статуті банку [52].

Комплаєнс і фінансовий моніторинг

У політиці АТ КБ «ПриватБанк» передбачено дотримання всіх вимог законодавства, загальнобанківських стандартів, кодексу етики та регулятивних вимог, що стосуються боротьби з легалізацією коштів та запобігання використанню продуктів та послуг банку для відмивання грошей.

Забезпечення дотримання комплаєнсу є невід'ємною частиною культури усього банку. Вище керівництво банку створює необхідну атмосферу "tone at the top" для забезпечення комплаєнс-культури на всіх рівнях організації.

Корпоративна поведінка в АТ КБ «ПриватБанк» базується на принципах законності, прозорості і компетентності, а також на повазі прав та інтересів клієнтів, кредиторів АТ КБ «ПриватБанк», акціонерів і співробітників. Вона спрямована на підвищення ефективності банку, підтримку його фінансової стабільності і прибутковості.

Основним інструментом, який щоденно використовують співробітники, клієнти і ділові партнери для відповідності цінностям АТ КБ «ПриватБанк» у своїх діях та рішеннях, є Кодекс поведінки (етики).

Кодекс поведінки, що складається з набору правил для керівників та співробітників АТ КБ «ПриватБанк», має на меті просування культури управління ризиками, визначає високі етичні й професійні стандарти та визначає шляхи їх виконання.

Банк прикладає максимальні зусилля для вжиття заходів щодо запобігання конфліктам інтересів у своїй діяльності. Корпоративні цінності АТ КБ «ПриватБанк» підкреслюють важливість своєчасного та відкритого обговорення неприйнятної поведінки або інших порушень, які можуть завдати шкоди клієнтам або інтересам банку.

З метою управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів, АТ КБ «ПриватБанк» впровадив «Політику запобігання конфліктам інтересів», яка має на меті забезпечити контроль за своєчасним виявленням, запобіганням та вирішенням конфлікту інтересів.

Серед ключових принципів політики запобігання конфліктам інтересів належать:

1. Встановлення обов'язкових стандартів та вимог для всіх співробітників і керівників банку.
2. Регулювання процесу своєчасного виявлення та ефективного вирішення конфліктів інтересів.
3. Запровадження заходів для запобігання виникненню реальних або потенційних конфліктів інтересів.
4. Визначення принципів відповідальності за порушення вимог щодо запобігання та вирішення конфліктів інтересів.

Сьогодні весь світ стикається з великим викликом - змінами. АТ КБ «ПриватБанк», який вважається одним з найтехнологічніших банків в Україні, встановлює нові тренди і тенденції на банківському ринку, неперервно впроваджуючи інновації. Головна мета АТ КБ «ПриватБанк» - бути надійним

помічником для фізичних осіб і бізнесу, а також сприяти розвитку економіки країни в цілому. Наша мета полягає в тому, щоб стати найкращим банком для клієнтів, найпривабливішим роботодавцем, прикладом соціально-відповідального бізнесу і компанією з високим інвестиційним потенціалом.

Основні цілі Політики АТ КБ «ПриватБанк» у сфері протидії відмиванню коштів / фінансуванню тероризму та іншим злочинним діям [53-54]:

Визначення та затвердження загальних принципів, які визначають зобов'язання АТ КБ «ПриватБанк» щодо дотримання законодавства України щодо протидії відмиванню коштів / фінансуванню тероризму.

Запобігання використанню банківських послуг для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму або розповсюдження зброї масового знищення.

Протидія будь-якій діяльності, що передує або сприяє відмиванню коштів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення.

АТ КБ «ПриватБанк» вважає запобігання таким діям найефективнішим і застосовує всі доступні методи та способи для унеможливлення використання його послуг для незаконної діяльності.

Політика протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму поширюється на всі підрозділи банку, включаючи відокремлені підрозділи, що знаходяться в інших юрисдикціях. Вона стосується всіх працівників, ділових партнерів, учасників груп/платіжних систем, до яких належить банк або які є учасниками організацій/платіжних систем, створених банком, а також клієнтів, що здійснюють фінансові операції через ПриватБанк, як в межах України, так і за її межами, відповідно до міжнародних договорів України, згода на які надана Верховною Радою України, а також контрагентів клієнтів.

Мета санкційної політики АТ КБ «ПриватБанк» полягає в наступному:

Встановлення загальних принципів контролю за санкціями в банку.

Організація та ефективне функціонування внутрішньобанківської системи управління ризиками, пов'язаними з діяльністю осіб, які:

- Включені до списків санкційних осіб.
- Мають зв'язки з країнами (юрисдикціями/територіями), що вважаються високими ризиковими згідно з Критеріями держав (юрисдикцій/територій), або стосовно яких застосовано секторальні санкції.
- Метою є також запобігання використанню цими особами продуктів/послуг банку для здійснення операцій, які спрямовані на уникнення санкцій або сприяють цьому.

Санкційна політика поширюється на всіх співробітників банку, ділових партнерів, учасників груп/платіжних систем, до яких належить банк (організацій/платіжних систем, що створені банком), клієнтів (у тому числі їхніх представників та кінцевих бенефіціарних власників), контрагентів клієнтів банку, банків-кореспондентів та інших осіб, визначених відповідно до внутрішніх документів банку, що регулюють санкційний контроль.

Вольфсберзька анкета є інструментом розробленим Вольфсберзькою групою, яка представляє об'єднання найбільших світових банків, таких як Banco Santander, Mitsubishi UFJ, Barclays, Citigroup, Credit Suisse, Deutsche Bank, Goldman Sachs, HSBC, JP Morgan Chase, Société Générale, UBS, Standard Chartered Bank та Bank of America.

В рамках своєї діяльності, Вольфсберзька група розробила запитальник, відомий як Анкета комплексного банківського нагляду за кореспондентською діяльністю (CBDDQ). Метою цього запитальника є глибше розуміння транскордонних та інших ризиків, пов'язаних з банківськими відносинами з кореспондентами. Він спрямований на вивчення застосованих стандартів у сфері протидії хабарництву, корупції, фінансуванню тероризму та дотриманню санкцій.

FATCA (Закон про зовнішню контрольну-податкову звітність) - це законодавчий акт Міністерства фінансів США (Department of Treasury) і Служби внутрішніх доходів США (Internal Revenue Service, IRS), спрямований на боротьбу з ухиленням від сплати податків в США.

У відповідності до вимог FATCA, ПриватБанк повинен ідентифікувати клієнтів/засновників (учасників, акціонерів) клієнтів/кінцевих бенефіціарних власників клієнтів - фізичних осіб - резидентів США, а також юридичних осіб, зареєстрованих у США, та передавати інформацію про їхні рахунки через Міністерство фінансів України до спеціально визначеного органу США - Служби внутрішніх доходів (IRS). ПриватБанк також повинен ідентифікувати фінансові та кредитні установи, які не мають глобального ідентифікаційного номера посередника (GIIN - Global Intermediary Identification Number).

АТ КБ «ПриватБанк» зареєстрований на веб-сайті IRS зі статусом Reporting Financial Institution under a Model 1 та отримав глобальний ідентифікаційний номер посередника (GIIN) - JUG662.99999.SL.804.

Звернувшись до рейтингу стійкості банків за підсумками 4 кварталу 2024 року [55].

Рейтинг стійкості банків від порталу «Мінфін» - це щоквартальна оцінка діяльності банків на підставі інформації з офіційних та відкритих джерел. До рейтингу включено банки з портфелями роздрібних депозитів від 1 млрд гривень. Фінустанови одержують бал від 1 до 5 залежно від показників, що характеризують їх стійкість та лояльність вкладників: враховується якість активів, ліквідність, можливість зовнішньої підтримки, приріст вкладів, платіжна репутація тощо.

Виходячи з рейтингу стійкості, АТ КБ «ПриватБанк» зайняв 6 місце серед 35 банків України, набравши 3,98 бали, детальніше наведено в таблиці 2.1 та таблиці 2.2.

Таблиця 2.1 – Таблиця формувань рейтингу стійкості за 2024 рік

Загальний бал		3.45
Залежність від вкладів фізосіб	65.12	1
Якість фондування		3
Прибутковість	11.51	5
	24.15	
	5.51	
Ліквідність	14.9	4.33
	89.07	

	349.46	
Достатність капіталу	12.85	3.33
	3	
	3	
Масштаб діяльності банку		5

Таблиця 2.2 – Формування рейтингу лояльності вкладників за 2024 рік

Лояльність вкладників		Бали
Загальний бал		4.4
Частка банку на ринку роздрібних депозитів	36.01%	5
Абсолютне зростання роздрібною портфеля вкладів за квартал	11767.77 млн грн	5
	42.99 млн дол	
Відносне зростання роздрібною портфеля вкладів за квартал	3.79% грн	3.5
	1.58% дол	
Досвід роботи на ринку	з 19-Mar-92	5
Платіжна репутація банку	тд-/рк-/ва-	4

Що стосується кількості депозитів для фізичних та юридичних осіб, то АТ КБ «ПриватБанк» у підсумку зайняв 1 місце, таблиця 2.3 [56-57].

Таблиця 2.3 – Топ банків України по кількості депозитів за 2024 рік

№	Банк	Депозити фіз. осіб, млн. грн	Депозити юр. осіб, млн. грн
1	Приватбанк	578 348, 64	233 044, 21
2	Ощадбанк	267 898, 99	249 532, 44
3	Універсал Банк	82 157, 41	39 661, 86
4	Райффайзен Банк	66 942, 18	146 649, 55
5	Ренесанс Кредит	51 876, 29	137 735, 03
6	ПУМБ	51 876, 29	137 735, 03
7	Укрсиббанк	41 376, 30	78 155, 01
8	Укргазбанк	33 326, 00	148 757, 63
9	Сенс Банк	30 183, 08	97 162, 64
10	Укресімбанк	21 589, 91	189 956, 06

Аналіз даних свідчить про домінування АТ КБ «ПриватБанк» на ринку депозитів фізичних осіб — понад 578 млрд грн, що вказує на високий рівень довіри населення до цього банку, зумовлений державною підтримкою, широкою філіальною мережею та активною цифровізацією послуг. Ощадбанк, з депозитами юросіб у розмірі понад 249 млрд грн, зберігає провідну роль у роботі з корпоративним сектором, що пов'язано з історичною співпрацею з державними підприємствами. Водночас такі банки, як Райффайзен Банк, ПУМБ, Укргазбанк

та Універсал Банк, демонструють збалансовану присутність у сегментах як фізичних, так і юридичних осіб, що свідчить про диверсифіковану бізнес-модель та націленість на розширення клієнтської бази. Високі обсяги депозитів загалом вказують на фінансову стійкість банків та ефективну політику залучення ресурсів.

Кредитно-інвестиційний портфель [58] є ключовим елементом активів банків, оскільки саме через нього фінансові установи реалізують свої основні функції — кредитування економіки та інвестування в дохідні фінансові інструменти. Структура цього портфеля відображає стратегію банку щодо управління ризиками, дохідністю та ліквідністю. У таблиці нижче наведено топ-10 банків України за розміром кредитно-інвестиційного портфеля станом на початок 2025 року, із деталізацією за основними його складовими — міжбанківськими кредитами, комерційними позиками та інвестиціями в цінні папери.

Таблиця 2.4 – Топ банків України по структурі кредитно-інвестиційного портфеля банків за 2024 рік

№	Банк	Кредитно-інвестиційного портфель, млн. грн	Міжбанківські кредити, млн. грн	Комерційні кредити, млн. грн	Цінні бумагаи, млн. грн
1	Приватбанк	270 924, 55	7, 59	110 720, 63	160 196, 33
2	Ренессанс Кредит	124 076, 81	48, 10	54 748, 18	69 280, 53
3	ПУМБ	124 076, 81	48, 10	54 748, 18	69 280, 53
4	Укргазбанк	99 537, 61	51, 04	42 303, 52	57 183, 04
5	Укрэксимбанк	64 846, 51	0, 15	36 050, 86	28 795, 50
6	Райффайзен Банк	57 774, 2	2 748, 45	41 180, 62	13 845, 13
7	Універсал Банк	51 487, 54	23, 07	40 864, 53	10 599, 94
8	ОТР Банк	38 894, 87	-0, 34	22 396, 28	16 498, 93
9	Креди Агриколь Банк	22 723, 27	84, 56	17 469, 15	5 169, 56
10	Кредобанк	22 315, 71	10, 53	9 397, 75	12 907, 43

Структура кредитно-інвестиційного портфеля найбільших банків України свідчить про різні підходи до управління активами. Провідні банки, такі як ПриватБанк, Ренесанс Кредит і ПУМБ, роблять акцент на інвестуванні в цінні папери, що вказує на прагнення мінімізувати ризики та забезпечити стабільний

дохід. Інші банки, зокрема Райффайзен Банк і Універсал Банк, демонструють більшу орієнтацію на комерційне кредитування, що свідчить про активну підтримку бізнесу. Загалом більшість банків дотримуються збалансованої стратегії, поєднуючи інвестиції в цінні папери з кредитуванням, що дозволяє їм гнучко реагувати на економічні виклики.

З метою аналізу фінансового стану банківських установ доцільно розглянути структуру їх активів і зобов'язань [59]. Ці показники відображають загальний обсяг банківських ресурсів та джерела їх формування. У таблиці нижче наведено основні показники активів і зобов'язань найбільших банків України станом на 1 січня 2025 року.

Таблиця 2.5 – Топ банків за активи і зобов'язання на 1 січня 2025 р.

№	Банк	Активи, млн. грн	Балансовий капітал, млн. грн	Зобов'язання, млн. грн
1	Приватбанк	797 777, 76	307 838, 92	489 938, 84
2	Ощадбанк	369 541, 88	49 881, 57	319 660, 31
3	Укрексімбанк	176 513, 98	45 890, 46	130 623, 53
4	Ренесанс Кредит	148 969, 00	31 613, 12	117 355, 88
5	ПУМБ	148 969, 00	31 613, 12	117 355, 88
6	Укргазбанк	142 561, 25	22 890, 23	119 671, 02
7	Райффайзен Банк	133 600, 06	15 004, 43	118 595, 63
8	Універсал Банк	100 024, 11	22 843, 29	77 180, 82
9	Сенс Банк	99 022, 25	23 656, 45	75 456, 80
10	Укрсиббанк	94 536, 60	19 815, 08	74 721, 52

Аналіз структури активів, балансового капіталу та зобов'язань банків свідчить про значну концентрацію ресурсів у державних банках. Найбільшим за обсягом активів залишається АТ КБ «ПриватБанк» (797,8 млрд грн), що майже вдвічі перевищує показники найближчого конкурента — АТ «Ощадбанк». ПриватБанк також має найвищий балансовий капітал, що свідчить про його стійку фінансову позицію. Серед недержавних банків лідирує ПУМБ, який демонструє значний обсяг активів і збалансоване співвідношення капіталу до зобов'язань. Загалом структура балансових показників вказує на стабільне функціонування ключових гравців банківського сектору на початок 2025 року.

2.2. Порівняльна характеристика структури та динаміки активів, зобов'язань і капіталу АТ КБ «ПриватБанк» та банків-конкурентів

Перед здійсненням фінансового аналізу доцільно визначити ключові показники, що відображають результати діяльності банківських установ. У межах цього розділу проводиться порівняльна оцінка активів, зобов'язань та власного капіталу трьох провідних банків – ПриватБанку (додаток А), ОТП Банку (додаток Б) та ПУМБ (додаток В) – за період трьох останніх років. Такий підхід дає змогу виявити основні зміни у структурі балансу кожної установи, а також простежити тенденції, що мають вплив на рівень їх фінансової стабільності.

Аналіз динаміки активів, представлений у таблицях 2.6–2.8, дозволяє зробити висновки щодо ефективності управління ресурсною базою. Показник активів є одним із визначальних у банківській діяльності, адже від його обсягу та структури залежить спроможність банку виконувати свої фінансові зобов'язання, забезпечувати ліквідність та підтримувати належний рівень стійкості в умовах змін ринкового середовища. У цьому контексті важливо оцінити не лише кількісні зміни, а й якісні аспекти управління активами як елементу загальної фінансової стратегії банку.

Таблиця 2.6 – Динаміка активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2022-2024 роки, млн. грн.

АКТИВИ	2024	2023	Абсол.	Відн.	2022	Абсол.	Відн.
Грошові кошти та їх еквіваленти	151768	152 282	-514	0	94 191	58 091	61
Кредити та аванси банкам	86589	134 237	-47 648	-35	103 837	30 400	-17
Кредити та аванси клієнтам	112761	92 019	20 742	23	68 084	23 935	66
Інвестиційні цінні папери	375094	271 847	103247	38	239 752	32 095	56
- за справ. вар. через прибуток чи збиток	110699	100 376	10 323	10	95 716	4 660	16
- за справ. вар. через інший сукуп. дохід	204240	171 471	32 769	19	143 920	27 551	42
- за амортизованою собівартістю	60155	0	60 155		116	-116	51758
Поточні податкові активи	4	4	0	0	9 079	-9 075	-100
Інвестиційна нерухомість	2005	2 340	-335	-14	2 155	185	-7
Основні засоби	5173	5 202	-29	-1	5 308	-106	-3
Нематеріальні активи (без гудвілу)	1972	1 566	406	26	1 392	174	42
Відстрочені податкові активи	1629	1 952	-323	-17	1 100	852	48
Інші фінансові активи	13496	9 504	3 992	42	6 507	2 997	107
Інші нефінансові активи	9932	9 095	837	9	9 189	-94	8
Непоточні активи, утримув. для продажу	1008	20	988	4 940	64	-44	1475
Загальна сума активів	761461	680 068	81 393	12	540 658	139 410	41

Аналіз структури та динаміки активів банку упродовж 2022–2024 років дозволяє комплексно оцінити тенденції у формуванні ресурсної бази та загальний рівень фінансової стійкості. Загальний обсяг активів у 2024 році становив 761 461 млн грн, що на 12 % більше порівняно з 2023 роком і на 41 % більше порівняно з 2022 роком. Така позитивна динаміка свідчить про зростання масштабів діяльності банку та активізацію операційної діяльності.

Найбільш вагомий внесок у зростання активів забезпечили інвестиційні цінні папери, обсяг яких у 2024 році досяг 375 094 млн грн, збільшившись на 38 % у порівнянні з 2023 роком та на 56 % у порівнянні з 2022 роком. Це свідчить про активне використання банком інструментів фондового ринку як джерела доходів, що є характерною ознакою стратегії з акцентом на диверсифікацію активів. Особливо помітне зростання за категорією цінних паперів, оцінених за амортизованою собівартістю: з нульового значення у 2023 році до 60 155 млн грн у 2024 році, що може свідчити про перегляд банком політики обліку та підходів до довгострокових інвестицій.

Кредити та аванси клієнтам демонструють позитивну динаміку: їх обсяг збільшився з 68 084 млн грн у 2022 році до 112 761 млн грн у 2024 році, тобто на 66 % протягом двох років. Таке зростання є свідченням активізації кредитування реального сектору економіки, що може позитивно впливати на прибутковість банку. Водночас скорочення обсягів кредитів та авансів банкам на 35 % за останній рік та на 17 % у порівнянні з 2022 роком може вказувати на переорієнтацію банку на обслуговування клієнтів замість міжбанківських операцій.

Показник грошових коштів та їх еквівалентів залишився відносно стабільним у порівнянні з попереднім роком (незначне зниження на 514 млн грн або 0 %), однак порівняно з 2022 роком зріс на 61 %. Це свідчить про збереження банком значного рівня ліквідності, що є критичним чинником у забезпеченні фінансової стійкості, особливо в умовах підвищеної ринкової волатильності.

Інші компоненти активів, такі як нематеріальні активи, інші фінансові та нефінансові активи, хоча й мають меншу частку в загальній структурі, також

демонструють позитивну динаміку. Наприклад, інші фінансові активи зросли на 42 % за останній рік та подвоїлися у порівнянні з 2022 роком, що може вказувати на розширення спектра фінансових інструментів, які використовує банк.

Негативні тенденції спостерігаються за деякими статтями, зокрема поточні податкові активи суттєво скоротилися ще у 2023 році і залишилися на низькому рівні у 2024 році. Також відбулося зменшення інвестиційної нерухомості та відстрочених податкових активів, що вказує на певну консервативність у підходах до довгострокових активів.

Для наочнішого представлення результатів аналізу доцільно побудувати діаграму, що відображає динаміку основних статей активів за досліджуваний період. Візуалізація дозволить краще прослідкувати ключові зміни у структурі активів та зробити більш обґрунтовані висновки щодо тенденцій у фінансовому становищі банку.

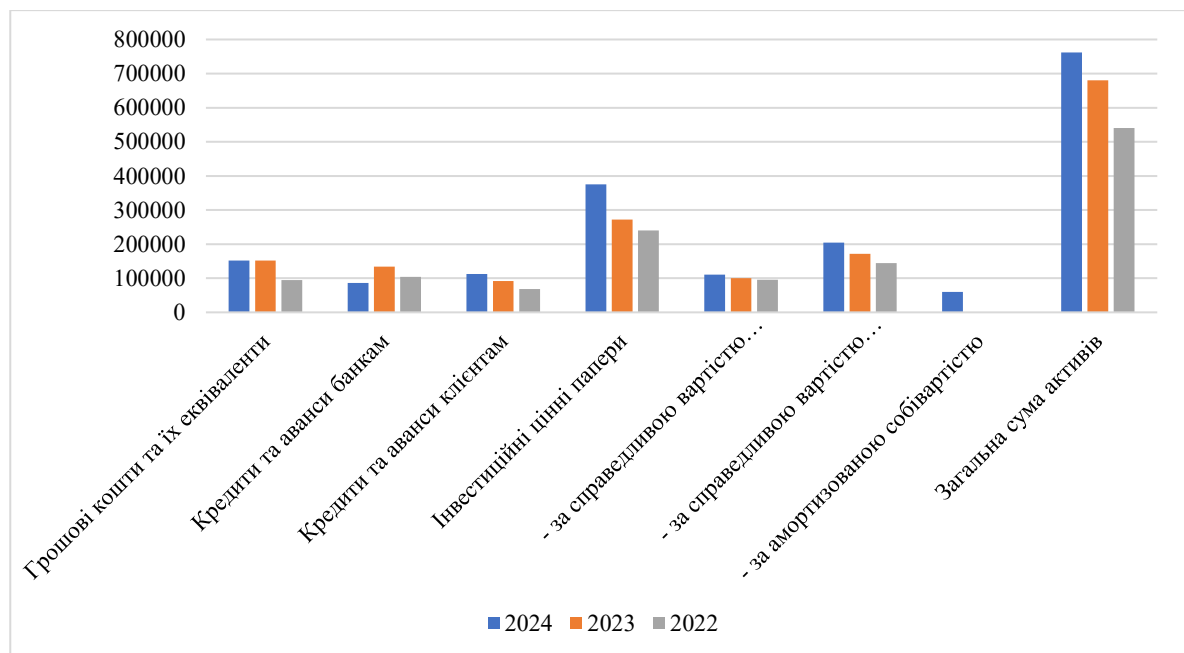

Рис. 2.1 – Динаміка основних активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2022-2024 роки

Загалом структура активів свідчить про те, що банк демонструє тенденцію до зростання обсягів активів за рахунок ключових прибуткових компонентів – кредитного портфеля та інвестицій у цінні папери. Така стратегія може вказувати

на зважене управління ресурсами з одночасним забезпеченням високої ліквідності, що є позитивним сигналом з точки зору фінансової стійкості.

Таблиця 2.7 – Динаміка активів ОТП БАНК за 2022 - 2024 роки, млн. грн.

АКТИВИ	2024	2023	Абсол	Відн	2022	Абсол	Відн
Грошові кошти та їх еквіваленти	7 788	10 827	-3 039	-28	4 749	6 078	128
Кредити та аванси банкам	10 800	21 492	-10 692	-50	21 721	-229	-1
Кредити та аванси клієнтам	31 275	24 873	6 402	26	29 935	-5 061	-17
Інвестиції в цінні папери	62 374	43 360	19 014	44	32 856	10 504	32
Похідні фінансові активи	11	0	11		3	-3	-100
Інвестиційна нерухомість	25	25	0	1	25	0	0
Поточні податкові активи	0	0	0	-100	0	0	700
Відстрочені податкові активи	0	0	0		65	-65	-100
Нематеріальні активи (крім гудвілу)	566	487	79	16	363	124	34
Основні засоби	736	697	39	6	806	-108	-13
Інші фінансові активи	177	115	62	54	330	-216	-65
Інші нефінансові активи	57	57	0	0	66	-9	-14
Загальна сума активів	113 810	101 933	11 877	12	90 919	11 015	12

Динаміка активів ОТП Банку за 2022–2024 роки свідчить про поступове зростання обсягів банківських операцій та розширення ресурсної бази. Загальна сума активів у 2024 році становила 113 810 млн грн, що на 12 % більше, ніж у 2023 році, та на 25 % більше у порівнянні з 2022 роком. Такий рівень приросту загальних активів є помірним, однак свідчить про стабільний розвиток банку навіть у період економічної невизначеності.

Ключовим чинником зростання активів у 2024 році стали інвестиції в цінні папери, які зросли на 19 014 млн грн або 44 % у порівнянні з попереднім роком. З урахуванням зростання на 32 % у 2023 році, можна зробити висновок, що банк послідовно нарощує обсяги вкладень у боргові інструменти, що, ймовірно, пов'язано з прагненням до зниження ризиків та отримання прогнозованого доходу в умовах обмеженого кредитного попиту.

Позитивною є також динаміка кредитів та авансів клієнтам: за рік вони зросли на 26 % і досягли 31 275 млн грн. Це свідчить про поступове відновлення кредитної активності банку після скорочення у 2023 році. Проте якщо порівняти з 2022 роком, обсяг кредитування клієнтів все ще нижчий на 17 %, що може

вказувати на обережну кредитну політику банку або зменшення попиту на позики.

У свою чергу, значне скорочення кредитів та авансів банкам на 10 692 млн грн (або 50 %) у 2024 році демонструє перерозподіл активів на користь більш доходних або менш ризикових напрямів, зокрема інвестування в цінні папери. Водночас різке зниження обсягу грошових коштів та їх еквівалентів (на 3 039 млн грн або 28 %) може свідчити про часткове зменшення ліквідних резервів, що потребує додаткової оцінки з огляду на вплив на миттєву ліквідність банку.

Інші статті активів, зокрема нематеріальні активи, демонструють стабільне помірне зростання (на 16 % за останній рік), тоді як основні засоби зросли лише на 6 %. Зменшення інших фінансових активів у 2023 році було частково компенсовано зростанням у 2024 році (на 62 млн грн або 54 %), проте загальна тенденція за два роки свідчить про суттєве скорочення (на 65 %), що може свідчити про реструктуризацію портфеля таких інструментів.

Окремої уваги заслуговує відсутність у звітності деяких податкових активів, які були наявні у 2022 році. Так, відстрочені податкові активи повністю зникли з балансу у 2023 та 2024 роках, що, ймовірно, є наслідком змін у податковому законодавстві або завершення дії відповідних тимчасових податкових активів.

З метою узагальнення результатів аналізу та кращого сприйняття змін у структурі активів ОТП Банку за 2022–2024 роки, доцільно побудувати діаграму, яка наочно відобразить динаміку основних складових активів. Така візуалізація дасть змогу простіше порівняти темпи зростання або скорочення окремих статей та зробити обґрунтовані висновки щодо змін у фінансовій стратегії банку.

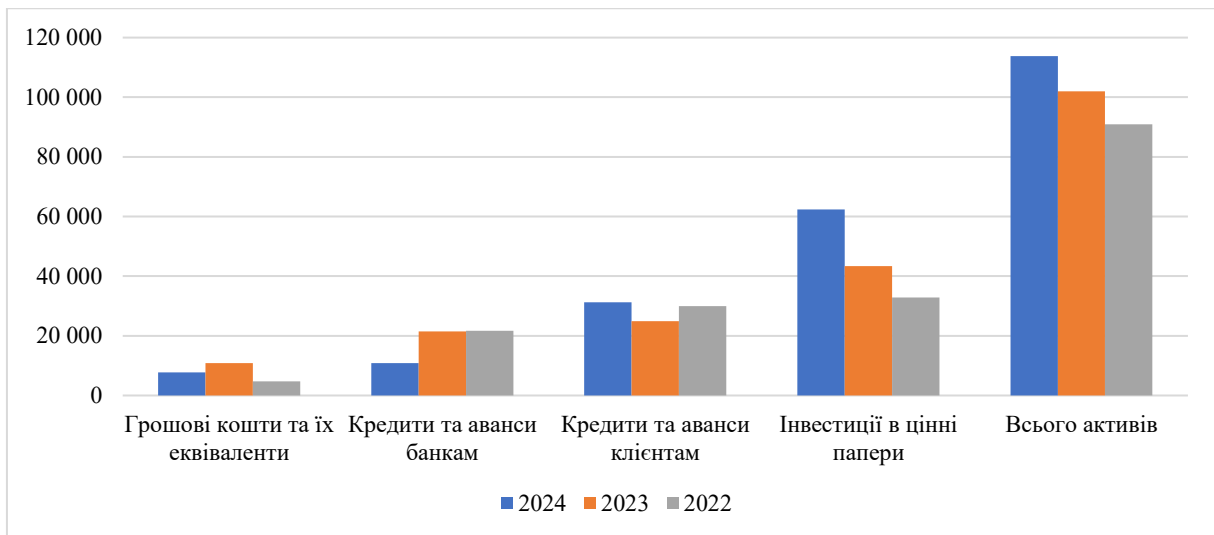

Рис. 2.2 – Динаміка основних активів ОТП БАНК за 2021-2023 роки

Загалом аналіз структури активів ОТП Банку свідчить про раціональну та адаптивну модель управління активами. Банк поступово збільшує обсяги прибуткових активів, водночас зберігаючи контроль над ризиками, що є важливою складовою підтримання фінансової стійкості.

Таблиця 2.8 – Динаміка активів ПУМБ за 2022 - 2024 роки, млн. грн.

АКТИВИ	2024	2023	Абсолютна	Відн	2022	Абсол	Відн
Грошові кошти та їх еквіваленти	59 202	33 748	25 454	75	46456	-12708	-27
Кредити та аванси банкам	5 435	4 214	1 221	29	3491	723	21
Кредити та аванси клієнтам	49 901	58 156	-8 255	-14	12587	45569	362
Інвестиції в цінні папери	66 920	52 058	14 862	29	43770	8288	19
Похідні фінансові активи	0	9	-9	-100	0	9	
Поточні податкові активи	0	0	0		33	-33	-100
Інші фінансові активи	1 979	2 612	-633	-24	2420	192	8
Інші нефінансові активи	286	274	12	4	331	-57	-17
Основні засоби	251	1 652	-1 401	-85	1710	-58	-3
Інвестиційна нерухомість	68	59	9	15	59	0	0
Нематеріальні активи (крім гудвілу)	395	320	75	23	655	-334	-51
Активи з права користування	251	234	17	7	259	-25	-10
Відстрочені податкові активи	0	0	0		203	-203	-100
Всього активів	186 582	153 335	33 247	22	111974	41361	37

Упродовж 2022–2024 років активи ПУМБ демонстрували стійку позитивну динаміку. Загальна сума активів зростає з 111 974 млн грн у 2022 році до 186 582

млн грн у 2024 році, що становить приріст на 74 608 млн грн, або 67 %. Найбільш суттєве зростання відбулося у 2023 році — на 37 %, а у 2024 році темп приросту сповільнився до 22 %, що може свідчити про досягнення певної стабільності після активної фази розширення.

Суттєвий внесок у зростання активів у 2024 році забезпечили грошові кошти та їх еквіваленти, обсяг яких зріс на 25 454 млн грн (75 %) порівняно з 2023 роком. Цей показник суттєво коливався протягом трьох років: у 2023 році він знизився на 27 % порівняно з 2022 роком, що могло бути зумовлено тимчасовим вивільненням коштів унаслідок кризових подій або перерозподілом ресурсів. Зростання у 2024 році може свідчити про повернення до політики підвищення ліквідності та нарощення грошових резервів.

Кредити та аванси банкам зростали стабільно: на 21 % у 2023 році та ще на 29 % у 2024 році, що може свідчити про розширення міжбанківських операцій і підвищення довіри до фінансової системи загалом. Водночас показник кредитів та авансів клієнтам у 2024 році скоротився на 8 255 млн грн (–14 %) після стрімкого зростання у 2023 році (на 362 %). Такий розворот може свідчити як про зниження попиту на кредитні ресурси, так і про обережнішу кредитну політику банку з метою мінімізації ризиків.

Інвестиції в цінні папери продовжували стабільне зростання впродовж трьох років: на 19 % у 2023 році та ще на 29 % у 2024-му. Така стратегія вказує на поступове збільшення частки прибуткових і відносно низькоризикових активів у структурі балансу. Це рішення є виваженим кроком з огляду на нестабільність кредитного ринку та може слугувати інструментом диверсифікації активів.

Інші статті активів, такі як основні засоби та нематеріальні активи, навпаки, скорочувалися. Основні засоби зменшилися на 1 401 млн грн (–85 %) у 2024 році, що свідчить про продаж частини фізичних активів або їх переоцінку. Подібне зниження може бути пов'язане з оптимізацією структури активів або переходом до орендних моделей. Зменшення нематеріальних активів у 2023 році на 51 % частково компенсувалося зростанням на 23 % у 2024 році.

У 2024 році також спостерігається зниження обсягу інших фінансових активів на 633 млн грн (-24 %), що може свідчити про скорочення або перегляд частини ризикових активів. Натомість незначне зростання інших нефінансових активів та інвестиційної нерухомості не мало суттєвого впливу на загальну динаміку балансу.

Для наочного уявлення про динаміку ключових статей активів ПУМБ за досліджуваний період доцільно побудувати діаграму, що допоможе візуалізувати основні тенденції та зробити відповідні висновки.

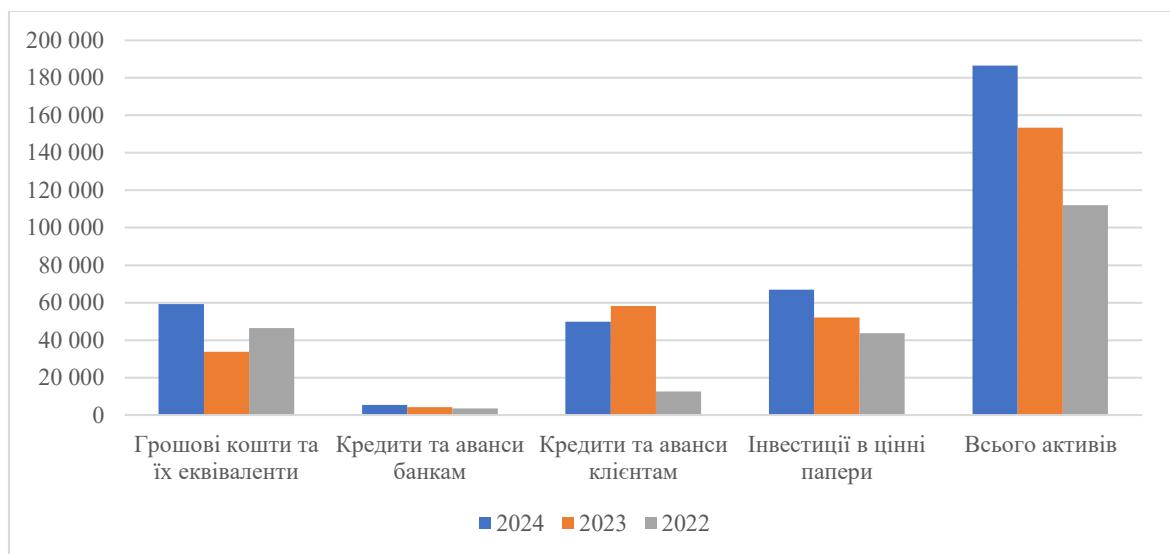

Рис. 2.3 – Динаміка основних активів ПУМБ за 2022-2024 роки

Загалом ПУМБ демонструє стабільну динаміку зростання активів, з акцентом на збільшення ліквідних засобів та інвестицій у цінні папери. Поступова перебудова структури активів на користь менш ризикових та більш гнучких фінансових інструментів свідчить про стратегічну орієнтацію банку на довгострокову фінансову стійкість.

Перейдемо до аналізу пасивів, які є невід'ємною складовою фінансової структури банку та відображають джерела формування його активів. Вивчення динаміки основних компонентів пасивів дозволить глибше оцінити рівень фінансової стійкості банків, ступінь їхньої залежності від залучених ресурсів, а

також зробити висновки щодо ефективності управління зобов'язаннями та капіталом упродовж трьох останніх років.

Таблиця 2.9 – Структура зобов'язань і капіталу АТ КБ «ПриватБанк» за 2022-2024 роки, млн. грн.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	2024	2023	Абсол	Відн	2022	Абсол	Відн
Кошти клієнтів	621596	555371	66 225	12	471 863	83 508	32
Інші залучені кошти	6199	2 630	3 569	136	128	2 502	4743
Поточні податкові зобов'язання	21553	25 791	-4 238	-16	3	25 788	718333
Інші фінансові зобов'язання	4072	3 056	1 016	33	2 647	409	54
Забезпечення	6013	5 438	575	11	5 804	-366	4
- резерви за кредитними зобов'язаннями	1046	1 111	-65	-6	1 280	-169	-18
- інше забезпечення	4967	4 327	640	15	4 524	-197	10
Інші нефінансові зобов'язання	2884	2 750	134	5	2 274	476	27
Загальна сума зобов'язань	662317	595036	67 281	11	482 719	112 317	37
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	2024	2023	Абсол	Відн	2022	Абсол	Відн
Статутний капітал	206060	206060	0	0	206 060	0	0
Емісійний дохід	23	23	0	0	23	0	0
Інші резерви	2558	-1 714	4 272	-249	-15 141	13 427	-117
Результат від операцій з акціонером	12174	12 174	0	0	12 174	0	0
Резервні та інші фонди банку	14847	12 959	1 888	15	11 449	1 510	30
Накопичений дефіцит	-136 518	-144 472	7 954	-6	-156 628	12 156	-13
Всього власного капіталу (материнський банк)	0	85 030	-85 030	-100	57 937	27 093	-100
Частки участі, що не забезпечують контролю	0	2	-2	-100	2	0	-100
Загальна сума власного капіталу	99144	85 032	14 112	17	57 939	27 093	71
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань	761461	680068	81 393	12	540 658	139 410	41

Аналіз структури пасивів банку за 2022–2024 роки дозволяє оцінити ключові джерела фінансування банку та виявити основні тенденції у змінах його фінансової стійкості.

У 2024 році спостерігається зростання коштів клієнтів — основного джерела зобов'язань банку — на 66 225 млн грн порівняно з 2023 роком, що становить приріст на 12%. У порівнянні з 2022 роком приріст ще відчутніший — 83 508 млн грн або 32%. Це свідчить про зростання довіри клієнтів до банку та ефективну політику залучення депозитних ресурсів.

Значне зростання показали також інші залучені кошти: у 2024 році вони зросли на 3 569 млн грн (136%) у порівнянні з 2023 роком. Особливо помітне зростання порівняно з 2022 роком — у 47 разів (на 2 502 млн грн). Такий стрибок може бути наслідком активізації залучення коротко- та середньострокового зовнішнього фінансування або міжбанківських операцій.

Натомість поточні податкові зобов'язання зменшилися на 4 238 млн грн (–16%) у 2024 році. Водночас слід зауважити, що у 2023 році цей показник різко зріс у порівнянні з 2022 роком на 25 788 млн грн, що могло бути зумовлено змінами в податковій політиці або облікових підходах.

Інші фінансові зобов'язання зросли на 33% у 2024 році, що також відображає поступове нарощення активної операційної діяльності. Збільшення забезпечень на 575 млн грн (11%) свідчить про зважене управління ризиками, зокрема кредитними та іншими можливими зобов'язаннями.

Загальна сума зобов'язань ПриватБанку у 2024 році склала 662 317 млн грн, що на 11% більше, ніж у 2023 році, та на 37% більше, ніж у 2022 році. Це зростання є закономірним наслідком загального збільшення обсягів операційної діяльності та активів банку.

Щодо власного капіталу, найпомітнішим є відновлення балансового значення: після накопиченого дефіциту у 2023 році (–144 472 млн грн), у 2024 році цей показник змінився до 136 518 млн грн. Така зміна може свідчити про реструктуризацію збитків, докапіталізацію або зміну підходів до обліку. Інші резерви також суттєво зросли, на 4 272 млн грн, що вказує на зміцнення фінансової бази.

Загальна сума власного капіталу у 2024 році зросла на 14 112 млн грн, або на 17%, порівняно з попереднім роком, та на 71% у порівнянні з 2022 роком. Це позитивна динаміка, яка свідчить про стабілізацію фінансового становища банку та посилення його здатності витримувати ризики.

Для наочності подальшого аналізу побудуємо діаграму, яка відображає динаміку основних статей пасивів ПриватБанку за 2022–2024 роки. Це дозволить краще зрозуміти структуру джерел фінансування та тенденції їх змін.

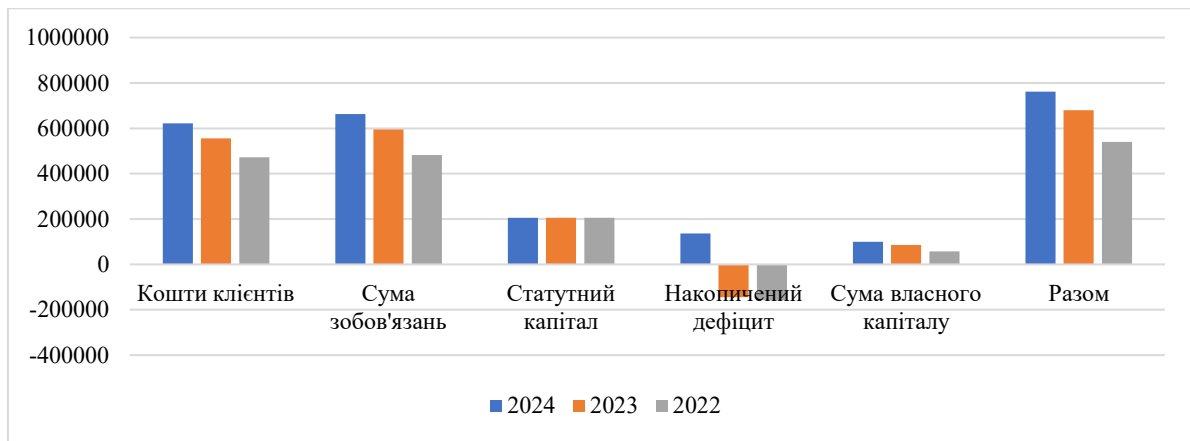

Рис. 2.4 – Порівняння зобов'язань та капіталу АТ КБ «ПриватБанк» за роками, млн. грн

Таким чином, структура пасивів ПриватБанку демонструє позитивні зміни у напрямку зміцнення фінансової стійкості, збільшення довіри вкладників, а також нарощення капіталу, що є запорукою стабільного функціонування в умовах економічної нестабільності.

Таблиця 2.10 – Структура зобов'язань і капіталу ОТП БАНК за 2022-2024 роки, млн. грн.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	2024	2023	Абсол	Відн	2022	Абсол	Відн
Кошти банків	0	15	-15	-100	0	15	6485
Кошти клієнтів	90 573	81 159	9 414	12	77 065	4 094	5
Похідні фінансові зобов'язання	1	23	-22	-96	9	14	146
Інші залучені кошти	0	0	0	-100	0	0	-67
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	935	2 683	-1 748	-65	120	2 564	2145
Резерви за кредитними зобов'язаннями	253	247	6	2	302	-55	-18
Інші фінансові зобов'язання	1 162	1 170	-8	-1	1 082	88	8
Інші нефінансові зобов'язання	171	164	7	4	140	25	18
Відстрочені податкові зобов'язання	105	77	28	37	0	77	
Загальна сума зобов'язань	93 201	85 538	7 663	9	78 717	6 821	9
КАПІТАЛ	2024	2023	Абсол	Відн	2022	Абсол	Відн
Статутний капітал	6 186	6 186	0	0	6 186	0	0
Нерозподілений прибуток	12 203	8 061	4 142	51	4 332	3 729	86
Емісійний дохід	405	405	0	0	405	0	0
Результат від операцій з акціонером	1 236	1 236	0	0	1 236	0	0
Інші резерви	578	507	71	14	42	465	1099
Загальна сума власного капіталу	20 609	16 395	4 214	26	12 201	4 194	34
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань	113 810	101 933	11 877	12	90 919	11 015	12

Динаміка структури зобов'язань і капіталу ОТП Банку за 2022–2024 рр. демонструє стабільне зростання основних статей пасивів. Загальна сума зобов'язань збільшилася на 7663 млн. грн. (9% у порівнянні з попереднім роком), а загальна сума власного капіталу зросла на 4214 млн. грн (26%).

Зокрема, кошти клієнтів збільшилися на 9 414 млн грн (12%), що свідчить про зростаючий рівень довіри вкладників до банку та покращення залучення ресурсів. Водночас кошти банків знизилися до нуля, що може свідчити про зміну стратегії у використанні міжбанківського фінансування. Похідні фінансові зобов'язання за цей період суттєво скоротилися, а поточні зобов'язання з податку на прибуток зменшилися на 65%, що також позитивно впливає на фінансову стабільність.

Що стосується власного капіталу, нерозподілений прибуток зріс на 51%, що є показником ефективної діяльності банку та формування додаткових ресурсів для подальшого розвитку. Інші резерви також зросли, хоч і незначно, підтримуючи загальну стабільність капіталу.

Загальна сума власного капіталу та зобов'язань збільшилася на 12%, що свідчить про позитивну тенденцію у фінансовій стійкості ОТП Банку.

Для більш наочного сприйняття цих змін буде доцільно побудувати діаграму, яка відобразить динаміку ключових показників структури пасивів банку за аналізований період.

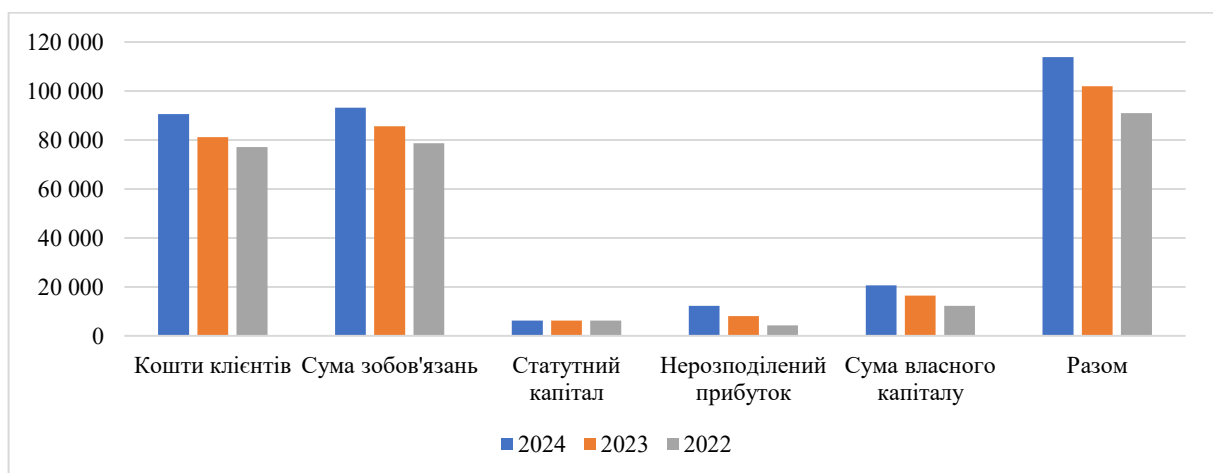

Рис. 2.5 – Порівняння зобов'язань та капіталу ОТП БАНК за роками, млн. грн.

Таблиця 2.11 – Структура зобов'язань і капіталу ПУМБ за 2022-2024 роки, млн. грн.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	2024	2023	Абсол	Відн	2022	Абсол	Відн
Зобов'язання перед Центральним банком	0	0	0		4188	-4188	-100
Кошти банків	3 873	2 717	1 156	43	2324	393	17
Кошти клієнтів	154 148	126 543	27 605	22	90300	36243	40
Похідні фінансові зобов'язання	2	1	1	60	94	-93	-99
Орендні зобов'язання	284	266	18	7	274	-8	-3
Поточні податкові зобов'язання	2 504	3 200	-696	-22	0	3200	
Інші фінансові зобов'язання	2 075	2 188	-113	-5	2546	-358	-14
Інші нефінансові зобов'язання	1 219	909	310	34	551	358	65
Відстрочені податкові зобов'язання	282	120	162	134	0	120	
Всього зобов'язань	164 389	135 945	28 444	21	100278	35667	36
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	2024	2023	Абсол	Відн	2022	Абсол	Відн
Акціонерний капітал	4 781	4 781	0	0	4781	0	0
Емісійний дохід	102	102	0	0	102	0	0
Дооцінка	606	403	203	50	431	-27	-6
Резерв під прибутки та збитків	2 057	1 407	650	46	-350	1758	-502
Резервний капітал	3 107	2 910	197	7	2910	0	0
Нерозподілений прибуток	11 538	7 787	3 751	48	3824	3963	104
Всього власного капіталу	22 192	17 390	4 802	28	11696	5693	49
Всього зобов'язань та власного капіталу	186 582	153 335	33 247	22	111974	41361	37

Структура зобов'язань ПУМБ за період 2022–2024 років демонструє суттєві зміни, що свідчать про активну фінансову діяльність банку. Загальна сума зобов'язань у 2024 році зросла на 21% порівняно з 2023 роком, а у 2023 році – на 36% порівняно з 2022 роком. Найбільш вагомим фактором цього зростання стало збільшення коштів клієнтів: у 2024 році вони зросли на 22%, а у 2023 році – на 40%. Динаміка цих показників відображає посилення депозитної бази банку та підвищення рівня довіри клієнтів.

Варто зазначити, що зобов'язання перед Центральним банком у 2023 та 2024 роках відсутні, тоді як у 2022 році вони становили 4188 млн грн. Така зміна може свідчити про зменшення потреби у рефінансуванні банку з боку регулятора, що позитивно впливає на фінансову стійкість установи. Водночас, кошти банків як компонент зобов'язань збільшились на 43% у 2024 році, що

може бути пов'язано із зростанням міжбанківських операцій або кредитних відносин.

Щодо власного капіталу, його загальна сума за аналізований період демонструє позитивну тенденцію – у 2024 році капітал збільшився на 28% порівняно з попереднім роком, а у 2023 році – на 49% у порівнянні з 2022 роком. Зокрема, нерозподілений прибуток зріс на 48% у 2024 році та на 104% у 2023 році, що свідчить про ефективну операційну діяльність банку та формування внутрішніх резервів для подальшого розвитку. Зростання резерву під прибутки та збитки (на 46% у 2024 році) також вказує на консервативну фінансову політику, спрямовану на забезпечення фінансової безпеки банку.

Крім того, відзначається значне зростання відстрочених податкових зобов'язань (на 134% у 2024 році), що слід враховувати при оцінці податкового навантаження та стратегій податкового планування банку. Дооцінка активів збільшилася на 50% у 2024 році, що може свідчити про переоцінку майна або зростання вартості активів, що також позитивно впливає на капітальну базу.

Для більш наочного сприйняття цих змін буде доцільно побудувати діаграму, яка відобразить динаміку ключових показників структури пасивів банку за аналізований період.

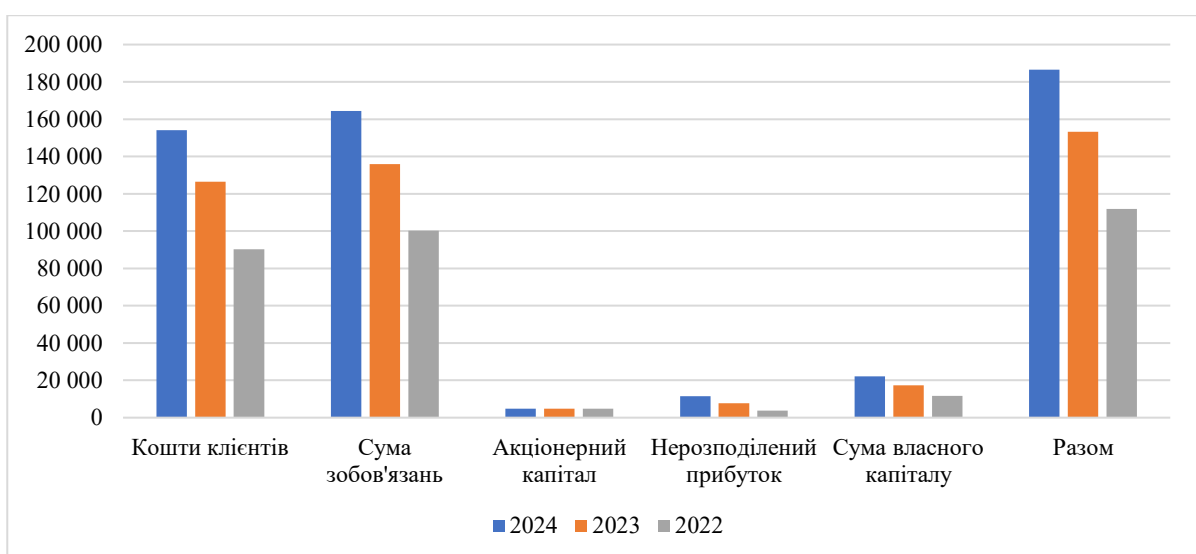

Рис. 2.6 – Порівняння зобов'язань та капіталу ПУМБ за роками, млн. грн

Таким чином, аналіз структури зобов'язань і капіталу ПУМБ за період 2022–2024 років свідчить про посилення фінансової стійкості банку, розширення депозитної бази та ефективне формування власного капіталу. Ці фактори створюють передумови для подальшого зростання і підвищення конкурентоспроможності банку на ринку фінансових послуг.

2.3. Аналіз фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» на основі балансових показників

В умовах динамічного розвитку фінансового середовища та постійних викликів, що постають перед банківським сектором, дослідження фінансової стійкості банківських установ набуває особливої актуальності. Це один із ключових інструментів для комплексної оцінки ефективності функціонування банку, його здатності протистояти зовнішнім та внутрішнім ризикам, а також забезпечувати довгострокову стабільність.

АТ «ПриватБанк», як найбільший системно важливий банк України з високим рівнем суспільної довіри та значним впливом на національну економіку, перебуває у центрі постійної уваги як з боку державних регуляторів, так і з боку потенційних інвесторів, аналітиків і широкої громадськості. Його фінансовий стан та стійкість безпосередньо впливають не лише на стабільність банківського сектору, а й на економічну безпеку країни в цілому.

У межах регуляторного нагляду Національного банку України [72], ключову роль у забезпеченні стабільності банківської системи відіграє система економічних нормативів. Ці нормативи встановлюються з метою контролю за рівнем капіталізації, ліквідності, кредитних ризиків, інвестиційної активності та валютної позиції банків. Їх дотримання є обов'язковим для банківських установ та прямо впливає на рівень фінансової надійності.

Для оцінки рівня фінансової стійкості ПриватБанку проведено комплексний аналіз значень основних економічних нормативів, встановлених

НБУ, за період 2020–2024 рр. У таблиці нижче наведено динаміку відповідних показників, які взяті з додатку Д.

Таблиця 2.12 – Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2024 рр.

Норматив	Рік				
	2020	2021	2022	2023	2024
Н1 (Мінімальний розмір регулятивного капіталу, млн. грн.)	33 333	40 843	54 523	64 843	59 942
Н2 (Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу)	26,78	18,33	23,78	21,75	none
Н3 (Норматив достатності основного капітал)	13,40	9,17	11,90	10,88	none
Н6 (Норматив короткострокової ліквідності)	92,92	93,76	Скасовано		
Н7 (Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента)	10,15	8,01	6,37	5,47	6,69
Н8 (Норматив великих кредитних ризиків)	20,30	0,00	0,00	0,00	0,00
Н9 (Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами)	0,17	0,08	0,00	0,00	0,02
Н11 (Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою)	0,01	0,01	0,00	0,00	0,04
Н12 (Норматив загальної суми інвестування)	0,02	0,02	0,00	0,00	0,05
Л13-1 (норматив ризику загальної довгої відкритої валютної позиції)	103,67	86,46	92,58	88,75	105,99
Л13-2 (норматив ризику загальної короткої відкритої валютної позиції)	0,38	1,18	1,32	0,6985	0,0865

Для більш наочного сприйняття цих змін буде доцільно побудувати графік, рис. 2.7.

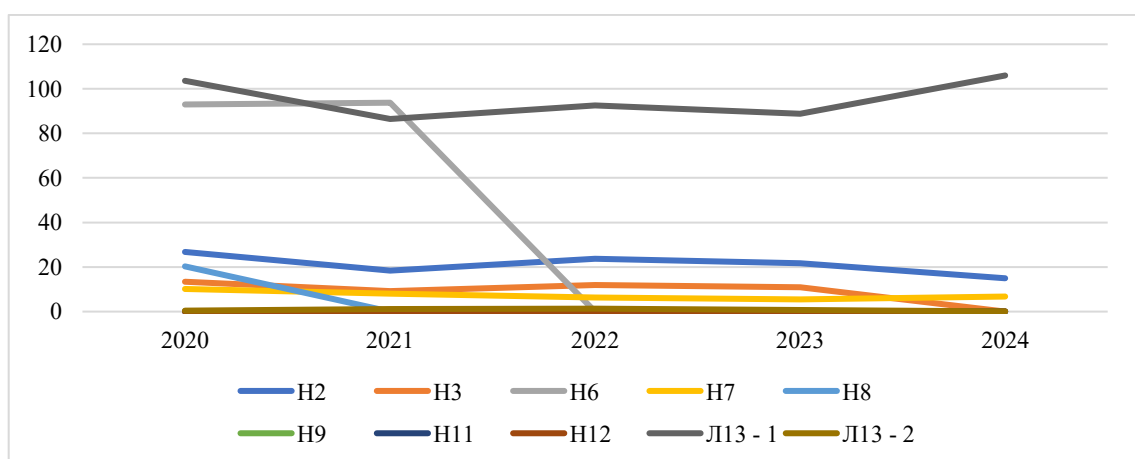

Рис. 2.7 – Динаміка нормативів та лімітів відкритої валютної позиції АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2024 рр.

На основі даних таблиці проведемо детальний аналіз кожного з нормативів, виявимо позитивні та негативні тенденції у їх зміні, а також оцінку можливих ризиків і рівня дотримання встановлених регулятором вимог.

Мінімальний розмір регулятивного капіталу (Н1) є базовим показником, що демонструє абсолютний рівень капіталізації банку. У ПриватБанку цей норматив демонструє стабільну позитивну динаміку впродовж 2020–2023 років: з 33 333 млн грн у 2020 році до 64 843 млн грн у 2023-му. Це свідчить про цілеспрямовану політику щодо нарощення капіталу та зміцнення фінансової бази. Проте у 2024 році спостерігається зниження показника до 59 942 млн грн, що може бути наслідком зменшення прибутковості, змін у структурі активів або реалізації частини капіталу для покриття ризиків. Незважаючи на зниження, рівень Н1 залишався суттєво вищим за мінімально встановлені вимоги НБУ, що вказує на загальну капітальну стійкість банку.

Норматив Н2 (аналог міжнародного показника CAR) визначає рівень покриття ризикових активів регулятивним капіталом. У 2020 році ПриватБанк мав досить високий показник Н2 — 26,78%, що свідчило про низький рівень ризиків відносно капіталу. Проте вже у 2021 році норматив різко знижується до 18,33%, що можна пов'язати з нарощенням обсягів кредитування або зміною структури активів у бік більш ризикових. У 2022 році банк демонструє часткове відновлення показника до 23,78%, однак подальша динаміка — зниження до 21,75% у 2023 році. У 2024 році показник Н2 не розраховується та не відображається у офіційній звітності, що може бути пов'язано зі зміною методології регулятора або переходом на інші нормативи. Це підкреслює необхідність уважного моніторингу показників капіталу та ризиків банку в умовах економічної нестабільності та посилення регуляторних вимог.

Норматив Н3 характеризує частку основного капіталу в структурі регулятивного. У 2020 році показник складав 13,40%, після чого спостерігалось зниження до 9,17% у 2021 році. Ця тенденція частково була подолана у 2022 році (11,90%), проте в 2023 році знову зафіксоване зменшення до 10,88%. Зниження

НЗ є особливо критичним з огляду на жорсткі міжнародні вимоги до якості капіталу згідно з рекомендаціями Базельського комітету.

Норматив Н7, що обмежує концентрацію кредитного ризику на одного контрагента, демонструє стійке зниження з 10,15% у 2020 році до 5,47% у 2023 році, з незначним зростанням до 6,69% у 2024 році. Така динаміка вказує на зниження залежності банку від окремих великих позичальників, що позитивно впливає на загальну стабільність портфеля.

Норматив Н8, який визначає допустимий рівень великих кредитних ризиків, з 2021 року залишається на нульовому рівні, що свідчить про відсутність надмірної концентрації портфеля. Це може бути наслідком політики реструктуризації або переоцінки ризиків.

Показник Н9, що відображає кредитні операції з пов'язаними особами, утримується на мінімальних рівнях (0,17% у 2020, 0,08% у 2021, 0,00% у 2022–2023, 0,02% у 2024), що є позитивною ознакою дотримання вимог прозорості та уникнення конфлікту інтересів.

Інвестиційна активність ПриватБанку, згідно з нормативами Н11 та Н12, має дуже низький рівень. Протягом 2020–2022 років обидва показники перебували фактично на нульових відмітках (0,00%–0,02%), а у 2024 році — 0,04% та 0,05% відповідно. Це свідчить про вкрай обережну політику щодо вкладення коштів у цінні папери, особливо в контексті підвищених ринкових ризиків. Обмеження інвестиційної активності дозволяє банку уникати додаткових ринкових ризиків, однак може стримувати потенціал прибутковості.

Показник Л13-1, що відображає ризик довгої відкритої валютної позиції, залишається значно вищим за нормативний максимум (15%), варіюючись у межах 86,46%–105,99%. Найвищого значення досягнуто у 2024 році — 105,99%, що свідчить про суттєву відкритість до валютних ризиків і можливу залежність банку від коливань валютного курсу. Це є негативним сигналом для стійкості банку в умовах макроекономічної нестабільності.

Натомість показник Л13-2 (коротка відкрита валютна позиція) в 2024 році становив лише 0,0865%, що свідчить про обмежену активність банку в

короткострокових валютних спекуляціях і зменшення ризиків втрат у короткостроковому періоді.

Узагальнюючи результати аналізу економічних нормативів ПриватБанку за 2020–2024 роки, можна зробити висновок, що загалом банк дотримується ключових вимог, встановлених Національним банком України, попри певні коливання та відхилення. Водночас норматив адекватності регулятивного капіталу (Н2) демонструє тенденцію до зниження, що вимагає посиленої уваги до структури капіталу в умовах зростаючих ризиків. Кредитні ризики залишаються під контролем, про що свідчить нульове або мінімальне значення нормативів Н8 та Н9. Загалом, фінансова стійкість банку зберігається на прийнятному рівні, проте потребує постійного моніторингу та своєчасного реагування на зміни ринкового середовища.

Оцінка фінансової стійкості банківської установи не може обмежуватись лише регуляторними нормативами, встановленими Національним банком України. Хоча вони й відіграють критично важливу роль у забезпеченні базової стабільності банківського сектору, для отримання повної картини необхідно залучати систему фінансових коефіцієнтів розраховані в табл. 2.13, які відображають внутрішню структуру балансу, якість капіталу, рівень залежності від зовнішніх джерел фінансування та здатність банку функціонувати в умовах стресу [79].

Таблиця 2.13 – Аналіз фінансової стійкості АТ КБ “ПриватБанк”

Показники	Формула	Економічний зміст показника	Рік				
			2020	2021	2022	2023	2024
Коефіцієнт надійності	$K_n = \left(\frac{K}{Zk}\right)$	Співвідношення власного капіталу (K) до залучених коштів (Зк). Рівень залежності банку від залучених коштів	0,17	0,20	0,12	0,15	0,16
Коефіцієнт фінансового важеля	$K_{фв} = \left(\frac{Зк}{K}\right)$	Співвідношення зобов'язань банку (З) і капіталу (K). Здатність банку залучати кошти на фінансовому ринку	5,2	4,88	8,17	6,58	6,33
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів	$K_{ук} = \left(\frac{K}{A_{заг}}\right)$	Достатність сформованого власного капіталу (K) в активізації та покритті різних ризиків	0,14	0,17	0,11	0,13	0,13
Мультиплікатор капіталу	$K_{мк} = \left(\frac{A}{K}\right)$	Ступінь покриття активів (A) капіталом (K)	7,24	6,02	9,35	8,01	7,68

Для кращого розуміння динаміки зазначених показників доцільно подати їх у графічній формі, рис. 2.8.

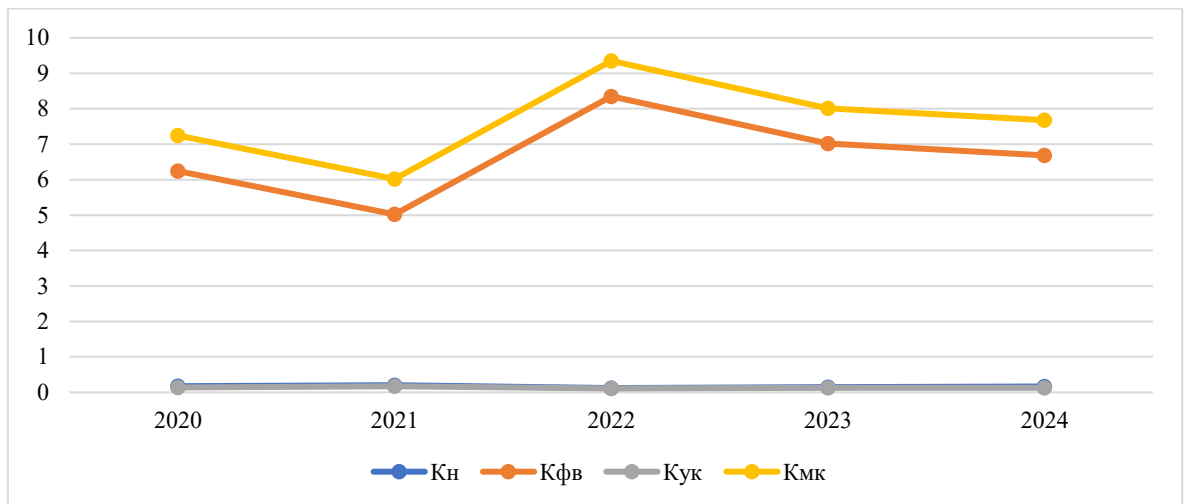

Рис. 2.8 – Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості

Показник коефіцієнта надійності, який відображає співвідношення власного капіталу до залучених коштів, упродовж аналізованого періоду коливався в межах від 0,12 до 0,20 (при нормативному значенні не менше 0,05). Найнижчого рівня він досяг у 2022 році (0,12), що може свідчити про посилення фінансових ризиків та зростання залежності банку від зовнішніх джерел фінансування. Водночас у 2024 році значення зросло до 0,16, що вказує на поступове зміцнення капітальної бази та деяке покращення фінансової стійкості.

Коефіцієнт фінансового важеля, який є оберненим до коефіцієнта надійності, демонструє динаміку кредитного навантаження банку. У 2022 році його значення сягнуло максимального рівня — 8,35, що свідчить про високий рівень залучення зовнішніх ресурсів. У подальшому спостерігалось зниження до 6,68 у 2024 році, однак цей показник залишається доволі високим (при оптимальному діапазоні 1–20), що потребує постійного моніторингу з боку керівництва банку для забезпечення ефективної структури капіталу.

Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів продемонстрував негативну тенденцію: зниження з 0,17 у 2021 році до 0,13 у 2024 році. З огляду на рекомендоване мінімальне значення цього показника не

нижче 0,10, можна констатувати, що банк усе ще має достатній рівень покриття активів власним капіталом. Водночас зменшення частки активів, сформованих за рахунок власних джерел, свідчить про зростання залежності від залучених коштів, що може мати негативні наслідки в умовах дестабілізації ринку.

Мультиплікатор капіталу, що характеризує ступінь фінансової залежності банку, досяг свого максимуму у 2022 році (9,35), вказуючи на значну частку зовнішніх джерел у формуванні активів. У 2024 році показник знизився до 7,68, що свідчить про деяке зменшення фінансової залежності, однак рівень залишається доволі високим і потребує уважного управління з боку банку.

Після оцінки фінансової стійкості банку доцільно перейти до аналізу його ліквідності, яка є не менш важливою складовою загального фінансового стану. Забезпечення належного рівня ліквідності дозволяє банку своєчасно виконувати зобов'язання перед клієнтами та контрагентами, а також підтримувати стабільність у кризових умовах. Для цього розглянемо ключові показники таблиця 2.14, що відображають здатність банку оперативного конвертувати активи у грошові кошти без суттєвих втрат та підтримувати платоспроможність у коротко- й довгостроковій перспективі.

Таблиця 2.14 – Аналіз ключових показників ліквідності АТ КБ «ПриватБанк»

Показник	Роки					Відхилення 2024 р. до 2020 р.
	2020	2021	2022	2023	2024	
Абсолютна ліквідність (Cash Ratio)	0,158	0,163	0,204	0,261	0,235	0,077
Частка грошових коштів в активах (Cash to Assets Ratio)	0,130	0,158	0,178	0,224	0,199	0,069
LCR _{ВВ} (норматив коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами)	280,39	258,85	311,01	462,83	349,46	69,07
LCR _{ІВ} (норматив коефіцієнта покриття ліквідності в іноземній валюті)	212,64	200,37	260,1	266,09	306,38	93,74
NSFR (норматив коефіцієнта чистого стабільного фінансування)	none	156,56	182,24	185,21	128,22	-28,34

Для кращого розуміння динаміки зазначених показників доцільно подати їх у графічній формі, рис. 2.9.

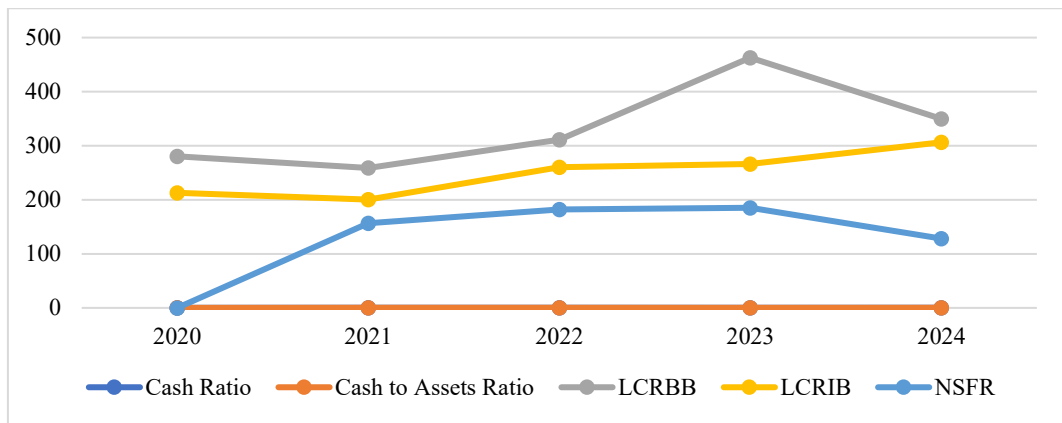

Рис. 2.9 - Динаміка ключових показників ліквідності АТ КБ «ПриватБанк»

Абсолютна ліквідність (Cash Ratio) демонструє здатність банку покрити свої короткострокові зобов'язання за рахунок наявних грошових коштів та їх еквівалентів. У 2020 році значення показника становило 0,158, а вже у 2024 році зросло до 0,235, що означає приріст на 0,077. Така динаміка свідчить про покращення поточної платоспроможності банку, а також про зростання рівня фінансової гнучкості та обережності у підтриманні достатнього обсягу ліквідних ресурсів. Зокрема, найвищий рівень абсолютної ліквідності спостерігався у 2023 році (0,261), що може бути наслідком підвищених ризиків в економіці та відповідного посилення ліквідної позиції.

Частка грошових коштів в активах (Cash to Assets Ratio) характеризує питому вагу грошових коштів та їх еквівалентів у загальній структурі активів банку. Значення цього показника зросло з 0,130 у 2020 році до 0,199 у 2024 році, що відображає більш консервативний підхід банку до формування ліквідних резервів. Зростання частки грошових коштів в активах підвищує гнучкість банку у забезпеченні фінансових потреб та реагуванні на ринкові зміни.

Норматив LCR (коефіцієнт покриття ліквідністю) у національній та іноземній валютах демонструє високі значення, суттєво перевищуючи нормативні вимоги. LCR_{ВВ} зростає з 280,39% у 2020 році до рекордного рівня 462,83% у 2023 році, з незначним зниженням до 349,46% у 2024-му. Така динаміка свідчить про надлишкову ліквідність, яка може бути як перевагою в

контексті надійності, так і ознакою недостатньо активного використання ресурсів.

Подібну тенденцію демонструє LCR_{IV} (в іноземній валюті): від 212,64% у 2020 до 306,38% у 2024 році. Це підтверджує здатність банку виконувати зобов'язання в іноземній валюті навіть у кризових ситуаціях.

Що стосується NSFR — нормативу чистого стабільного фінансування — то у 2021–2023 роках ПриватБанк демонструє зростання з 156,56% до 185,21%, однак у 2024 році показник різко падає до 128,22%. Це може свідчити про скорочення довгострокових джерел фінансування або зміни у структурі активів на користь менш стабільних ресурсів. З огляду на роль NSFR як індикатора стійкого довгострокового фінансування, така тенденція є сигналом для посилення контролю з боку менеджменту банку.

На основі значень, зібраних у таблиці, можна здійснити розрахунок кількох ключових фінансових показників, що дозволяють оцінити ефективність та фінансову стійкість банку. Результати розрахунку фінансових показників будуть занесені до таблиці 2.15.

Таблиця 2.15 – Розрахунок фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк»

Рік	2024	2023	2022
Чистий прибуток	40141	37 800	30 250
Активи	761461	680 068	540 658
Власний капітал	99144	85 030	57 937
Чистий процентний дохід	66888	59 620	39 920
Показник	Формула		Розрахунок
ROA (Рентабельність активів)	Чистий прибуток(збиток банку) / активи		5,27% 5,56% 5,60%
ROE (Рентабельність капіталу)	Чистий прибуток / Власний капітал		40,49% 44,45% 52,21%
Чиста процентна маржа (NIM)	Чистий процентний дохід / Активи		8,78% 8,77% 7,38%

На основі розрахованих коефіцієнтів можна зробити висновок, що ПриватБанк демонструє стабільну та високу ефективність своєї діяльності протягом 2022–2024 років. Показник рентабельності активів (ROA) зберігається на високому рівні (близько 5%), що свідчить про здатність банку ефективно генерувати прибуток з кожної гривні активів. Рентабельність капіталу (ROE)

залишається дуже високою, хоча й дещо знижується з 52,21% у 2022 році до 40% у 2024 році, що все одно значно перевищує умовну норму у 15%.

У процесі дослідження фінансового стану банківської установи важливе місце посідає аналіз ділової активності, що дає змогу оцінити інтенсивність використання як залучених ресурсів, так і активів банку з метою отримання доходів, дані зібрано та розраховано в таблиці 2.16.

Таблиця 2.16 – Коефіцієнти ділової активності АТ КБ “ПриватБанк” за 2020-2024 роки

Назва показника		Познач	Рік					Відхил
			2020	2021	2022	2023	2024	
Вихідні дані, млн. грн								
Пасиви загальні		П заг	382525	401296	540596	680008	761461	378936
Залучені кошти		Зк	312710	325303	472098	558155	627795	315085
Строкові депозити		Дс	117187	100615	102713	88752	94194	-22993
Міжбанківські кредити одержані		МБКо	2	3	0	2630	6199	6 197
Кредитний портфель		КП	164332	167931	167913	170042	162410	-1922
Активи дохідні		Ад	317331	319382	418171	507596	587940	270609
Зобов'язання		З	329700	334681	482807	595162	662317	332617
Коефіцієнт		Формула	Коефіцієнти ділової активності					
Активності залучення	Залуч. кошти / пасиви	Кзк	0,82	0,81	0,87	0,82	0,82	0,01
Активності залучення міжнар. кредитів	Міжнар. Кред / пасиви	Кембк	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
Активності залучення строкових депозитів	Строкові депоз / пасиви	Кзед	0,31	0,25	0,19	0,13	0,12	-0,18
Активності вик. Залуч. коштів у дохідних активах	Дохідні активи / зобов'яз.	Кеда	0,96	0,95	0,87	0,85	0,89	-0,07
Активності залучених коштів у кредитний портфель	Кред. Портфель / зобов'яз.	Кекр	0,50	0,50	0,35	0,29	0,25	-0,25
Активності вик. строкових депозитів у кредитному портфелі	Кред. Портфель / зал. кошти	Кед	0,53	0,52	0,36	0,30	0,26	-0,27

Для кращого розуміння динаміки зазначених показників доцільно подати їх у графічній формі, рис. 2.10.

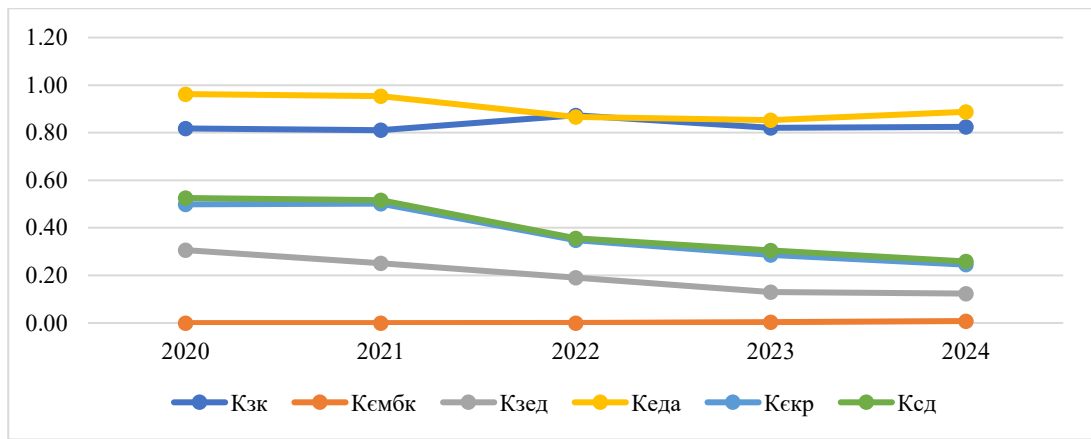

Рис. 2.10 – Динаміка коефіцієнти ділової активності АТ КБ “ПриватБанк”
2020 – 2024 роки

Упродовж 2020–2024 років коефіцієнт активності залучення коштів (Кзк), який розраховується як відношення залучених коштів до загального обсягу пасивів банку, демонстрував відносно стабільну динаміку в межах 0,81–0,87. У 2020 році цей показник становив 0,82, у 2021 році — 0,81, досягнувши пікового значення 0,87 у 2022 році, після чого знизився до 0,82 у 2024 році. Максимум 2022 року, ймовірно, є результатом активної роботи банку на депозитному ринку, зумовленої необхідністю швидкого зміцнення ресурсної бази в умовах загострення фінансової нестабільності. Незважаючи на певні коливання, загальне відхилення показника за аналізований період склало лише +0,01, що свідчить про сталість політики залучення коштів і збереження високої частки зобов’язань клієнтів у структурі пасивів банку. Така стабільність є ознакою високого рівня довіри клієнтів до банку, а також ефективної системи управління пасивами.

Коефіцієнт активності залучення міжбанківських кредитів (Кембк) виявляє зовсім інший характер: у 2020–2022 роках він мав нульове значення, що вказує на повну відсутність залежності банку від міжбанківських запозичень як джерела фінансування. Такий підхід є характерним для банків із сильною депозитною базою. Починаючи з 2023 року, відбулося незначне зростання показника — до 0,01 у 2024 році. Це свідчить про часткову зміну стратегічних пріоритетів банку в напрямку активнішого використання короткострокових зовнішніх фінансових

ресурсів. Однак рівень залучення міжбанківських кредитів залишається мінімальним, що не створює суттєвих ризиків для ліквідності, але водночас відкриває додаткові можливості для управління короткостроковими розривами ліквідності.

Коефіцієнт активності залучення строкових депозитів (Кзед) демонструє чітку низхідну тенденцію протягом усього періоду дослідження: з 0,31 у 2020 році до 0,12 у 2024 році. Сукупне зменшення склало 0,18 пункту. Це може свідчити про декілька чинників. З одного боку, така динаміка є наслідком зміни поведінки вкладників, які в умовах макроекономічної невизначеності можуть надавати перевагу короткостроковим вкладам або поточним рахункам. З іншого боку, можливо, банк свідомо скорочує частку строкових депозитів, які є відносно дорогим джерелом фінансування, на користь дешевших зобов'язань або поточних залишків на рахунках. Таке скорочення частки строкових коштів потенційно знижує фінансову стійкість у довгостроковому аспекті, оскільки зменшується обсяг стабільної ресурсної бази, що вимагає більш гнучкого управління ліквідністю.

Протягом 2020–2024 років коефіцієнт Кеда, який визначається як відношення дохідних активів до загального обсягу зобов'язань, демонстрував невелику, але негативну динаміку. У 2020 році значення становило 0,96, у 2021 — 0,95, зменшившись до 0,87 у 2022 році і до 0,85 у 2023. У 2024 році показник дещо зріс — до 0,89.

Зниження у 2022–2023 роках, імовірно, було пов'язане з переглядом інвестиційної політики банку, можливо, через підвищення ризиків або збільшення частки ліквідних, але малодохідних активів у портфелі.

Підвищення у 2024 році може свідчити про часткову нормалізацію ситуації та зростання частки активів, що генерують прибуток. У цілому значення коефіцієнта залишається досить високим, що свідчить про ефективне використання залучених коштів у дохідних напрямках.

Упродовж аналізованого періоду показник Кєкр — відношення кредитного портфеля до зобов'язань — зазнав суттєвого зниження: з 0,50 у 2020–2021 роках до 0,35 у 2022, 0,29 у 2023 та 0,25 у 2024 році.

Це свідчить про зниження частки кредитів у структурі активів, що фінансуються за рахунок зобов'язань. Ймовірними причинами є посилення кредитних ризиків, обмеження попиту на позики, а також посилення регуляторних вимог.

Зниження цього показника може також означати акумуляцію ресурсів у менш ризикових активах (державні облігації, міжбанківські операції) або зниження ефективності кредитної політики банку. У стратегічному контексті це свідчить про необхідність перегляду підходів до кредитування з метою підвищення прибутковості.

У 2020–2024 роках коефіцієнт активності використання строкових депозитів у кредитному портфелі (Ксд), який визначається як відношення обсягу кредитного портфеля до строкових депозитів, демонстрував чітку тенденцію до зниження — з 0,53 у 2020 році до 0,26 у 2024 році. Така динаміка свідчить про зменшення ефективності трансформації строкових ресурсів у кредитні активи, що може бути наслідком одночасного скорочення обсягів як кредитування, так і строкових депозитів, але із переважаючим темпом зменшення саме кредитного портфеля. Подібна ситуація може відображати зниження попиту на банківські кредити або посилення обережності банку в управлінні кредитними ризиками. Водночас це сигналізує про недостатнє використання потенціалу довгострокових залучених коштів, що може обмежувати прибутковість банку в умовах жорсткої конкуренції та зростання вартості ресурсів.

Узагальнюючи вищезазначене, можна стверджувати, що у 2020–2024 роках АТ КБ «ПриватБанк» здійснив помірну трансформацію своєї ресурсної політики. У 2020–2024 роках банк демонструє стратегію поступової консервативності у фінансовій діяльності: скорочення строкових депозитів, зниження обсягу кредитування та обережне залучення міжнародних кредитів. Така політика знижує ризики, однак водночас обмежує потенціал зростання

прибутковості, що потребує стратегічного перегляду в частині активного управління ресурсною базою та розширення ефективного кредитування.

Висновок до розділу 2

У другому розділі проведено комплексний аналіз фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» у контексті його ринкової позиції, структури активів, зобов'язань і капіталу, а також на основі ключових балансових показників.

В пункті 2.1 розглянуто загальну характеристику ринку, на якому функціонує «ПриватБанк», та його конкурентну позицію. Встановлено, що банк займає провідні позиції на профільному ринку завдяки широкому спектру послуг, значній клієнтській базі та високій адаптивності до змін у фінансовому середовищі.

Пункт 2.2 містить порівняльний аналіз структури та динаміки активів, зобов'язань і капіталу «ПриватБанку» та інших банків-конкурентів. Дані свідчать про позитивну динаміку збільшення активів і капіталу банку, а також про ефективне управління фінансовими ресурсами. Порівняння з конкурентами відображає різні стратегії формування пасивів і кредитного портфеля, що впливає на особливості фінансової стійкості кожного банку.

Найдетальніше в пункті 2.3 проаналізовано фінансову стійкість «ПриватБанку» на основі пруденційних нормативів і ключових коефіцієнтів. Банк дотримується нормативів регулятивного капіталу (Н1, Н2, Н3), забезпечуючи необхідний рівень капіталу для підтримки своєї платоспроможності. Аналіз нормативів ліквідності (Н6, LCR_{BB} , LCR_{IB} , NSFR) свідчить про підтримку адекватного рівня ліквідних активів, що дозволяє банку виконувати свої короткострокові зобов'язання.

Кредитні ризики контролюються відповідно до нормативів Н7, Н8 та Н9, що регламентують максимальні допустимі розміри кредитного ризику на одного контрагента, великі кредитні ризики та операції з пов'язаними особами. Це відображає системний підхід банку до управління ризиками.

Показники ділової активності демонструють ефективність залучення коштів і їх використання у дохідних активах, зокрема у кредитному портфелі. Коефіцієнти надійності, фінансового важеля, участі власного капіталу у формуванні активів і мультиплікатор капіталу характеризують капітальну стійкість банку та його здатність протистояти фінансовим ризикам.

Вивчення динаміки зазначених показників підтверджує стабільність і збалансованість фінансового стану «ПриватБанку» протягом досліджуваного періоду.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

3.1. Рекомендації зі зниження концентрації депозитів фізичних осіб і оптимізації капіталу банку

Забезпечення фінансової стійкості банку залежить не лише від абсолютного обсягу ресурсів, а й від їх структури та стабільності джерел фінансування. Одним із ключових показників, що характеризує потенційні ризики в цій площині, є залежність від вкладів фізичних осіб. Високий рівень концентрації зобов'язань саме на депозитах населення свідчить про нестабільність пасивної бази та підвищує чутливість банку до коливань довіри клієнтів, що є особливо критичним в умовах економічної або політичної нестабільності.

Аналіз, проведений у розділі 2 (таблиця 2.1), показав, що саме за цим критерієм банк отримав найнижчий бал — 1, що вказує на високий рівень ризику. При цьому, навіть у порівнянні з іншими банками-конкурентами, залежність від вкладів фізичних осіб становить 66%, що можна вважати надмірним значенням з точки зору збалансованої фінансової структури.

Зважаючи на це, у даному розділі розглядаються можливі напрями зниження залежності банку від депозитів фізичних осіб, зокрема через диверсифікацію джерел фінансування, нарощення коштів юридичних осіб, розвиток міжбанківського співробітництва та залучення довгострокового рефінансування. Крім того, запропоновано реструктуризацію капіталу як важливий крок для зміцнення власної ресурсної бази, зменшення дефіциту та покращення співвідношення між зобов'язаннями та власним капіталом.

Для формування цілісного уявлення про динаміку залучення коштів у розрізі секторів, додатково здійснено аналіз розподілу коштів клієнтів,

інформація взята з додатку Ж, за категоріями вкладників за період 2020–2024 років, результати якого наведено нижче, таблиця 3.1.

Таблиця 3.1 – Структура коштів клієнтів банку за категоріями вкладників 2020–2024 рр., млн. грн

Рік	Фіз. особи		Юр. Особи		Державні орг	
	Депозити	Поточ. Рах.	Депозити.	Поточ. Рах.	Депозити	Поточ. Рах.
2024	79 503	367 097	14 691	159 053	0	1 252
2023	76 075	320 437	12 677	145 493	0	543
2022	88 584	251 748	14 209	116 822	0	607
2021	88 128	141 222	12 487	83 224	0	242
2020	102 374	125 330	14 813	69 935	0	256

Аналіз структури коштів клієнтів банку за категоріями вкладників за 2020–2024 роки свідчить про домінуючу частку фізичних осіб у структурі залучених коштів. Зокрема, помітне стабільне зростання залишків на поточних рахунках фізичних осіб: з 125,3 млрд грн у 2020 році до 367,1 млрд грн у 2024 році, що свідчить про високу ліквідність цих коштів, але також про залежність банку від короткострокових ресурсів.

Депозитні кошти фізичних осіб, навпаки, поступово зменшуються — з 102,4 млрд грн у 2020 році до 79,5 млрд грн у 2024 році, що може вказувати на зниження довіри до довгострокового розміщення коштів або зміну уподобань вкладників.

Частка юридичних осіб також зростає, особливо за поточними рахунками — з 69,9 млрд грн у 2020 році до 159,1 млрд грн у 2024 році, що свідчить про поступове диверсифікування клієнтської бази. Водночас депозити юридичних осіб залишаються на відносно стабільному рівні.

Кошти державних установ є незначними за обсягом і не мають суттєвого впливу на загальну структуру пасивів банку.

Загалом така структура свідчить про значну залежність банку від коштів фізичних осіб, зокрема за поточними рахунками. У 2024 році обсяг поточних рахунків фізичних осіб становив понад 367 млрд грн, що суттєво перевищує аналогічні показники інших категорій вкладників. Така концентрація ресурсів у

руках одного сегмента клієнтів — населення — формує залежність банку від рівня їхньої довіри, фінансових настроїв та очікувань. У разі виникнення економічної нестабільності, інформаційних загроз або зниження довіри до банківської системи існує ризик масового відтоку коштів саме з боку фізичних осіб. Це, своєю чергою, може спричинити погіршення ліквідності банку, збільшення витрат на залучення альтернативних джерел фінансування, а в критичних випадках — дестабілізацію його діяльності.

Крім того, домінування поточних рахунків у загальній структурі означає, що значна частина залучених коштів має короткостроковий характер і може бути знята в будь-який момент. Це обмежує можливості банку щодо довгострокового кредитування та інвестиційної діяльності, а також ускладнює управління активами і пасивами. У такому контексті ключовим напрямом зміцнення фінансової стійкості банку має стати диверсифікація клієнтської бази, зменшення залежності від фізичних осіб та активніше залучення коштів юридичних осіб, а також зміщення акценту з поточних рахунків на строкові депозити.

Рекомендовані кроки щодо покращення структури зобов'язань та зменшення залежності від коштів фізичних осіб узагальнено на рисунку 3.1.

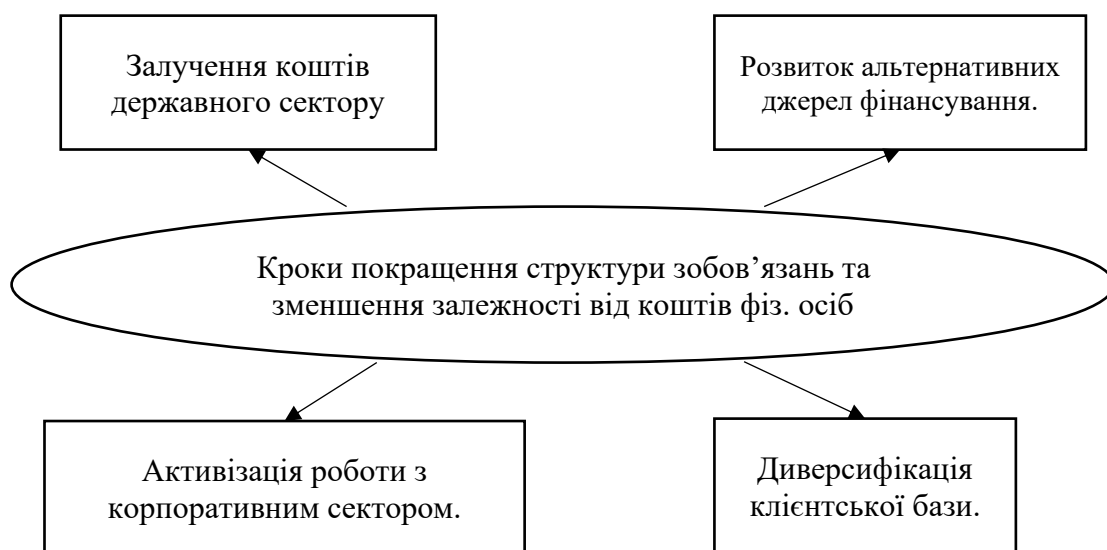

Рис. 3.1 – Кроки зменшення залежності від коштів фізичних осіб

Для зниження надмірної залежності від коштів фізичних осіб банку доцільно розширити клієнтську базу за рахунок залучення інших категорій вкладників. Зокрема, стратегічно важливою є орієнтація на юридичних осіб, підприємства малого та середнього бізнесу, а також інституційних інвесторів, серед яких можуть бути страхові компанії, інвестиційні та пенсійні фонди. Підвищення частки таких клієнтів у структурі зобов'язань сприятиме зменшенню концентраційного ризику, підвищенню стабільності пасивів та зниженню залежності від емоційної поведінки населення, яка може суттєво впливати на обсяги залучених коштів під час економічної чи політичної нестабільності.

Також для подальшої диверсифікації джерел фінансування банку доцільно розширити співпрацю з державними органами та підприємствами державного сектору. Залучення коштів державних установ, казначейства, а також державних підприємств сприятиме формуванню більш стабільної та надійної ресурсної бази банку. Такі клієнти зазвичай мають більш сталий характер розміщення коштів, що знижує ризики різких коливань пасивів, особливо у періоди фінансової нестабільності. Співпраця з державним сектором також може забезпечити додаткові можливості для розвитку банку та зміцнення його позицій на ринку.

Водночас, банку варто активізувати напрямок обслуговування корпоративного сектору. Йдеться про створення та просування спеціалізованих банківських продуктів, які відповідають потребам бізнес-клієнтів. Сюди можуть входити програми зарплатних проєктів, депозити з гнучкими умовами, розрахунково-касове обслуговування, еквайринг, факторинг, можливості для проведення зовнішньоекономічних операцій, а також корпоративний інтернет-банкінг із розширеним функціоналом. Такі сервіси здатні не тільки забезпечити банку додаткові обсяги поточних та строкових коштів, а й зміцнити довгострокові партнерські стосунки з підприємствами, підвищуючи лояльність клієнтів та прогнозованість грошових потоків.

Крім клієнтських джерел фінансування, банк має розширювати використання альтернативних фінансових ресурсів. Це може бути міжбанківське

кредитування, угоди РЕПО, операції овернайт, а також випуск власних боргових зобов'язань, таких як облігації, що дасть змогу залучати кошти на середньо- та довгостроковий період. Окремий вектор варто спрямувати на налагодження співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, такими як Європейський банк реконструкції та розвитку або Міжнародна фінансова корпорація. Таке партнерство може не лише забезпечити доступ до фінансування на пільгових умовах, а й надати банку доступ до експертизи, сучасних інструментів управління ризиками та інституційної підтримки для реалізації стратегічних ініціатив.

Реалізація запропонованих кроків дозволить банку поступово знизити залежність від коштів фізичних осіб, що є особливо важливо з огляду на високу чутливість цієї категорії вкладників до економічної нестабільності та змін у рівні довіри. Залучення корпоративного сектору, держорганів та інституційних інвесторів сприятиме формуванню більш стабільної та диверсифікованої пасивної бази, що, у свою чергу, підвищить фінансову стійкість банку, його здатність протистояти ризикам та забезпечить основу для сталого розвитку у середньо- і довгостроковій перспективі.

3.2. Напрями підвищення фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» та прогнозування показників

Фінансова стійкість банку є одним із ключових показників його надійності та здатності протистояти внутрішнім і зовнішнім ризикам. На основі проведеного аналізу в розділі 2, зокрема даних таблиці 2.13, встановлено, що протягом 2020–2024 років АТ КБ «ПриватБанк» демонструє неоднозначну динаміку структурних фінансових коефіцієнтів.

Так, коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів у 2024 році становить лише 0,13, що вказує на обмежене покриття активів власними ресурсами банку. Коефіцієнт фінансового важеля, навпаки, залишається на

досить високому рівні – 6,68, що свідчить про значну залежність банку від зобов'язань і потенційну чутливість до змін ринку пасивів.

Також мультиплікатор капіталу, що відображає ефективність використання капіталу для формування активів, у 2024 році склав 7,68, що свідчить про зростання навантаження на одиницю капіталу. Незважаючи на деяке покращення коефіцієнта надійності (0,16 проти 0,12 у 2022 році), рівень залишився нижчим за рекомендовані нормативи для стабільних банківських установ.

У зв'язку з цим постає необхідність обґрунтування реальних заходів, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості банку. У цьому розділі буде здійснено побудову альтернативних сценаріїв покращення показників шляхом аналітичного моделювання, оцінки ефективності кожного варіанту та формулювання оптимальних рекомендацій для управління банком.

Для більш глибокого розуміння перспектив фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» проведемо прогнозування ключових фінансових показників на основі наявної динаміки за період 2020–2024 років, таблиця 3.2. Виходячи з отриманих даних, буде побудовано кілька сценаріїв розвитку банку, що дозволить оцінити можливі напрями зміцнення капітальної бази та оптимізації структури залучених коштів. Такий підхід дасть змогу сформувані обґрунтовані рекомендації щодо підвищення стійкості та конкурентоспроможності банку у майбутньому.

Для моделювання показників на 2025 та 2026 роки застосуємо метод прогнозування на основі середньорічного темпу зростання (CAGR), що дозволяє врахувати історичну динаміку фінансових показників банку за період 2020–2024 років. Цей метод є загальноприйнятим у фінансовому аналізі та дає змогу отримати обґрунтовані планові значення, що відображають тенденції розвитку банку з урахуванням його поточного стану та ринкових умов.

Для прогнозування значень показника V на майбутні роки використовують середньорічний темп зростання (CAGR), що визначається за формулою (3.1):

$$CAGR = \left(\frac{V_{\text{кінцевий}}}{V_{\text{початковий}}} \right)^{\frac{1}{n}} - 1 \quad (3.1)$$

де $V_{\text{початковий}}$ – значення показника на початковий рік,
 $V_{\text{кінцевий}}$ – значення показника на кінцевий рік,
 n — кількість років між початковим та кінцевим роком.

Далі прогнозне значення показника V_t на рік t визначається за формулою (3.2):

$$V_t = V_{\text{кінцевий}} \times (1 + CAGR)^{t - t_{\text{кінцевий}}} \quad (3.2)$$

Розрахуємо середньорічний темп зростання (CAGR) для ключових показників банку — власного капіталу, залучених коштів та активів — за період 2020–2024 років за вищенаведеною формулою:

1. Розрахунок середньорічний темп зростання власного капіталу (3.3)

$$CAGR_{\text{вк}} = \left(\frac{99\,144}{52\,825} \right)^{\frac{1}{4}} - 1 = 4 \sqrt[4]{\frac{99\,144}{52\,825}} - 1 = \frac{3 \sqrt[4]{1\,224}}{\sqrt[4]{52\,825}} - 1 \approx 0,1705 \quad (3.3)$$

2. Розрахунок середньорічний темп зростання залучених коштів (3.4)

$$CAGR_{\text{зк}} = \left(\frac{627\,795}{312\,708} \right)^{\frac{1}{4}} - 1 = 4 \sqrt[4]{\frac{209\,265}{104\,236}} - 1 = \frac{\sqrt[4]{209\,265}}{\sqrt[4]{104\,236}} - 1 \approx 0,1903 \quad (3.4)$$

3. Розрахунок середньорічний темп зростання активів (3.5)

$$CAGR_{\text{ак}} = \left(\frac{761\,461}{382\,525} \right)^{\frac{1}{4}} - 1 = 4 \sqrt[4]{\frac{761\,461}{382\,525}} - 1 = \frac{\sqrt[4]{761\,461}}{\sqrt[4]{382\,525}} - 1 \approx 0,1878 \quad (3.5)$$

Виходячи зі здійсненого розрахунку середньорічного темпу зростання (CAGR) власного капіталу, залучених коштів та активів за період 2020–2024

років, проведемо прогнозування відповідних показників на 2025 та 2026 роки, виходячи з формули (3.2).

4. Розрахунок прогнозного власного капіталу за 2025 та 2026 роки, відповідно прогнозного темпу зростання (3.6-3.7):

$$ВК_{2025} = 99\ 144 * (1 + 0,1705)^1 = 99\ 144 * 1,1705 = 117\ 411 \quad (3.6)$$

$$ВК_{2026} = 99\ 144 * (1 + 0,1705)^2 = 99\ 144 * 1,3701 = 135\ 837 \quad (3.7)$$

5. Розрахунок прогнозного залучених коштів за 2025 та 2026 роки, відповідно прогнозного темпу зростання (3.8-3.9):

$$ЗК_{2025} = 627\ 795 * (1 + 0,1903)^1 = 627\ 795 * 1,1903 = 747\ 264 \quad (3.8)$$

$$ЗК_{2026} = 627\ 795 * (1 + 0,1903)^2 = 627\ 795 * 1,4168 = 889\ 469 \quad (3.9)$$

6. Розрахунок прогнозних активів за 2025 та 2026 роки, відповідно прогнозного темпу зростання (3.10-3.11):

$$Ак_{2025} = 761\ 461 * (1 + 0,1878)^1 = 761\ 461 * 1,1878 = 904\ 463 \quad (3.10)$$

$$Ак_{2026} = 761\ 461 * (1 + 0,1878)^2 = 761\ 461 * 1,4109 = 1\ 074\ 322 \quad (3.11)$$

Сформуємо у зведену таблицю нижче як фактичні, так і прогнозовані значення ключових фінансових показників, а також розрахуємо відповідні коефіцієнти фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» за період 2020–2026 років. Це дозволить комплексно оцінити динаміку змін та спрогнозувати подальший розвиток банку. Таблиця також слугує базою для подальших розрахунків і рекомендацій щодо підвищення фінансової стійкості в середньостроковій перспективі.

Таблиця 3.2 – Динаміка та прогноз ключових показників фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» на 2020–2026 роки

Рік	2020	2021	2022	2023	2024	2025 *	2026 *
Власний капітал	52 825	66 615	57 789	84 846	99 144	117 411	135 837
Залучені кошти	312 708	325 303	472 098	558 155	627 795	747 264	889 469
Активи	382 525	401 296	540 595	680 008	761 461	904 463	1 074 322
Коефіцієнт надійності	0,1689	0,2048	0,1224	0,1520	0,1579	0,1571	0,1527
Коефіцієнт фін. важеля	5,9197	4,8833	8,1693	6,5784	6,3322	6,3645	6,5481
Коефіцієнт участі власного кап. у формуванні активів	0,1381	0,1660	0,1069	0,1248	0,1302	0,1298	0,1264
Мультиплікатор капіталу	7,2414	6,0241	9,3546	8,0146	7,6804	7,7034	7,9089

Прогноз динаміки ключових показників фінансової стійкості банку за 2025–2026 роки свідчить, що частина коефіцієнтів перебуває в межах нормативних значень[80], зокрема коефіцієнт надійності (15,71% у 2025 р. та 15,27% у 2026 р. (повинен бути не менше, ніж 5 %);) і коефіцієнт фінансового важеля (6,36 та 6,55 відповідно (нормативне значення від 1 до 20)), що вказує на достатній рівень стабільності та контрольованого боргового навантаження.

Разом з тим, мультиплікатор капіталу залишається нижчим за рекомендований рівень (12–15), становлячи лише 7,70 у 2025 році та 7,91 у 2026 році, що свідчить про неефективне використання капіталу у формуванні активів. Крім того, коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів перебуває лише трохи вище мінімального нормативу (12,98% у 2025 р. та 12,64% у 2026 р. (повинен бути не менше 10 %)), не забезпечуючи достатнього запасу фінансової стійкості. Таким чином, доцільно зберегти поточний рівень надійності та фінансового важеля, а також зосередитися на підвищенні ефективності капіталу та частки власного капіталу в структурі активів.

Оскільки коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів (відношення власного капіталу до активів) та мультиплікатор капіталу (відношення активів до власного капіталу) є оберненими, одночасне значне зростання обох показників є неможливим. Тому планується поступове підвищення мультиплікатора капіталу шляхом збільшення активів до 1 050 000 млн грн у 2025 році та до 1 200 000 млн грн у 2026 році при одночасній

стабілізації росту власного капіталу на рівні 120 000 млн грн у 2025 році та 130 000 млн грн у 2026 році.

З огляду на баланс, активи дорівнюють сумі власного капіталу та залучених коштів (пасивів), тому разом з активами зростатимуть і залучені кошти — до 900 000 млн грн у 2025 році та до 1 000 000 млн грн у 2026 році.

Збільшення активів і залучених коштів може відбуватися за рахунок розширення кредитного портфеля, залучення нових клієнтів, збільшення обсягів інвестиційних операцій, а також оптимізації управління ризиками, що дозволить ефективніше використовувати наявні ресурси та залучати додаткові кошти.

Такий підхід дозволить збалансовано і підвищувати фінансовий важіль, зберігаючи контроль над рівнем надійності банку та забезпечуючи стійкий розвиток фінансової установи.

Нижче наведено порівняння прогнозованих значень основних фінансових показників із запропонованими варіантами, таблиця 3.3.

Таблиця 3.3 – Порівняння прогнозованих та запропонованих показників власного капіталу, активів та мультиплікатора капіталу на 2025–2026 роки

Показник	Прогнозування на основі CAGR		Пропозиція		Різниця, абсол		Різниця, віднос	
	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026
Власний капітал, млн грн	117 411	135 837	120 000	130 000	2589	-5837	2%	-4%
Активи, млн грн	904 463	1 074 322	1 050 000	1 200 000	152736	110531	20%	12%
Залучені кошти, млн. грн	747 264	889 469	900 000	1 000 000	145537	125678	16%	12%
Коефіцієнт надійності	0,1571	0,1527	0,1333	0,1300	-0,0238	-0,0227	-15%	-15%
Коефіцієнт фінансового важеля	6,3645	6,5481	7,5000	7,6923	1,1355	1,1442	18%	17%
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів	0,1571	0,1527	0,1143	0,1083	-0,0155	-0,0181	-12%	-14%
Мультиплікатор капіталу	7,7034	7,9089	8,7500	9,2308	1,0466	1,3219	14%	17%

Порівняння прогнозованих та запропонованих показників на 2025–2026 роки свідчить, що запропонований варіант передбачає помірне зростання власного капіталу та значніше збільшення активів і залучених коштів. Це призводить до незначного зниження коефіцієнта надійності, але суттєво

підвищує мультиплікатор капіталу — ключовий показник ефективності використання капіталу банком.

Збільшення мультиплікатора відображає зростання активів відносно власного капіталу, що дозволяє банку більш ефективно нарощувати фінансовий важіль і підвищувати прибутковість, зберігаючи контрольований рівень надійності. Такий баланс сприяє стійкому розвитку та зміцненню фінансової позиції банку.

3.3. Впровадження технологій ШІ та цифрових рішень для вдосконалення управління ризиками та оптимізації балансу

У сучасних умовах розвитку цифрової економіки та трансформації фінансового сектору України одним із ключових напрямів є впровадження цифрової національної валюти — е-гривні. Цей інноваційний фінансовий інструмент, емітований Національним банком України, має потенціал суттєво змінити механізми платіжного обігу, підвищити прозорість фінансових операцій та сприяти розвитку цифрових фінансових послуг. З огляду на роль ПриватБанку як провідної банківської установи України, аналіз впливу е-гривні на його фінансову стійкість набуває особливої актуальності.

Підвищення фінансової стійкості банківської системи загалом є одним із ключових завдань Національного банку та учасників ринку, що визначає здатність фінансових установ ефективно функціонувати, виконувати зобов'язання перед клієнтами, забезпечувати стабільність та довіру до банківської системи. Впровадження е-гривні сприятиме підвищенню таких показників фінансової стійкості, як ліквідність, якість кредитного портфеля, ефективність управління ризиками та операційна надійність.

Запровадження електронної гривні (е-гривні) як цифрової форми національної валюти є одним із ключових етапів цифровізації фінансової системи України, спрямованих на модернізацію банківського сектору та підвищення його стабільності. Е-гривня — це цифровий еквівалент національної

готівкової гривні, емісія якої здійснюється Національним банком України (НБУ)[81]. Вона функціонує як законний платіжний засіб, який може бути використаний фізичними та юридичними особами для безготівкових розрахунків, збереження коштів і здійснення інших фінансових операцій. На відміну від традиційних електронних грошей, е-гривня має підтримку центрального банку, що гарантує її стабільність та прийнятність у всіх сферах економіки.

Впровадження електронної гривні передбачає створення сучасної інфраструктури, яка забезпечує миттєві, безпечні та прозорі транзакції з низькими операційними витратами. Цифрова валюта дозволить уникнути проблем, пов'язаних з використанням готівки, зменшить рівень тіньової економіки, оскільки всі операції фіксуватимуться в реальному часі в централізованій системі НБУ, що унеможливить анонімне проведення незаконних фінансових операцій. Впровадження е-гривні також сприятиме покращенню доступності фінансових послуг для населення, особливо в регіонах із низьким рівнем банківської інфраструктури, оскільки цифрова валюта легко інтегрується з мобільними додатками та іншими цифровими сервісами.

Для ПриватБанку, як найбільшого комерційного банку України за обсягом активів та кількістю обслуговуваних клієнтів, запровадження електронної гривні створює низку важливих передумов для зміцнення фінансової стійкості. По-перше, використання е-гривні сприятиме зростанню ліквідності банку завдяки розширенню цифрових депозитів, підтримуваних безпосередньо Національним банком України. Це дозволить значно зменшити ризики втрати ліквідності в умовах фінансових або політичних криз, оскільки цифрові активи матимуть повну гарантію державного регулятора та високу швидкість обігу в банківській системі.

По-друге, впровадження електронної гривні сприятиме суттєвому підвищенню прозорості фінансових потоків. Для ПриватБанку це означає розширення можливостей моніторингу походження коштів, їх цільового призначення, а також швидке виявлення та блокування підозрілих транзакцій.

Посилення контролю за обігом коштів дозволить знизити рівень операційних ризиків, мінімізувати загрози шахрайства та відмивання коштів, що безпосередньо впливає на стабільність і надійність банку в очах клієнтів і регулятора. У свою чергу, зменшення ризикових операцій позитивно впливає на показники фінансової звітності, зокрема на якість кредитного портфеля та рівень витрат на формування резервів під знецінення активів.

По-третє, цифрова валюта відкриває нові можливості для розширення спектра інноваційних фінансових продуктів та послуг. Зокрема, йдеться про створення механізмів миттєвих платежів, впровадження смарт-контрактів, автоматизацію процесів соціальних виплат, цифрового субсидювання або інших державних трансфертів. Такі технологічні рішення дозволять банку збільшити обсяги операційної діяльності, залучити нових клієнтів, особливо серед молоді та цифрово активного населення, а також зміцнити довгострокову клієнтську лояльність. У результаті це сприятиме зростанню прибутковості та покращенню ключових показників рентабельності, таких як ROA і ROE а також зміцненню коефіцієнтів достатності капіталу (CAR), які є основою регуляторної фінансової стійкості.

Крім того, широке використання е-гривні, яка забезпечує підвищений рівень безпеки, цифрового шифрування та незмінності транзакцій, стимулюватиме зростання довіри населення до банківської системи загалом та ПриватБанку зокрема. Це особливо важливо в умовах економічної турбулентності та потенційних коливань валютного ринку. Довіра клієнтів є критично важливою для підтримання стабільної депозитної бази, яка, у свою чергу, є фундаментом фінансової стійкості будь-якої банківської установи.

Загалом, цифровізація через впровадження електронної гривні є важливим кроком до підвищення стійкості не лише окремого банку, а й всієї банківської системи України. Це дозволить знизити системні ризики, підвищити якість банківського нагляду, створити передумови для більш ефективного управління грошовими потоками та забезпечити стабільний розвиток фінансового сектору на тлі глобальної цифрової трансформації. Реалізація цієї ініціативи сприятиме

збільшенню конкурентоспроможності українських банків на міжнародному рівні та підтримці макроекономічної стабільності [82].

Проте цифровізація фінансового сектору не обмежується лише впровадженням е-гривні. Наступним, тісно пов'язаним напрямом, який значно посилює ефект цифрових перетворень, є автоматизація банківських процесів. Якщо е-гривня змінює зовнішнє середовище функціонування банків, то автоматизація — це внутрішній трансформаційний процес, який охоплює ключові бізнес-функції банку та визначає ефективність його діяльності в умовах нової цифрової реальності. Саме автоматизація є одним з найдієвіших способів покращення операційної ефективності, підвищення рівня управління ризиками та оптимізації витрат, що на пряму впливає на довгострокову фінансову стійкість установи. У випадку ПриватБанку автоматизація стала не лише інструментом зниження витрат, а й джерелом конкурентних переваг у сфері клієнтського сервісу, аналітики, скорингу, комплаєнсу та дистанційного банкінгу.

У контексті загальної цифровізації фінансового сектору, важливим напрямом зміцнення фінансової стійкості ПриватБанку є подальша автоматизація його внутрішніх та зовнішніх операцій. Цей процес є логічним продовженням впровадження е-гривні, яка відкриває нові можливості для підвищення ефективності, безпеки та прозорості фінансових трансакцій. Автоматизація, у свою чергу, дозволяє максимізувати переваги цифрової валюти, створюючи стійкі операційні й управлінські підходи, що відповідають вимогам сучасного банківського середовища.

Для ПриватБанку як найбільшого гравця на ринку, зокрема у сфері роздрібного банкінгу, ключовим завданням стає скорочення витрат, мінімізація ризиків та підвищення точності обробки операцій. Застосування автоматизованих рішень дозволяє уникнути людських помилок, прискорює час обробки типових запитів і знижує навантаження на персонал. Особливо важливо це в умовах обробки високого обсягу трансакцій, що зросте після запуску цифрової гривні, оскільки швидкість та надійність процесів стануть вирішальними факторами у збереженні конкурентних переваг банку.

Наступним важливим напрямом має стати застосування штучного інтелекту[83] та технологій машинного навчання для автоматизації кредитного скорингу, аналізу ризиків, виявлення шахрайства та прогнозування фінансових трендів. Такі інструменти здатні покращити якість управлінських рішень, зменшити частку проблемних кредитів, а відповідно – зміцнити стійкість банківського портфеля.

Суттєве значення у цьому контексті має впровадження цифрових технологій та автоматизованих систем управління. Застосування інформаційних сервісів, таких як YouControl, OpenDataBot, відкритих реєстрів та аналогічних аналітичних платформ [84-92], дозволяє підвищити якість попередньої перевірки клієнтів та системного моніторингу їх фінансового стану, детальніше зібрано в таблиці 3.4. Це сприяє зменшенню кредитного ризику та дозволяє формувати якісніший кредитний портфель, що є вагомим чинником зростання довгострокових стабільних активів.

Таблиця 3.4 – Використання відкритих джерел для вдосконалення системи оцінки клієнтів

Джерело/Реєстр	Яку інформацію можна отримати	Потенційна користь для банку
YouControl	Дані з ЄДР, судові рішення, фінансові показники, зв'язки з іншими компаніями	Перевірка благонадійності юридичних осіб, виявлення схем фіктивності, оцінка ризиків
OpenDataBot	Борги, санкції, виконавчі провадження, судові справи, ФОП-реєстрації	Швидка перевірка фізичних та юридичних осіб; автоматичне сповіщення про зміну статусу
Реєстр боржників	Дані щодо боржників за рішеннями судів	Виявлення проблемних позичальників, запобігання кредитуванню високоризикових осіб
Реєстр виконавчих проваджень	Відкриті виконавчі справи щодо стягнення боргів	Аналіз платоспроможності клієнтів та оцінка ймовірності дефолту
Санкційні списки РНБО	Фізичні та юридичні особи під санкціями	Запобігання обслуговуванню ризикових клієнтів, відповідність вимогам AML/CFT
Аналітичні інструменти Дія.City	Аналітика IT-компаній, інвесторів, податкова дисципліна	Оцінка потенційних партнерів чи клієнтів у сфері технологій, зниження ризиків у стартап-фінансуванні
НАЗК (декларації, реєстр корупціонерів)	Дані про публічних службовців, конфлікт інтересів, корупційні правопорушення	Виявлення зв'язків з політично значущими особами (PEP), запобігання комплаєнс-ризикам
Податкові звіти (фін. звітність підприємств)	Дохід, збитки, податкове навантаження, ПДВ-реєстрація	Верифікація фінансового стану позичальника або партнера

Завершальним елементом комплексу заходів виступає вдосконалення кредитної політики банку. Необхідно переглянути підходи до оцінювання позичальників, зокрема підвищити вимоги до фінансової звітності та кредитної історії. Важливим аспектом також є впровадження систем раннього виявлення проблемної заборгованості, що дозволяє ідентифікувати потенційні ризики на початкових стадіях і вживати заходів до погашення зобов'язань. Що в тому числі сприятиме зниженню частки неякісних активів у балансі банку, що позитивно вплине на NSFR шляхом стабілізації довгострокового фінансування.

Висновок до розділу 3

У розглянутому розділі були детально проаналізовані та обґрунтовані основні напрями підвищення фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк». Зокрема, у пункті 3.1 запропоновано заходи зі зниження концентрації депозитів фізичних осіб через активне залучення коштів державного сектору, розвиток альтернативних джерел фінансування, а також активізацію роботи з корпоративними клієнтами та диверсифікацію клієнтської бази. Ці рекомендації спрямовані на збалансування структури пасивів банку та зниження ризиків, пов'язаних із залежністю від окремих категорій вкладників.

У пункті 3.2 наведено прогнози фінансових показників банку з урахуванням запропонованих заходів, а також рекомендації щодо оптимізації структури власного капіталу, активів і залучених коштів. Ці кроки дозволяють поступово підвищувати мультиплікатор капіталу та фінансовий важіль, забезпечуючи при цьому контрольований рівень коефіцієнта надійності, що є критично важливим для підтримки стабільності та ефективності діяльності банку.

У пункті 3.3 акцентовано на важливості впровадження сучасних технологій штучного інтелекту, цифрових рішень та відкритих баз даних для удосконалення управління ризиками та оптимізації балансової структури. Запровадження інноваційних цифрових інструментів дозволить банку

підвищити якість моніторингу фінансових показників, точність прогнозування ліквідності і кредитних ризиків, що сприятиме довгостроковій фінансовій стійкості.

Отже, комплексна реалізація зазначених напрямів є необхідною умовою для зміцнення фінансової позиції АТ КБ «ПриватБанк», підвищення нормативу NSFR та забезпечення стабільного розвитку банку в умовах динамічного і конкурентного ринкового середовища.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота присвячена комплексному дослідженню фінансової стійкості банківської установи на прикладі АТ КБ «ПриватБанк» з метою визначення основних чинників, які впливають на її забезпечення, а також розробки практичних рекомендацій щодо підвищення надійності та конкурентоспроможності банку в сучасних умовах.

У першому розділі було детально розглянуто теоретичні основи фінансової стійкості банку. Визначено, що це комплексне поняття, яке охоплює ключові компоненти — ліквідність, платоспроможність, капіталізацію та рентабельність, які тісно взаємопов'язані і формують здатність банку ефективно функціонувати в умовах зовнішніх і внутрішніх ризиків. Особлива увага була приділена сучасним методам дистанційного аналізу, таким як CAMELS, CAEL, PATROL, ORAP, які разом із фінансовими коефіцієнтами створюють надійну основу для оцінки фінансового стану банківської установи. Аналіз історії становлення та трансформації банківської системи України дозволив усвідомити специфіку регуляторного середовища та виклики, що впливають на стабільність банків. Також було вивчено міжнародний досвід регулювання банківської діяльності, що є важливою передумовою для адаптації кращих світових практик у вітчизняних умовах.

Другий розділ містив комплексний аналіз фінансової стійкості ПриватБанку з урахуванням його позицій на банківському ринку. Було встановлено, що банк посідає провідні позиції завдяки широкому спектру послуг, великій клієнтській базі та здатності швидко адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі. Порівняння структури активів, зобов'язань і капіталу банку з конкурентами засвідчило позитивну динаміку розвитку та ефективне управління ресурсами. Аналіз ключових пруденційних нормативів і коефіцієнтів підтвердив дотримання банком нормативних вимог, що забезпечує стабільну ліквідність, капіталізацію і контроль кредитних ризиків. Показники ділової

активності свідчать про ефективність залучення ресурсів і їх використання, що є підставою для стійкого розвитку банку.

У третьому розділі було представлено комплексні напрями підвищення фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк», що охоплюють як структурні, так і технологічні аспекти. Зокрема, запропоновано зменшити залежність від депозитів фізичних осіб шляхом диверсифікації клієнтської бази, активізації роботи з корпоративним сектором, залучення коштів державного сектору та розвитку альтернативних джерел фінансування. У пункті 3.2 наведено прогнози фінансових показників банку з урахуванням запропонованих заходів, а також рекомендації щодо оптимізації структури власного капіталу, активів і залучених коштів. Такі дії сприятимуть поступовому підвищенню мультиплікатора капіталу та фінансового важеля банку при збереженні контрольованого рівня коефіцієнта надійності, що є критично важливим для стабільності та ефективності діяльності. Окрему увагу приділено впровадженню технологій штучного інтелекту й цифрових рішень, які дозволять підвищити точність прогнозування ризиків, забезпечити оперативний контроль фінансових показників та оптимізувати баланс. У сукупності ці заходи створюють передумови для довгострокової фінансової стійкості та конкурентоспроможності банку.

Отже, проведене дослідження підтверджує, що забезпечення фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» вимагає комплексного підходу, який поєднує ефективне управління структурою капіталу та активів, інноваційні технології і адекватну оцінку ризиків. Впровадження запропонованих рекомендацій сприятиме зміцненню позицій банку на ринку, підвищенню його конкурентоспроможності та адаптивності до викликів сучасного фінансового середовища. Реалізація комплексної стратегії стане запорукою довгострокової стабільності і надійності банківської установи, що є ключовим фактором підтримки довіри клієнтів та інвесторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Береславська О., Кондаурова Д., «ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ», Сталий розвиток економіки, URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-75>
2. Кузнєцова А. Я., Погореленко Н. П. Механізм забезпечення фінансової стабільності банківської системи України. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2021. №2. С. 37-47
3. Вінниченко О. В., Громакова В. В. Теоретичні аспекти фінансової стійкості банку. Бізнес Інформ. 2020. № 5. С.375-381.
4. Волкова В. В., Верницький Б. В. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості банку. Фінанси, облік, банки. 2018. № 1. С. 48–56.
5. Нікольчук Ю. М., Лопатовська О. О. Організаційно-економічний механізм управління фінансовою стійкістю комерційного банку. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2020. № 1. С. 217- 221.
6. Довгаль Ю.С., Чамара Р.О. Сутність фінансової стійкості комерційного банку та ефективні шляхи її забезпечення. Економічний вісник. 2020. №5 С. 59-66
7. Золковер А.О., Гуменюк А.О. Методи забезпечення фінансової стійкості комерційних банків. International scientific journal. 2018. № 2. С. 32-35.
8. Павленко Л. Д., Шкромада Д. Ю., Соколенко К. О., Класифікаційна система факторів забезпечення фінансової стійкості банку в сучасних умовах, «Ефективна економіка». УДК. 005.915:366.71. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.5.35>
9. Піскунов Р. О., Лазько А. А. Формалізація теоретичних підходів до визначення фінансової стійкості банківської системи. Бізнес Інформ. 2022. №9. С. 272 – 278.
10. Склеповий Є.В. Складові стійкості комерційного банку // Фінанси України 2002.- № 5.- С.138-143

11. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. Ефективна економіка. 2021. № 3. С. 1–9.
12. Русіна Ю.О., Легейда А.Г. Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку. International scientific journal. 2019. № 2. С. 87-90.
13. Дзюблюк О.В. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія / О. В. Дзюблюк, В. В. Корнєєв, В. І. Міщенко та ін.; за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2018. 298 с.
14. Святко С. А. Аналіз і оцінка фінансової стійкості банку як необхідна умова ефективного банківського менеджменту. Фінанси України. 2019. №8. С 48 – 54.
15. Ткаченко Є., Шумікін С., Горюк В. Методичні підходи до аналізу фінансового результату комерційного банку. Економічний аналіз. 2022. Т.11(1). С. 419 – 422.
16. Івасів І. Б., Гарбар Є. С. Фінансова стійкість банків в умовах високої волатильності ринків. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2018. Вип. 2. С. 47 – 55
17. Карпова О. І. Концептуальні підходи щодо вдосконалення управління фінансовою стійкістю банку. Фінансово–кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. Ч. 1. Вип. 1(10). С. 13 – 19.
18. Паянок Т. М., Каменчук М. П. Аналіз і прогнозування результатів діяльності банку. Облік і фінанси. 2019. №4. С. 78-87.
19. Фінансова звітність підприємства: види, порядок та аналіз. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/20907/
20. Аналіз фінансової звітності методом коефіцієнтів. URL: https://studopedia.com.ua/1_157775_analiz-finansovoi-zvitnosti-metodom-koefitsientiv.html
21. Кравченко В. «Чиста процентна маржа». URL: <https://livingfo.com/chysta-protsentna-marzha/>

22. Дорошенко Н.О., Дубініна С. Д. «Фінансовий підхід до оцінки ефективності управління банком», «Молодий вчений» • № 6 (130) • 2024 р DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-12> , УДК 336
23. Національний банк України. Новини. «Національний банк впроваджує новий норматив для банків – коефіцієнт покриття ліквідністю LCR». URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-vprovadjuje-noviy-normativ-dlya-bankiv--kofitsiyent-pokrittya-likvidnistyu-lcr>
24. Національний банк України. Департамент фінансової стабільності. «Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR)». 2020 р. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/NSFR_pr_2020-10-22.pdf
25. Аналіз фінансової звітності методом коефіцієнтів. URL: <https://buklib.net/books/23640/>
26. Котенок А., Овчаренко Д. «АНАЛІЗ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ АКТИВІВ ТА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ КОМПАНІЇ ERNST AND YOUNG BALTIC SIA», № 11 (123) (2023), ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ
27. Рибалко А. С., Зайцев О. В., «Сучасні підходи до аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи», УДК 336.71.
28. Іщенко О.О., «Рейтингові системи моніторингу та оцінки фінансової стійкості банку», Серія Економічні науки УДК 336.71. с. 238 – 241.
29. Вольська С.П., «ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ». Серія Економічні науки. УДК 336.71. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_10/43.pdf
30. «Економічні нормативи діяльності банків». Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Економічні_нормативи_діяльності_банків
31. Методика розрахунку пруденційних нормативів регулювання діяльності банків в Україні. Національний банк України URL: https://bank.gov.ua/ua/news/all/Method_15122017_803-rsh_economic_ratios
32. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. Ліквідність та платоспроможність банку. URL: <https://buklib.net/books/33816/>

33. Декларація про державний суверенітет України, документ №55-ХІІ від 16 липня 1990 року, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
34. Постанова Верховної Ради Української РСР Про реалізацію Закону України «Про економічну самостійність України» від 03.08.1990 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-12#Text>
35. Дзюблюк О.В. Організація грошово-кредитних відносин суспільства в умовах ринкового реформування економіки. Київ : Поліграф книга, 2000. 512с
36. Реформа банківського сектору 2014-2018. Основні тенденції та ризику. URL: <http://www.democracyhouse.com.ua/ua/2018/reforma-bankivskogo-sektoru-2014-2018-osnov/>
37. Колісник М.Б. Періодизація розвитку банківської системи України. Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.9. С. 184–191.
38. Жолудь О. «Інфляція в Україні: Минуле, Сьогодення та Майбутнє» URL: <https://voxukraine.org/inflation-in-ukraine-past-present-and-future-ukr>
39. Національний банк звітує про два роки реформ: від вирішення проблем минулого до розвитку фінансових ринків майбутнього URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/nbu-zvitue-pro-dva-roky-reform> 2017
40. «За 4 роки зроблено більше реформ, ніж за попередні 22» URL: https://texty.org.ua/articles/81571/Za_4_roky_zrobleno_bilshe_reform_nizh-81571/ 2017
41. Світовий банк вважає банківську реформу в Україні успішною URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/10760711-svitoviy-bank-vvazhaye-bankivsku-reformu-v-ukrajini-uspishnoyu.html> 2019
42. Банківський сектор успішно пройшов перший етап коронакризи, але має підготуватись до негативних середньострокових наслідків – Звіт про фінансову стабільність URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/bankivskiy-sektor-uspishno-proyshov-pershiy-etap-koronakrizi-ale-maye-pidgotuvatis-do-negativnih-serednostrokovih-naslidkiv--zvit-pro-finansovu-stabilnist>

43. Посмітна М.В. «Періодизація розвитку банківської системи України у контексті реалізації макроекономічної політики Національного банку України». Науковий погляд: економіка та управління, № 4 (84)/ 2023

44. Златіна Н., «ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ В УКРАЇНІ ТА ІНШИХ КРАЇНАХ ЄВРОПИ», «Юридичні науки». 86/2011, с. 90 – 93. URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/yurydych_86_2011.pdf

45. Базель I, Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Базель_I

46. Базель II, Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Базель_II

47. Базель III, Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Базель_III

48. Європейський центральний банк. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Європейський_центральний_банк

49. Щеглюк М.С. Розвиток банківського регулювання та нагляду в умовах європейської інтеграції // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. № 6. С. 235 240

50. ПриватБанк. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/ПриватБанк>

51. Про банк. URL: <https://privatbank.ua/about>

52. Корпоративне управління. URL: <https://privatbank.ua/about/management/corp>

53. Статут АТКБ. «ПриватБанк» URL: https://static.privatbank.ua/files/statut_privatbank.pdf

54. Комплаєнс і фінансовий моніторинг. URL: <https://privatbank.ua/compliance>

55. Рейтинг стійкості банків за підсумками 4 кварталу 2024 року. Портал «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/banks/rating/>
56. Депозити юридичних осіб банків станом на 1 січня 2025 р. Портал «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/banks/ranking/deposits-legal/2025/1/>
57. Депозити фізичних осіб банків станом на 1 січня 2025 р. Портал «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/banks/ranking/deposits-individual/2025/1/>
58. Структура кредитно - інвестиційного портфеля банків станом на 1 січня 2025 р. Портал «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/banks/ranking/cip/2025/1/>
59. Активи та зобов'язання банків станом на 1 січня 2025 р. Портал «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/banks/ranking/assets/2025/1/>
60. АТ КБ «ПриватБанк». Фінансова звітність. URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost>
61. АТ КБ «ПриватБанк». Фінансова звітність. РІЧНИЙ ЗВІТ 31 грудня 2020 року URL: https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2021.03.15_Zvit_Last_n.pdf
62. АТ КБ «ПриватБанк». Фінансова звітність. РІЧНИЙ ЗВІТ 31 грудня 2021 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/doc2_09092022.pdf
63. АТ КБ «ПриватБанк». Фінансова звітність. РІЧНИЙ ЗВІТ 31 грудня 2022 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/dod1_01052023_2022.pdf
64. АТ КБ «ПриватБанк». Фінансова звітність. РІЧНИЙ ЗВІТ 31 грудня 2023 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/Richnyy_zvit_za_2023.pdf
65. АТ КБ «ПриватБанк». Фінансова звітність. РІЧНИЙ ЗВІТ 31 грудня 2024 року. URL: <https://static.privatbank.ua/files/FinZvit2024.pdf>
66. АТ «ОТП БАНК». Звітність Банку. URL: <https://www.otpbank.com.ua/about/informations/annual-reports/>
67. АТ «ОТП БАНК». Звітність Банку. «Річний звіт за рік, який закінчився 31 грудня 2024 року». URL: <https://www.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/b39/jy0hio426a9v19ld92xsuwv5qwim2rwb/2024.pdf>

68. АТ «ОТП БАНК». Звітність Банку. «Річний звіт за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року». URL: https://www.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/451/6qbv2rfzgyi2vz4asgiae3s1he40o1pi/2023_cons.pdf

69. АТ «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК». Фінансова звітність. URL: https://about.pumb.ua/finance/annual_reports

70. АТ «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК». Фінансова звітність. За рік, що закінчився 31 грудня 2024 рок. URL: https://about.pumb.ua/content/cmsfile/ua/фінансова%20звітність_2024%20fuib%20ua%20ifrs_fs%20&%20mr.pdf

71. АТ «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК». Фінансова звітність. За рік, що закінчився 31 грудня 2023 рок. URL: https://about.pumb.ua/content/cmsfile/ua/фінансова%20звітність_fuib_23fsu_isa_ukr.pdf

72. Правління Національного банку України. ПОСТАНОВА: «Про затвердження Положення про обов'язкові економічні нормативи та інші вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами небанківських фінансових установ, які мають право надавати фінансові послуги з надання гарантій, та про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України». Київ. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/proekt_2021-12-24.pdf

73. АТ КБ «ПриватБанк». Статистична звітність. URL: <https://privatbank.ua/statystychna-zvitnist>

74. АТ КБ «ПриватБанк». Статистична звітність. Пруденційні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 01.01.2025 URL: <https://static.privatbank.ua/files/0000004058856880.pdf>

75. АТ КБ «ПриватБанк». Статистична звітність. Пруденційні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено

Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 01.01.2024 URL:
<https://static.privatbank.ua/files/0000003327889762.1.0.pdf>

76. АТ КБ «ПриватБанк». Статистична звітність. Пруденційні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 01.01.2023 URL:
https://static.privatbank.ua/files/dod4_20230101_signed.pdf

77. АТ КБ «ПриватБанк». Статистична звітність. Пруденційні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 01.01.2022 URL:
https://static.privatbank.ua/files/11012022_doc1.pdf

78. АТ КБ «ПриватБанк». Статистична звітність. Пруденційні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 01.01.2021 URL:
https://static.privatbank.ua/files/economic-normativs-15_01.pdf

79. Разумова Г., Соколова Д. «ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ». URL:
<https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/5131/1/%d0%a0%d0%b0%d0%b7%d1%83%d0%bc%d0%be%d0%b2%d0%b0%20%d0%93..pdf>

80. ISSN 1993-8322. ВІСНИК Донбаської державної машинобудівної академії. № 1 (34), 2015. с. 139

81. Національний банк України. Платежі та розрахунки. Е-гривня. URL:
<https://bank.gov.ua/ua/payments/e-hryvnia>

82. Присяжнюк Н., SPEKA медіа про підприємництво та технології. «В Україні з'явиться е-гривня. Як це вплине на ринок?» URL:
<https://speka.media/koli-v-ukrayini-zyavitsya-e-grivnya-i-shho-ce-zminit-dlya-rinku-pk27wp>

83. Янковский В., SPEKA медіа про підприємництво та технології, «Застосування штучного інтелекту у банку». URL:
<https://speka.media/zastosuvannya-stucnogo-intelektu-u-banku-p06n4l>

84. YouControl — повне досьє на кожную компанію України. URL: <https://youcontrol.com.ua/>
85. Опендатабот — відкриті дані про компанії. URL: <https://opendatabot.ua/>
86. Єдиний реєстр боржників. URL: <https://erb.minjust.gov.ua/#/search-debtors>
87. Міністерство юстиції. Автоматизована система виконавчого провадження. URL: <https://asvpweb.minjust.gov.ua/#/search-debtors>
88. Рада національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/ua/Diialnist/6769.html>
89. Рада національної безпеки і оборони України. Державний реєстр санкцій. URL: <https://drs.nsd.gov.ua/>
90. Міністерство цифрової трансформації України. Дія.City. URL: <https://city.diia.gov.ua/>
91. Національне агентство з питань запобігання корупції. ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ДЕКЛАРАЦІЙ. URL: <https://public.nazk.gov.ua/>
92. Державна податкова служба України. Електронна звітність. URL: <https://tax.gov.ua/elektronna-zvitnist/>

ДОДАТОК А

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» ЗА 2020-2024 рр.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2020 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2020	31 грудня 2019
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	49 911	45 894
Заборгованість банків	7	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	1 715	875
Поточні податкові активи	22	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію		30	155
Інвестиційна нерухомість		2 933	3 379
Активи з права користування	10	1 748	1 716
Основні засоби та нематеріальні активи	11	5 894	4 764
Інші фінансові активи	12	3 448	2 210
Інші активи	13	8 900	9 285
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 228	1 244
Активи, утримувані для продажу		32	-
ВСЬОГО АКТИВІВ		382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ		-	7 721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		2	201
Кошти клієнтів	14	312 708	240 621
Зобов'язання орендаря з лізингу	31	1 855	1 748
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	22	146	121
Інші фінансові зобов'язання	15	2 907	1 522
Резерви та нефінансові зобов'язання	16	12 082	3 260
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		329 700	255 194
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	17	206 060	206 060
Емісійний дохід	17	23	23
Резерв переоцінки будівель	11	689	614
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів	9	(2 937)	(1 274)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Загальні резерви та інші фонди	17	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(171 665)	(169 918)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		52 825	54 529
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 16 березня 2021 року.

 Г. Ю. Самаріна
 В.о. Голови Правління

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020 (як рекласифіковано)	31 грудня 2019 (як рекласифіковано)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	52 835	49 911	45 894
Кредити та аванси банкам	7	26 243	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	68 218	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		222 277	221 661	152 157
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	83 096	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	129 074	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	107	1 715	875
Поточні податкові активи	21	9 978	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30	155
Інвестиційна нерухомість		1 989	2 933	3 379
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	10	1 288	953	648
Основні засоби	10	6 074	6 609	5 832
Інші фінансові активи	11	2 644	3 448	2 210
Інші нефінансові активи	12	9 713	10 128	10 529
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		7	32	-
Загальна сума активів		401 296	382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Інші залучені кошти		-	-	7 721
Кошти банків		3	2	201
Кошти клієнтів	13	325 303	312 708	240 621
Відстрочені податкові зобов'язання	21	159	146	121
Інші фінансові зобов'язання	14	3 770	4 059	2 639
Забезпечення у т.ч.:	15	3 651	10 687	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		373	329	290
- інше забезпечення		3 278	10 358	2 073
Інші нефінансові зобов'язання	15	1 795	2 098	1 528
Загальна сума зобов'язань		334 681	329 700	255 194
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	16	206 060	206 060	206 060
Емісійний дохід	16	23	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174	12 174
Інші резерви	9, 10	(4 091)	(2 248)	(660)
Резерви та інші фонди банку	16	9 696	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(157 247)	(171 665)	(169 918)
Загальна сума власного капіталу		66 615	52 825	54 529
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		401 296	382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Буца
Голова Правління

Г. Ю Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

(Handwritten signatures of G. Yu. Samarina and V. V. Yaromlenko)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	96 380	52 835
Кредити та аванси банкам	7	103 837	26 243
Кредити та аванси клієнтам	8	68 084	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		239 752	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	95 716	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	143 920	129 074
- за амортизованою об'єктивною	9	116	107
Поточні податкові активи	25	9 079	9 978
Відстрочені податкові активи	25	1 100	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інвестиційна нерухомість	10	2 155	1 989
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 389	1 288
Основні засоби	11	5 228	6 074
Інші фінансові активи	12	4 309	2 644
Інші нефінансові активи	13	9 189	9 713
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		64	7
Загальна сума активів		540 596	401 296
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		-	3
Кошти клієнтів	14	471 970	325 303
Інші залучені кошти	15	128	-
Відстрочені податкові зобов'язання	25	-	159
Інші фінансові зобов'язання	16	2 634	3 770
Забезпечення у т.ч.:	17	5 804	3 651
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 280	373
- інше забезпечення		4 524	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 271	1 795
Загальна сума зобов'язань		482 807	334 681
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Інші резерви	9, 11	(15 168)	(4 091)
Резерви та інші фонди банку	19	11 449	9 696
Накопичений дефіцит		(156 749)	(157 247)
Загальна сума власного капіталу		57 789	66 615
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		540 596	401 296

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року

Г. Бьош
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2023 року

	Прим.	31 грудня 2023	31 грудня 2022 (як перераховано)
<i>У мільйонах українських гривень</i>			
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	152 282	94 191
Кредити та аванси банкам	7	134 237	103 837
Кредити та аванси клієнтам	8	92 019	68 084
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		271 847	239 752
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	100 376	95 716
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	171 471	143 920
- за амортизованою собівартістю	9	-	116
Поточні податкові активи	25	4	9 079
Інвестиційна нерухомість	10	2 340	2 155
Основні засоби	11	5 127	5 228
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 563	1 389
Відстрочені податкові активи	25	1 952	1 100
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інші фінансові активи	12	9 493	6 498
Інші нефінансові активи	13	9 094	9 189
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		20	64
Загальна сума активів		680 008	540 596
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	14	555 525	471 970
Інші залучені кошти	15	2 630	128
Поточні податкові зобов'язання	25	25 790	-
Інші фінансові зобов'язання	16	3 038	2 634
Забезпечення у т.ч.:	17	5 438	5 804
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 111	1 280
- інше забезпечення		4 327	4 524
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 741	2 271
Загальна сума зобов'язань		595 162	482 807
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід		23	23
Інші резерви	9, 11	(1 741)	(15 168)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Резерви та інші фонди банку	19	12 959	11 449
Накопичений дефіцит		(144 629)	(156 749)
Загальна сума власного капіталу		84 846	57 789
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		680 008	540 596

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

Г. Бьощ
Голова Правління

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2024 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2024	31 грудня 2023
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	151 768	152 282
Кредити та аванси банкам	7	86 589	134 237
Кредити та аванси клієнтам	8	112 761	92 019
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		375 094	271 847
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	110 699	100 376
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	204 240	171 471
- за амортизованою собівартістю	9	60 155	-
Поточні податкові активи	26	4	4
Інвестиційна нерухомість	10	2 005	2 340
Осередні засоби	11	5 173	5 127
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 972	1 563
Відстрочені податкові активи	26	1 629	1 952
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інші фінансові активи	12	13 496	9 493
Інші нефінансові активи	13	9 932	9 094
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам	14	1 008	20
Загальна сума активів		761 461	680 008
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	15	621 596	555 525
Інші залучені кошти	16	6 199	2 630
Поточні податкові зобов'язання	26	21 553	25 790
Інші фінансові зобов'язання	17	4 072	3 038
Забезпечення у т.ч.:	18	6 013	5 438
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 046	1 111
- інше забезпечення		4 967	4 327
Інші нефінансові зобов'язання	19	2 884	2 741
Загальна сума зобов'язань		662 317	595 162
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	20	206 060	206 060
Емісійний дохід		23	23
Інші резерви	9, 11	2 558	(1 741)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Резерви та інші фонди банку	20	14 847	12 959
Накопичений дефіцит		(136 518)	(144 629)
Загальна сума власного капіталу		99 144	84 846
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		761 461	680 008

Затверджено до виходу в світ рішенням від 18 березня 2025 року.

Карл Мікаель Вейднерт
Голова Правління

Л. П. Чернишова
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

Л. П. Чапістрак
В. о. Головного бухгалтера

ДОДАТОК Б
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АТ «ОТП БАНК» ЗА 2022-2024 рр.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Окремий звіт про фінансовий стан
станом на 31 грудня 2024 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2024 року	31 грудня 2023 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	7,788,504	10,827,171
Кредити та аванси банкам	5	10,800,061	21,491,993
Кредити та аванси клієнтам	6	31,274,810	24,861,899
Інвестиції в цінні папери	7	62,374,094	43,360,299
Похідні фінансові активи		11,003	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	8	-	139,143
Інвестиційна нерухомість		24,634	24,634
Поточні податкові активи		64	40
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	9	566,795	486,795
Основні засоби	9	736,236	684,883
Інші фінансові активи	10	177,007	114,674
Інші нефінансові активи	10	57,556	51,951
Загальна сума активів		113,810,764	102,043,482
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		442	15,211
Кошти клієнтів	11	90,573,724	81,855,086
Похідні фінансові зобов'язання		1,333	22,758
Інші залучені кошти		46	53
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		934,535	2,683,009
Забезпечення:			
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	24	252,717	246,958
Інші фінансові зобов'язання	12	1,162,200	1,162,001
Інші нефінансові зобов'язання	12	171,874	162,478
Відстрочені податкові зобов'язання	17	104,620	76,907
Загальна сума зобов'язань		93,201,491	86,224,461
КАПІТАЛ			
Статутний капітал	22	6,186,023	6,186,023
Нерозподілений прибуток		12,203,942	7,484,733
Емісійний дохід	22	405,075	405,075
Результат від операцій з акціонером	22	1,236,294	1,236,294
Інші резерви		577,939	506,896
Загальна сума власного капіталу		20,609,273	15,819,021
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		113,810,764	102,043,482

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

15 квітня 2025 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

15 квітня 2025 року

Примітки, надані на сторінках 08-100, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Консолідований звіт про фінансовий стан

станом на 31 грудня 2023 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2023 року	31 грудня 2022 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	10,827,171	4,749,260
Кредити та аванси банкам	5	21,491,993	21,720,592
Кредити та аванси клієнтам	6	24,873,181	29,934,500
Інвестиції в цінні папери	7	43,360,299	32,855,937
Похідні фінансові активи		-	3,246
Інвестиційна нерухомість		24,634	24,634
Поточні податкові активи		40	5
Відстрочені податкові активи	16	-	65,407
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	8	486,993	362,578
Основні засоби	8	697,477	805,721
Інші фінансові активи	9	114,674	330,426
Інші нефінансові активи	9	57,004	66,239
Загальна сума активів		101,933,466	90,918,545
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		15,211	231
Кошти клієнтів	10	81,158,807	77,064,900
Похідні фінансові зобов'язання		22,758	9,233
Інші залучені кошти		53	159
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		2,683,009	119,500
Забезпечення:			
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	23	246,958	301,643
Інші фінансові зобов'язання	11	1,170,247	1,081,911
Інші нефінансові зобов'язання	11	164,499	139,628
Відстрочені податкові зобов'язання	16	76,907	-
Загальна сума зобов'язань		85,538,449	78,717,205
КАПІТАЛ			
Статутний капітал	21	6,186,023	6,186,023
Нерозподілений прибуток		8,060,729	4,331,655
Емісійний дохід	21	405,075	405,075
Результат від операцій з акціонером	21	1,236,294	1,236,294
Інші резерви		506,896	42,293
Загальна сума власного капіталу		16,395,017	12,201,340
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		101,933,466	90,918,545

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
 Голова Правління

Наталія Дюба
 Головний бухгалтер

19 квітня 2024 року

19 квітня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 8-102, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ДОДАТОК В
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АТ «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
МІЖНАРОДНИЙ БАНК» ЗА 2022-2024 рр.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2024 року

(у тисячах гривень)

	Прим.	2024 рік	2023 рік
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	59 202 081	33 747 952
Кредити та аванси банкам	7	5 435 023	4 213 505
Інвестиції в цінні папери	8	49 901 420	58 155 525
Кредити та аванси клієнтам	9	66 920 439	52 058 047
Похідні фінансові активи	17	–	8 510
Інші фінансові активи	12	1 979 208	2 611 752
Інші нефінансові активи	12	286 232	273 802
Активи з права користування	11	251 717	234 030
Основні засоби	10	2 142 633	1 652 243
Інвестиційна нерухомість	10	68 231	59 168
Нематеріальні активи, за винятком гудвілу	10	395 582	320 312
Всього активів		186 582 566	153 334 846
Зобов'язання			
Кошти банків	13	3 873 397	2 716 727
Кошти клієнтів	14	154 148 828	126 542 822
Похідні фінансові зобов'язання	17	2 664	1 250
Поточні податкові зобов'язання	23	2 504 344	3 200 277
Орендні зобов'язання	11	284 087	266 294
Інші фінансові зобов'язання	16	2 075 234	2 188 420
Інші нефінансові зобов'язання	16	1 219 255	909 011
Відстрочені податкові зобов'язання	23	282 184	120 273
Всього зобов'язань		164 389 993	135 945 074
Власний капітал			
Акціонерний капітал	18	4 780 595	4 780 595
Емісійний дохід		101 660	101 660
Дооцінка		606 516	403 283
Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		2 057 642	1 407 291
Резервний капітал		3 107 683	2 909 909
Нерозподілений прибуток		11 538 477	7 787 034
Всього власного капіталу		22 192 573	17 389 772
Всього зобов'язань та власного капіталу		186 582 566	153 334 846

Підписано від імені Правління 22 квітня 2025 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

Черненко
Сергій
Павлович
ЄДРПОУ/ІПН
14282829

О.О. Полячук (Головний Бухгалтер)

Підписано у вчасно

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2023 року

(у тисячах гривень)

	Прим.	2023 рік	2022 рік
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	33 747 952	46 455 869
Кредити та аванси банкам	7	4 213 505	3 490 916
Інвестиції в цінні папери	8	58 155 525	12 586 771
Кредити та аванси клієнтам	9	52 058 047	43 770 237
Похідні фінансові активи	18	8 510	–
Поточні податкові активи		–	32 962
Інші фінансові активи	12	2 611 752	2 419 697
Інші нефінансові активи	12	273 802	330 806
Основні засоби	10	1 652 243	1 710 376
Інвестиційна нерухомість	10	59 168	59 168
Нематеріальні активи, за винятком гудвілу	10	320 312	654 811
Активи з права користування	11	234 030	259 282
Відстрочені податкові активи	24	–	203 325
Всього активів		153 334 846	111 974 220
Зобов'язання			
Зобов'язання перед Центральним банком	13	–	4 188 304
Кошти банків	14	2 716 727	2 324 222
Кошти клієнтів	15	126 542 822	90 299 888
Похідні фінансові зобов'язання	18	1 250	93 807
Орендні зобов'язання	16	266 294	274 383
Поточні податкові зобов'язання	24	3 200 277	–
Інші фінансові зобов'язання	17	2 188 420	2 546 201
Інші нефінансові зобов'язання	17	909 011	551 034
Відстрочені податкові зобов'язання	24	120 273	–
Всього зобов'язань		135 945 074	100 277 839
Власний капітал			
Акціонерний капітал	19	4 780 595	4 780 595
Емісійний дохід		101 660	101 660
Дооцінка		403 283	430 759
Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		1 407 291	(350 345)
Резервний капітал		2 909 909	2 909 909
Нерозподілений прибуток		7 787 034	3 823 803
Всього власного капіталу		17 389 772	11 696 381
Всього зобов'язань та власного капіталу		153 334 846	111 974 220

Підписано від імені Правління 25 березня 2024 року:

С. П. Черненко (Голова Правління)

О. О. Полещук (Головний бухгалтер)

ДОДАТОК Д

ПРУДЕНЦІЙНІ НОРМАТИВИ ТА ЛІМІТИ ВІДКРИТОЇ ВАЛЮТНОЇ ПОЗИЦІЇ, РОЗРАХУНОК ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО ІНСТРУКЦІЄЮ №368 ТА ПОЛОЖЕННЯМ №290 АТ КБ «ПРИВАТБАНК» ЗА 2020-2024 РР.

Пруденційні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 01.01.2025

(Відповідно до діючих вимог, звітна форма формується на підставі щоденного файлу 01X. Фінансові показники в файлі 01X надаються до проведення коригуючих проводок за попередній місяць)

№ з/п	Найменування банку	Н1, тис. грн	Нрк	Нк1	Нок1	Н7	Н8	Н9	Н11	Н12	Л13-1 *	Л13-2	LCR _{вв}	LCR _{тв}	NSFR
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	АТ КБ "ПРИВАТБАНК"	59 941 723	14,96	14,96	14,96	6,69	0,00	0,02	0,04	0,05	105,9909	0,0865	349,4621	306,3825	128,2174

* - Банком підписана угода з НБУ №152 від 12.04.2018 (із змінами) про затвердження графіку приведення показників лімітів валютної позиції (Л13-1) до нормативних вимог.

В.о. Голови Правління Банку

Мусієнко Д.А.

Вик. Бублик О.М.

Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 01.01.2024

(Відповідно до діючих вимог, звітна форма формується на підставі щоденного файлу 01X. Фінансові показники в файлі 01X надаються до проведення коригуючих проводок за попередній місяць)

№ з/п	Найменування банку	Н1, тис. грн	Н2	Н3	Н7	Н8	Н9	Н11	Н12	Л13-1 *	Л13-2	LCR _{вв}	LCR _{тв}	NSFR
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	АТ КБ "ПРИВАТБАНК"	64 843 346	21,75	10,88	5,47	0,00	0,00	0,00	0,00	88,7571	0,6985	462,8319	266,0898	185,2109

* - Банком підписана угода з НБУ №152 від 12.04.2018 (із змінами) про затвердження графіку приведення показників лімітів валютної позиції (Л13-1) до нормативних вимог.

Вик. Бублик О.М.

Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 01.01.2023

(у редакції Постанови Правління НБУ від 02.12.2019 №144)

(Відповідно до діючих вимог, звітна форма формується на підставі щоденного файлу 01X. Фінансові показники в файлі 01X надаються до проведення коригуючих проводок за попередній місяць)

№ з/п	Найменування банку	Н1, тис. грн	Н2	Н3	Н7	Н8	Н9	Н11	Н12	Л13-1 *	Л13-2	LCR _{вв}	LCR _{тв}	NSFR
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	АТ КБ "ПРИВАТБАНК"	54 523 488	23,78	11,90	6,37	0,00	0,00	0,00	0,00	92,5844	1,3178	311,0103	260,1445	182,2410

* - Банком підписана угода з НБУ №152 від 12.04.2018 (із змінами) про затвердження графіку приведення показників лімітів валютної позиції (Л13-1) до нормативних вимог.

Голова Правління Банку

Г.Бьом

Головний бухгалтер

В.В. Ярмоленко

Вик. Бублик О.М.

Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 04.01.2022

(у редакції Постанови Правління НБУ від 02.12.2019 №144)

(Відповідно до діючих вимог, звітна форма формується на підставі щоденного файлу 01X. Фінансові показники в файлі 01X надаються до проведення коригуючих проводок за попередній місяць)

№ з/п	Найменування банку	Н1, тис. грн	Н2	Н3	Н6	Н7	Н8	Н9	Н11	Н12	Л13-1 *	Л13-2	LCR _{вв}	LCR _{гв}	NSFR
1	АТ КБ "ПРИВАТБАНК"	40 842 924	18,33	9,17	93,76	8,01	0,00	0,08	0,01	0,02	86,4612	1,1811	258,8487	20С,3644	156,5656

* - Банком підписана угода з НБУ №152 від 12.04.2018 (із змінами) про затвердження графіку приведення показників лімітів валютної позиції (Л13-1) до нормативних вимог.

Голова Правління Банку

Головний бухгалтер

Вик. Бубнік О.М.

Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розрахунок яких передбачено Інструкцією №368 та Положенням №290 станом на 4 січня 2021 року

(у редакції Постанови Правління НБУ від 02.12.2019 №144)

(Відповідно до діючих вимог, звітна форма формується на підставі щоденного файлу 01X. Фінансові показники в файлі 01X надаються до проведення коригуючих проводок за попередній місяць)

№ з/п	Найменування банку	Н1, тис. грн	Н2	Н3	Н6	Н7	Н8	Н9	Н11	Н12	Л13-1 *	Л13-2	LCR _{вв}	LCR _{гв}
1	АТ КБ "ПРИВАТБАНК"	35 256 911	28,09	14,06	92,92	9,62	0,00	0,16	0,06	0,07	92,6895	0,7120	278,2289	218,1789

* - Банком підписана угода з НБУ №152 від 12.04.2018 (із змінами) про затвердження графіку приведення показників лімітів валютної позиції (Л13-1) до нормативних вимог.

В.о. Голови Правління Банку

Головний бухгалтер

Вик. Бубнік О.М.

ДОДАТОК Е

Структура активів, зважених на ризик, банку за період АТ КБ
«ПРИВАТБАНК» ЗА 2020-2024 РР.

29 Управління капіталом (продовження)

а) Банк розраховує достатність капіталу згідно з вимогами Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (оновлено в квітні 1998 року) та в Доповненні до Базельської угоди про капітал, яке ввело аналіз ринкових ризиків (оновлено у листопаді 2005 року), що загальновідоме під назвою «Базель I». Нижче подана структура капіталу Банку, розрахованого на підставі Базельської угоди про капітал:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2024 р.	31 грудня 2023
Капітал 1-го рівня	94 614	85 024
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	1 396	(1 771)
Всього капіталу	96 010	83 253
Активи, зважені з урахуванням ризику		
Банківський портфель	434 139	381 428
Торговий портфель	28 312	24 676
Активи, зважені з урахуванням ризику	462 451	406 104
Норматив капіталу 1-го рівня	20,46%	20,94%
Коефіцієнт достатності капіталу (%)	20,76%	20,50%

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

29 Управління капіталом (продовження)

а) Група розраховує достатність капіталу згідно з вимогами Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (оновлено в квітні 1998 року) та в Доповненні до Базельської угоди про капітал, яке ввело аналіз ринкових ризиків (оновлено у листопаді 2005 року), що загальновідоме під назвою «Базель I». Нижче подана структура капіталу Групи, розрахованого на підставі Базельської угоди про капітал:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022
Капітал 1-го рівня	85 205	71 713
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	(1 741)	(15 168)
Всього капіталу	83 464	56 545
Активи, зважені з урахуванням ризику		
Банківський портфель	381 515	319 116
Торговий портфель	24 676	26 037
Активи, зважені з урахуванням ризику	406 191	345 153
Норматив капіталу 1-го рівня	20,98%	20,78%
Коефіцієнт достатності капіталу (%)	20,55%	16,38%

29 Управління капіталом (продовження)

а) Банк розраховує достатність капіталу згідно з вимогами Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (оновлено в квітні 1998 року) та в Доповненні до Базельської угоди про капітал, яке ввело аналіз ринкових ризиків (оновлено у листопаді 2005 року), що загальновідоме під назвою «Базель І». Нижче подана структура капіталу Банку, розрахованого на підставі Базельської угоди про капітал:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021
Капітал 1-го рівня	71 568	69 418
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	(15 198)	(4 121)
Всього капіталу	56 370	65 297
Активи, зважені з урахуванням ризику		
Банківський портфель	319 027	305 891
Торговий портфель	26 037	23 686
Активи, зважені з урахуванням ризику	345 064	329 577
Норматив капіталу 1-го рівня	20,74%	21,06%
Коефіцієнт достатності капіталу (%)	16,34%	19,81%

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

25 Управління капіталом (продовження)

а) Банк управляє своїм капіталом, включаючи рівень достатності капіталу, розрахований згідно з вимогами Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (оновлено в квітні 1998 року) та в Доповненні до Базельської угоди про капітал, яке ввело аналіз ринкових ризиків (оновлено у листопаді 2005 року), що загальновідоме під назвою «Базель І». Нижче подана структура капіталу Банку, розрахованого на підставі Базельської угоди про капітал:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020
Капітал 1-го рівня	69 418	54 117
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	(4 121)	(2 278)
Всього капіталу	65 297	51 839
Активи, зважені з урахуванням ризику		
Банківський портфель	305 891	280 562
Торговий портфель	23 686	32 718
Активи, зважені з урахуванням ризику	329 577	313 280
Норматив капіталу 1-го рівня	21,06%	17,27%
Коефіцієнт достатності капіталу (%)	19,81%	16,55%

ДОДАТОК Ж

ДИНАМІКА ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ КЛІЄНТІВ БАНКУ ЗА КАТЕГОРІЯМИ
ВКЛАДНИКІВ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» ЗА 2020-2024 РР.

15 Кошти клієнтів

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2024 р.	31 грудня 2023 р.
Фізичні особи		
- Строкові депозити	79 503	76 075
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	367 097	320 437
Юридичні особи		
- Строкові депозити	14 691	12 677
- Поточні/розрахункові рахунки	159 053	145 493
Державні організації		
- Поточні/розрахункові рахунки	1 252	843
Всього коштів клієнтів	621 596	555 525

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

15 Кошти клієнтів (продовження)

Станом на 31 грудня 2024 року до строкових депозитів юридичних та фізичних осіб включено 12 104 мільйони гривень та 168 мільйонів гривень, відповідно (на 31 грудня 2023 року: 10 941 мільйон гривень та 152 мільйони гривень), та до поточних рахунків юридичних та фізичних осіб включено 335 мільйонів гривень та 53 мільйони гривень, відповідно (на 31 грудня 2023 року: 309 мільйонів гривень та 48 мільйонів гривень) коштів клієнтів Кіпрської філії Банку, які були предметом конвертації зобов'язань в капітал при націоналізації в 2016 році (Примітка 30). У 2024 році Банк визнав збитки від переоцінки іноземної валюти за цими коштами клієнтів у сумі 1 210 мільйонів гривень (2023 рік: збитки від переоцінки іноземної валюти у сумі 435 мільйонів гривень). Вказані кошти не було перераховано філією Банку через заборону Центрального банку Кіпру на проведення філією міжбанківських розрахунків з Банком та через судові позови відкриті щодо цих коштів. Станом на 31 грудня 2024 року керівництво Банку не завершило аналіз чи задовольняються критерії припинення визнання щодо коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал.

Повернення вкладникової банківського строкового вкладу на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе як у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу так і у відповідності до діючого законодавства.

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2024 р.		31 грудня 2023 р.	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	446 600	72	396 512	72
Сфера послуг	60 818	10	56 100	10
Торгівля	44 932	7	41 792	8
Виробництво	44 265	7	41 457	7
Сільське господарство	8 430	1	5 484	1
Транспорт та зв'язок	6 039	1	5 933	1
Машинобудування	3 960	1	2 769	-
Підприємства державної власності	1 252	-	843	-
Інше	5 300	1	4 635	1
Всього коштів клієнтів	621 596	100	555 525	100

Загальна сума залишків на рахунках найбільших 10 клієнтів Банку на 31 грудня 2024 року, крім тих що вказані у абзаці вище, складала 3 708 мільйонів гривень (на 31 грудня 2023 року: 4 288 мільйонів гривень) або 1% (31 грудня 2023 року: 1%) від загального обсягу коштів клієнтів за вирахуванням тих, що вказані в абзаці вище.

Станом на 31 грудня 2024 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 661 мільйон гривень (на 31 грудня 2023 року: 814 мільйони гривень), які являють собою забезпечення виданих Банком кредитів та авансів клієнтам у сумі 661 мільйон гривень (на 31 грудня 2023 року: 814 мільйони гривень).

Інформацію про справедливу вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 31. Аналіз коштів клієнтів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 28. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 33.

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

14 Кошти клієнтів

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Фізичні особи		
- Строкові депозити	76 075	88 584
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	320 437	251 748
Юридичні особи		
- Строкові депозити	12 677	14 177
- Поточні/розрахункові рахунки	145 339	116 747
Державні організації		
- Поточні/розрахункові рахунки	843	607
Всього коштів клієнтів	555 371	471 863

Станом на 31 грудня 2023 року до строкових депозитів юридичних та фізичних осіб включено 10 941 мільйон гривень та 152 мільйони гривень, відповідно (на 31 грудня 2022 року: 10 530 мільйонів гривень та 146 мільйонів гривень), та до поточних рахунків юридичних та фізичних осіб включено 309 мільйонів гривень та 48 мільйонів гривень, відповідно (на 31 грудня 2022 року: 293 мільйони гривень та 46 мільйонів гривень) коштів клієнтів Кіпрської філії Групи, які були предметом конвертації зобов'язань в капітал при націоналізації в 2016 році (Примітка 30). У 2023 році Група визнала збитки від переоцінки іноземної валюти за цими коштами клієнтів у сумі 435 мільйонів гривень (2022 рік: збитки від переоцінки іноземної валюти у сумі 2 790 мільйонів гривень). Вказані кошти не було перераховано філією Групи через заборону Центрального банку Кіпру на проведення філією міжбанківських розрахунків з Банком та через судові позови відкриті щодо цих коштів. Станом на 31 грудня 2023 року керівництво Групи не завершило аналіз чи задовольняються критерії припинення визнання щодо коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал.

Повернення вкладників банківського строкового вкладу на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе як у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу так і у відповідності до діючого законодавства.

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2023 р.		31 грудня 2022 р.	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	396 512	72	340 332	72
Сфера послуг	55 946	10	50 760	11
Торгівля	41 792	8	30 461	7
Виробництво	41 457	7	33 196	7
Транспорт та зв'язок	5 933	1	5 162	1
Сільське господарство	5 484	1	5 685	1
Машинобудування	2 769	-	1 663	-
Підприємства державної власності	843	-	607	-
Інше	4 635	1	3 997	1
Всього коштів клієнтів	555 371	100	471 863	100

Станом на 31 грудня 2023 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 814 мільйони гривень (на 31 грудня 2022 року: 1 132 мільйони гривень), які являють собою забезпечення виданих Групою кредитів та авансів клієнтам у сумі 814 мільйони гривень (на 31 грудня 2022 року: 1 132 мільйони гривень).

Інформацію про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 31. Аналіз коштів клієнтів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 27. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 33.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
14 Кошти клієнтів

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Фізичні особи		
- Строкові депозити	88 584	88 128
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	251 748	141 222
Юридичні особи		
- Строкові депозити	14 209	12 487
- Поточні/розрахункові рахунки	116 822	83 224
Державні організації		
- Поточні/розрахункові рахунки	607	242
Всього коштів клієнтів	471 970	325 303

Станом на 31 грудня 2022 року до строкових депозитів юридичних та фізичних осіб включено 10 530 мільйонів гривень та 146 мільйонів гривень, відповідно (на 31 грудня 2021 року: 7 845 мільйонів гривень та 109 мільйонів гривень), та до поточних рахунків юридичних та фізичних осіб включено 293 мільйонів гривень та 46 мільйонів гривень, відповідно (на 31 грудня 2021 року: 237 мільйонів гривень та 34 мільйонів гривень) коштів клієнтів Кіпрської філії Банку, які були предметом конвертації зобов'язань в капітал при націоналізації в 2016 році (Примітка 30). У 2022 році Банк визнав збитки від переоцінки іноземної валюти за цими коштами клієнтів у сумі 2 790 мільйонів гривень за 2022 рік (2021 рік: прибутки від переоцінки іноземної валюти у сумі 312 мільйонів гривень). Вказані кошти не було перераховано філією Банку через заборону Центрального банку Кіпру на проведення філією міжбанківських розрахунків з Банком та через судові позови відкриті щодо цих коштів. Станом на 31 грудня 2022 року керівництво Банку не завершило аналіз чи задовольняються критерії припинення визнання щодо коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал.

Повернення вкладникові банківського строкового вкладу на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе як у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу так і у відповідності до діючого законодавства.

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2022 р.		31 грудня 2021 р.	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	340 332	72	229 350	71
Сфера послуг	50 867	11	39 337	12
Виробництво	33 196	7	22 831	7
Торівля	30 461	7	22 219	7
Сільське господарство	5 685	1	4 583	1
Транспорт та зв'язок	5 162	1	3 218	1
Машинобудування	1 663	-	1 626	-
Підприємства державної власності	607	-	242	-
Інше	3 997	1	1 897	1
Всього коштів клієнтів	471 970	100	325 303	100

Станом на 31 грудня 2022 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 1 132 мільйона гривень (на 31 грудня 2021 року: 1 302 мільйонів гривень), які являють собою забезпечення виданих Банком кредитів та авансів клієнтам у сумі 1 132 мільйона гривень (на 31 грудня 2021 року: 1 302 мільйонів гривень).

Інформацію про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 31. Аналіз коштів клієнтів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 27. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 33.

13 Кошти клієнтів

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Фізичні особи		
- Строкові депозити	88 128	102 374
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	141 222	125 330
Юридичні особи		
- Строкові депозити	12 487	14 813
- Поточні/розрахункові рахунки	83 224	69 935
Державні організації		
- Поточні/розрахункові рахунки	242	256
Всього коштів клієнтів	325 303	312 708

Станом на 31 грудня 2021 року до строкових депозитів юридичних та фізичних осіб включено 7 845 мільйонів гривень та 109 мільйонів гривень, відповідно (31 грудня 2020 року: 8 136 мільйонів гривень та 113 мільйонів гривень), та до поточних рахунків юридичних та фізичних осіб включено 237 мільйонів гривень та 34 мільйонів гривень, відповідно (31 грудня 2020 року: 252 мільйонів гривень та 36 мільйонів гривень) коштів клієнтів Кіпрської філії Банку, які були предметом конвертації зобов'язань в капітал при націоналізації в 2016 році (Примітка 26). Вказані кошти не було перераховано філією Банку через заборону Центрального банку Кіпру на проведення філією міжбанківських розрахунків з Банком та через судові позови відкриті щодо цих коштів. Станом на 31 грудня 2021 року керівництво Банку не завершило аналіз чи задовольняються критерії припинення визнання щодо коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал.

Повернення вкладників банківського строкового вкладу на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе виключно у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

13 Кошти клієнтів (продовження)

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.		31 грудня 2020 р.	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	229 350	71	227 704	73
Сфера послуг	39 337	12	37 075	12
Виробництво	22 831	7	19 963	6
Торгівля	22 219	7	19 093	6
Сільське господарство	4 583	1	3 420	1
Транспорт та зв'язок	3 218	1	2 632	1
Машинобудування	1 626	-	1 055	-
Підприємства державної власності	242	-	256	-
Інше	1 897	1	1 510	1
Всього коштів клієнтів	325 303	100	312 708	100

Станом на 31 грудня 2021 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 1 302 мільйона гривень (31 грудня 2020 року: 989 мільйонів гривень), які являють собою забезпечення виданих Банком кредитів та авансів клієнтам у сумі 1 302 мільйона гривень (31 грудня 2020 року: 989 мільйонів гривень).

Інформацію про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 27. Аналіз коштів клієнтів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 23. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 29.